

Školní vzdělávací program

PRODAVAČ

Identifikační údaje:

Název a adresa školy:	Střední škola technická, gastronomická a automobilní, Chomutov, příspěvková organizace Pražská 702/10, 430 01 Chomutov
Zřizovatel:	Ústecký kraj, Velká Hradební 3118/48, 400 02 Ústí nad Labem
Název ŠVP:	Prodavač
Kód a název oboru:	66-51-H/01 Prodavač
Stupeň poskytovaného vzdělání:	střední vzdělání s výučním listem
Úroveň vzdělání:	kvalifikační úroveň EQF 3
Délka vzdělávání:	3 roky
Forma vzdělávání:	denní
Datum platnosti:	od 1. 9. 2021 počínaje prvním ročníkem
Číslo jednací:	5570/2021
Podpis ředitele a razítko školy	

Obsah

1	Profil absolventa	4
1.1	Základní identifikační údaje	4
1.2	Popis uplatnění absolventa v praxi	4
1.3	Očekávané kompetence absolventa	4
1.4	Vazba kurikula odborného vzdělávání na Národní soustavu kvalifikací (NSK)	8
1.5	Způsob ukončení vzdělávání, potvrzení dosaženého vzdělání a stupeň dosaženého vzdělání	8
2	Charakteristika školního vzdělávacího programu	9
2.1	Identifikační údaje	9
2.2	Celkové pojetí vzdělávání	9
2.3	Metody výuky	9
2.4	Organizace výuky	10
2.5	Realizace odborného výcviku	11
2.6	Realizace rozvoje klíčových kompetencí	11
2.7	Začleňování průřezových témat a mezipředmětové vztahy	13
2.8	Další vzdělávací a mimovyučovací aktivity	18
2.9	Způsob a kritéria hodnocení žáků	18
2.9.1	Společné zásady při hodnocení	19
2.9.2	Hodnocení výsledků vzdělávání	19
2.10	Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných	19
3	Učební plán	22
3.1	Identifikační údaje	22
3.2	Rozvržení vyučovacích předmětů	22
3.3	Přehled využití týdnů ve školním roce	23
4	Přehled rozpracování obsahu vzdělávání v RVP do ŠVP	24
5	Učební osnovy ŠVP	25
5.1	Český jazyk	25
5.2	Anglický jazyk	29
5.3	Základy společenských věd	34
5.4	Fyzika	39
5.5	Chemie	43
5.6	Biologie a ekologie	46
5.7	Matematika	50
5.8	Umění a literatura	56
5.9	Tělesná výchova	59
5.10	Informační a komunikační technologie	66
5.11	Ekonomika	74
5.12	Daňová evidence	79
5.13	Obchodní provoz	84
5.14	Obchodní počty	91
5.15	Zbožiznalství	95
5.16	Administrativa prodeje	104
5.17	Psychologie	109
5.18	Odborný výcvik	114
5.19	Řízení motorových vozidel – nepovinný předmět	125
6	Základní podmínky pro uskutečňování vzdělávacího programu	131

6.1	Základní materiální podmínky	131
6.2	Personální podmínky	131
6.3	Organizační podmínky	132
6.4	Podmínky bezpečnosti práce a ochrany zdraví při vzdělávacích činnostech.....	132
6.4.1	Předcházení rizikům	133
6.4.2	Povinnosti žáků.....	133
6.4.3	Omezení pro činnost žáků	133
6.4.4	Zdravotní předpoklady	133
6.4.5	Zvláštní pravidla při některých činnostech.....	133
6.4.6	Praktické vyučování a praktická příprava	134
6.4.7	Základní povinnosti žáků na úseku požární ochrany	134
6.4.8	Zajištění první pomoci.....	134
6.5	Charakteristika spolupráce se sociálními partnery	135
	Schvalovací doložka	137
	Revize dokumentu	138

1 Profil absolventa

1.1 Základní identifikační údaje

Název a adresa školy:	Střední škola technická, gastronomická a automobilní, Chomutov, příspěvková organizace Pražská 702/10, 430 01 Chomutov
Kód a název oboru vzdělání:	66-51-H/01 Prodavač
Název ŠVP:	Prodavač
Platnost od:	1. 9. 2021 počínaje prvním ročníkem

1.2 Popis uplatnění absolventa v praxi

Absolvent školního vzdělávacího programu Prodavač se uplatní při výkonu povolání prodavač nebo pokladník v obchodě, nejen v pozici zaměstnance velkých, středních i malých provozoven, ale bude mít i základní předpoklady pro roli soukromého podnikatele v oblasti obchodu.

Absolvent bude umět připravit a upravit zboží různého sortimentu k prodeji, s náležitým odborným výkladem předvést zboží zákazníkovi, prodat zboží a vystavit náležité doklady spojené s prodejem, vyřídit reklamaci zákazníka, pracovat s různými pokladními systémy a provádět hotovostní a bezhotovostní platby v české i jiné měně, provádět činnosti spojené s odběrem, se skladováním a rozmisťováním zboží v provozovně, s vedením patřičných dokladů. Bude připraven uplatňovat při prodeji základní marketingová pravidla. Bude schopen pracovat se stroji a zařízením prodejny, nástroji a pomůckami určenými k dělení, vážení a měření zboží. Bude schopen komunikovat se zákazníkem v českém a minimálně jednom cizím jazyce.

Po absolvování závěrečných zkoušek se může ucházet o přijetí do oborů vzdělání pro absolventy tříletých učebních oborů.

1.3 Očekávané kompetence absolventa

Důraz je kladen na kvalitní občanskou gramotnost a na kvality člověka důležité pro plnohodnotnou aktivní činnost v demokratické společnosti založené na humanismu. Akcentována je vyzrálá osobnost absolventa, jeho životní adaptabilita, připravenost na profesi ve stále se měnící společnosti a schopnost žít a pracovat v harmonii s prostředím, okolním světem i sebou samým. Výsledkem odborného vzdělání je získaná kvalifikace, která absolventovi umožní výkon souboru pracovních činností, pro které byl připravován.

Vzdělání v oboru směřuje v souladu s cíli středního odborného vzdělání k tomu, aby si žáci vytvořili, v návaznosti na základní vzdělání, a na úrovni odpovídající jejich schopnostem a studijním předpokladům klíčové a odborné kompetence.

Vzdělávání v oboru směřuje k tomu, aby absolvent disponoval následujícími kompetencemi:

Klíčové kompetence absolventa

a) Kompetence k učení

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi:

- měli pozitivní vztah k celoživotnímu učení a vzdělávání,
- ovládali různé techniky učení, vytvoření vlastního režimu a podmínek,
- ovládali různé způsoby práce s textem, uměli vyhledávat a zpracovávat informace k oboru,
- s porozuměním poslouchali mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovali si poznámky,
- využívali ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí,
- sledovali a hodnotili pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímali hodnocení výsledků i od jiných lidí,
- znali možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání.

b) Kompetence k řešení problémů

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi:

- porozuměli zadaným úkolům, určili jádro problému, získali informace k řešení problému, navrhli způsob řešení a zdůvodnili jej, vyhodnotili a ověřili správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky,
- uplatňovali při řešení různé metody myšlení a myšlenkové operace,
- volili prostředky a způsoby vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívali zkušeností a vědomostí nabytých dříve,
- spolupracovali při řešení problému s jinými lidmi.

c) Komunikativní kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni:

- vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikativní situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat,
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, jazykově a obsahově přehledně a správně,
- účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje,
- zpracovávat běžné administrativní písemnosti a pracovní dokumenty,
- snažit se dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii,
- zaznamenávat písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí,
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování,
- dosáhnout jazykové způsobilosti potřebné pro základní komunikaci v cizojazyčném prostředí nejméně v jednom cizím jazyce,
- dosáhnout jazykové způsobilosti potřebné pro základní pracovní uplatnění dle potřeb a charakteru oboru vzdělání (základní odborní terminologie, základní pracovní pokyny apod.),
- chápat výhody znalosti a ovládání cizích jazyků pro životní a pracovní uplatnění a byli motivováni pro další prohlubování svých jazykových znalostí a dovedností.

d) Personální a sociální kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni:

- posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadovat své jednání a chování v různých situacích,
- stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek,
- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku,
- ověřovat si získané poznatky, kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí,
- mít odpovědný vztah ke svému zdraví, pečovat o svůj fyzický i duševní rozvoj, být si vědomi důsledků nezdravého životního stylu a závislostí,
- adaptovat se na jiné prostředí a jeho změny podle svých schopností a možností je i ovlivnit,
- řešit své sociální a ekonomické záležitosti, být finančně gramotní,
- pracovat v týmu, podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností,
- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly, podněcovat práci v týmu vlastními návrhy, nezaujatě posuzovat a zvažovat návrhy druhých,
- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a předcházet konfliktům, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k jiným lidem.

e) Občanské kompetence a kulturní povědomí

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi:

- jednali odpovědně, samostatně a iniciativně v zájmu svém i veřejném,
- dodržovali zákony, respektovali práva a osobnost druhých lidí,
- vystupovali proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci,
- jednali v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování, přispívali k uplatňování hodnot demokracie,

- uvědomovali si vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, přistupovali s aktivní tolerancí k identitě druhých,
- aktivně se zajímali o politické a společenské dění u nás i ve světě,
- chápali význam životního prostředí pro člověka a jednali v duchu udržitelného rozvoje,
- uznávali hodnotu života, uvědomovali si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních,
- uznávali hodnoty a tradice národa, chápali jeho minulost a současnost ve všech kontextech,
- podporovali místní, národní, evropské a světové kultury a měli k nim vytvořený pozitivní vztah.

f) Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi:

- měli odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti a dalšímu vzdělávání, uvědomovali si význam celoživotního učení a byli připraveni přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám,
- měli přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v oboru studia, cílevědomě a odpovědně se rozhodovali o své budoucí profesní a vzdělávací dráze,
- měli reálnou představu o pracovních, platových a jiných podmínkách oboru a požadavcích zaměstnavatelů na pracovníky a byli schopni je porovnat se svými představami a schopnostmi,
- uměli získávat a vyhodnocovat informace o pracovních a vzdělávacích příležitostech,
- využívali poradenských a zprostředkovatelských služeb a informací z oblasti světa práce i vzdělávání,
- ovládali vhodnou komunikaci s potenciálním zaměstnavatelem, prezentovali svůj odborný potenciál a své profesní cíle,
- znali obecná práva a povinnosti zaměstnavatelů a pracovníků,
- rozuměli podstatě a principům podnikání, měli představu o právních, ekonomických, administrativních, osobních a etických problémech soukromého podnikání v oboru,
- byli schopni vyhledávat a posuzovat podnikatelské příležitosti v souladu s realitou tržního prostředí, svými předpoklady a možnostmi.

g) Matematické kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi:

- používali a převáděli běžné jednotky v oboru,
- používali pojmy kvantifikujícího charakteru,
- četli a vysvětlovali různé formy grafického znázornění, tabulky, grafy, schémata,
- prováděli reálný odhad výsledků daných úloh,
- charakterizovali vztahy mezi jevy a předměty při řešení praktických úkolů, uměli je popsat a využít k danému řešení,
- aplikovali znalosti o základních tvarech předmětů a jejich vzájemné poloze v rovině i prostoru,
- aplikovali matematické postupy při řešení praktických úkolů v daném oboru a běžných situacích.

h) Kompetence k využití ICT a práce s informacemi

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi:

- pracovali s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií,
- pracovali s běžným základním a aplikačním programovým vybavením využitelným v oboru vzdělání,
- učili se používat nové aplikace,
- komunikovali elektronickou poštou a využívali další prostředky pro online a off-line komunikaci,
- ovládali získávání informací z otevřených zdrojů, zejména s využitím celosvětové sítě Internet,
- pracovali s informacemi pro daný obor vzdělání z různých zdrojů nesenými na různých médiích, zpracovávali je a využívali v praktické činnosti oboru,
- si byli vědomi nutnosti posouzení rozdílu hodnověrnosti různých informačních zdrojů a kriticky přistupovali k získaným informacím,
- byli mediálně gramotní.

Odborné kompetence

Dbát na bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci, tzn. aby absolventi:

- dodržovali bezpečnost práce, chápali ji jako nedílnou součást péče o zdraví své i spolupracovníků (i dalších osob vyskytujících se na pracovištích, např. klientů, zákazníků, návštěvníků) i jako součást řízení jakosti a jednu z podmínek získání či udržení certifikátu jakosti podle příslušných norem;
- znali a dodržovali základní právní předpisy týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence;
- osvojili si zásady a návyky bezpečné a zdravé neohrožující pracovní činnosti včetně zásad ochrany zdraví při práci u zařízení se zobrazovacími jednotkami (monitory, displeje apod.), rozpoznali možnost nebezpečí úrazu nebo ohrožení zdraví a byli schopni zajistit odstranění závad a možných rizik;
- znali systém péče o zdraví pracujících (včetně preventivní péče), uměli uplatňovat nároky na ochranu zdraví v souvislosti s prací, nároky vzniklé úrazem nebo poškozením zdraví v souvislosti s vykonáváním práce;
- byli vybaveni vědomostmi o zásadách poskytování první pomoci při náhlém onemocnění nebo úrazu a dokázali první pomoc sami poskytovat.

Usilovat o nejvyšší kvalitu své práce, výrobků a služeb, tzn. aby absolventi:

- chápali kvalitu jako významný nástroj konkurenceschopnosti a dobrého jména organizace;
- dodržovali stanovené normy (standardy) a předpisy související se systémem řízení jakosti zavedeným na pracovišti;
- dbali na zabezpečování parametrů (standardů) kvality procesů, výrobků nebo služeb, zohledňovali požadavky klienta (zákazníka, občana).

Jednat ekonomicky a v souladu se strategií udržitelného rozvoje, tzn. aby absolventi:

- znali význam, účel a užitečnost vykonávané práce, její finanční, popřípadě společenské ohodnocení;
- zvažovali při plánování a posuzování určité činnosti (v pracovním procesu i v běžném životě), možné náklady, výnosy a zisk, vliv na životní prostředí, sociální dopady;
- efektivně hospodařili s finančními prostředky;
- nakládali s materiály, energiemi, odpady, vodou a jinými látkami ekonomicky a s ohledem na životní prostředí.

Prodávat kvalifikovaně zboží různého sortimentu, tzn. aby absolventi:

- připravili a upravili zboží k prodeji a uplatňovali přitom estetické hledisko, u potravinářského zboží dodržovali zásady hygieny;
- při prodeji nepotravinářského zboží zákazníkovi zboží předvedli a poskytli mu odborné informace;
- vyhotovili a zpracovali prodejní dokumentaci prodáváného zboží;
- zabalili zboží různými způsoby, včetně dárkového;
- řešili reklamaci zboží ochotně a v souladu s platnou legislativou;
- vystupovali společensky a jednali profesionálně ve styku se zákazníky a obchodními partnery;
- kultivovaně a na vyšší úrovni komunikovali se zákazníkem jak v rodném, tak minimálně v jednom cizím jazyce;
- zvládali marketingovou koncepci prodeje.

Pracovat s pokladnami a pokladními systémy, tzn. aby absolventi:

- obsluhovali samostatně kontrolní pokladny a pokladní systémy;
- přijímali hotovostní i bezhotovostní platby;
- vedli administrativní agendu spojenou s prací na kontrolní pokladně;
- provedli uzávěrku pokladny a odvedli hotovost.

Manipulovat se zbožím v obchodně-provozní jednotce, tzn. aby absolventi:

- prováděli odběr a příjemku zboží a jeho kontrolu, včetně ověření záruční doby, doby použitelnosti nebo minimální trvanlivosti;
- skladovali a ošetřovali zboží, manipulovali s obaly v souladu s hygienickými a bezpečnostními předpisy;

- byli připraveni k získání osvědčení způsobilosti k obsluze motorových vozíků s nosností do 5 tun;
- bezpečně pracovali s přístroji, strojovým a jiným zařízením prodejny;
- vedli doklady spojené s pohybem zboží na provozovně;
- vedli dodavatelské reklamace;
- prováděli fyzickou i účetní inventuru zboží a obalů;
- prakticky ovládali základní propagační a aranžérské činnosti spojené s vystavováním a prodejem zboží.

Vést podnikatelskou agendu, tzn. aby absolventi:

- orientovali se v ekonomicko-právním zabezpečení obchodního provozu;
- sestavovali nabídkové listy a využívali prostředky podpory prodeje;
- využívali marketingové nástroje k prezentaci prodejny;
- sjednávali nákup zboží;
- kalkulovali cenu výrobků a služeb;
- vyhotovovali podnikové a obchodní písemnosti v souladu s normalizovanou úpravou.

1.4 Vazba kurikula odborného vzdělávání na Národní soustavu kvalifikací (NSK)

Odborné kompetence absolventa v RVP pro tento obor vzdělání zohledňují rovněž požadavky trhu práce vycházející z NSK – ze standardů úplné profesní kvalifikace (dále jen ÚPK), popř. profesní kvalifikace (PK) a charakterizují požadované kompetence absolventa na výstupu. Lze jich dosahovat průběžně při postupném zvyšování znalostí a dovedností v průběhu vzdělávacího procesu zejména při praktické přípravě s ohledem na kvalitu výsledku vzdělávání.

ÚPK vztahující se k danému oboru vzdělání:

Název ÚPK	Kód ÚPK	EQF
Specialista maloobchodu	66-51-H/01	3

ÚPK a její skladbu z profesních kvalifikací (PK) lze nalézt na:

http://narodnikvalifikace.cz/kvalifikace-332-Specialista_maloobchodu.

Přehled PK z této oblasti je k dispozici na:

<http://www.narodnikvalifikace.cz/vyber-kvalifikace/profesni-kvalifikace/skupiny-oboru-32>.

1.5 Způsob ukončení vzdělávání, potvrzení dosaženého vzdělání a stupeň dosaženého vzdělání

Vzdělání se ukončuje vykonáním závěrečné zkoušky složené z písemné, praktické a ústní části. Obsah a organizace závěrečné zkoušky se řídí platnými předpisy.

Závěrečná zkouška se koná podle Jednotného zadání závěrečné zkoušky.

Dokladem o ukončení vzdělávání je výuční list a vysvědčení o závěrečné zkoušce.

Stupeň dosaženého vzdělání: střední vzdělání s výučním listem, kvalifikační úroveň EQF 3.

2 Charakteristika školního vzdělávacího programu

2.1 Identifikační údaje

Název a adresa školy:	Střední škola technická, gastronomická a automobilní, Chomutov, příspěvková organizace Pražská 702/10, 430 01 Chomutov
Kód a název oboru vzdělání:	66-51-H/01 Prodavač
Název ŠVP:	Prodavač
Platnost od:	1. 9. 2021 počínaje prvním ročníkem

2.2 Celkové pojetí vzdělávání

ŠVP Prodavač je založen na RVP Prodavač, což je státem schválený a daný pedagogický dokument, podle něhož jsou vytvářeny optimální předpoklady pro lepší uplatnění absolventů středního odborného vzdělávání na trhu práce a jejich připravenost pro další vzdělávání.

Cíle ŠVP vyjadřují společenské požadavky na vzdělanostní a osobnostní rozvoj žáků. Pro jejich uskutečňování je podstatným aspektem vzdělávání v daném programu propojení teoretických a praktických znalostí a dovedností v provozu prodeje zboží. Žák si může rozšířit vzdělávací nabídku o nepovinný předmět Řízení motorových vozidel.

V procesu vzdělávání je kladen důraz na rozvoj komunikativních dovedností, schopnost řešit problémové situace, na využívání informačních technologií a odborných znalostí a dovedností.

2.3 Metody výuky

Pro realizaci vzdělávacích cílů a rozvoje kompetencí jsou ve vyučování preferovány metody, které vedou k rozvoji klíčových i odborných kompetencí, k realizaci průřezových témat, a které kladou důraz na individuální vzdělávací potřeby žáků. Metody výuky pojímá školní vzdělávací program jako koordinovaný systém vyučovacích činností učitele a učebních činností žáků, který je zaměřený na plnění výukových cílů.

V teoretickém vyučování se při výuce využívají moderní metody využívající prostředky ICT (osobní počítače, dataprojektory, videokamery atd.). Žáci používají také učebnice, pracovní sešity či pracovní listy. Nemalý důraz se klade na vyhledávání informací v otevřených zdrojích a následnou práci s nimi.

Odborný výcvik se orientuje na opakování obsahu učiva teoretických předmětů, které koresponduje s probíraným tématem OV a následně je směřován na zvládnutí potřebných praktických dovedností oboru vzdělání.

Cílem je propojit efektivní frontální výuku se skupinovou a individuální výukou. Týmová práce je cíleně podporována tak, aby v závěrečném ročníku byl žák schopen chápat týmové role a konkrétní roli v týmu odpovědně a samostatně plnit, a to s vědomím plné odpovědnosti za výsledky práce své i celé pracovní skupiny.

Do výuky jsou zařazovány nové poznatky z vědeckotechnického rozvoje a nových technologií. Nedílnou součástí výuky jsou exkurze, besedy, workshopy, návštěvy výstav a účasti žáků v soutěžích.

Metody a formy vzdělávání jsou rozpracovány v úvodu každého vyučovacího předmětu. Vyučující je volí se zřetelem na charakter vyučovacího předmětu, konkrétní situaci v pedagogickém procesu a s ohledem na možnosti školy. Vyučující kladou důraz na to, aby žáci dosahovali maximálních výsledků s ohledem na své možnosti, a uplatňují při přípravě žáků pedagogické zásady, zejména zásadu názornosti, přiměřenosti učiva a využití osobního příkladu.

Základem je interakce učitel – žák, která je ve výuce realizována především prostřednictvím následujících výukových metod a forem:

Informačně receptivní metody:

- předávání hotových informací žákům – výklad (i s podporou počítačové prezentace);
- vysvětlování;
- práce s textem;

- výukové audio a video programy;
- využití didaktických pomůcek podle povahy předmětu – učebnice, odborná literatura, učební pomůcky, osobní počítače, prezentační technika, aplikační software pro obor vzdělání apod.;
- exkurze, výstavy, besedy apod.

Reproduktivní metody:

- pozorování;
- instruktáž;
- ukázky a předvádění činnosti;
- organizované opakování praktických činností;
- cvičení, nácvik dovedností;
- ústní reprodukce;
- řešení typových učebních úloh.

Aktivizující metody:

- řízený rozhovor;
- diskuse;
- samostatná/individuální a skupinová práce;
- problémové vyučování;
- žákovské projekty a prezentace výstupů (podle schopnosti žáků);
- vyhledávání informací z informačních zdrojů, především na Internetu a následná práce s nimi;
- využívání projektových metod výuky;
- účast žáků v soutěžích.

2.4 Organizace výuky

Vzdělávání je organizováno jako tříleté, denní a probíhá podle předmětově koncipovaného učebního plánu. Organizace vychází z rozvržení časové dotace příslušného školního roku a pro výuku se počítá v každém ročníku studia s 32 týdny. Základem organizace výuky je pravidelné střídání týdenních cyklů v teoretické výuce a odborném výcviku dle stálého rozvrhu hodin. Případné změny rozvrhu jsou zveřejňovány písemně ve škole a také online prostředky, a to v dostatečném předstihu.

Každý žák od prvního ročníku povinně studuje jeden cizí jazyk – anglický jazyk úrovně A2+ podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky.

Nedílnou součástí vzdělávání je příprava žáků a jejich zapojení do soutěží organizovaných a pořádaných školami, oborovými svazy, regionálními a nadřízenými orgány a jinými institucemi.

Teoretické vyučování probíhá v budově školy v kmenových a odborných učebnách. Vyučovací jednotkou teoretického vyučování je hodina, která trvá 45 minut. Počet vyučovacích hodin zpravidla nepřesahuje 7 hodin denně.

Praktické vyučování – odborný výcvik – probíhá v odborných učebnách pro obor vzdělání v budově Fibichova 1129, ve školních prodejnách Amosenka v budovách 5. května 680 a Fibichova 1159 a také na smluvních pracovištích (prodejnách) v regionu i podle místa bydliště žáka. Pracovní doba odborného výcviku je 6 hodin u 1. ročníku, 7 hodin u 2. a 3. ročníku. Vyučovací jednotkou v praktickém vyučování je vyučovací den a jeho hodina trvá 60 minut.

Výuka je doplněna dalšími vzdělávacími a mimovyučovacími aktivitami, které jsou vždy specifikovány v plánu činnosti na příslušný školní rok. Pro každou aktivitu je předem zpracováno organizační zajištění, které schvaluje ředitel školy nebo jím pověřený zástupce ředitele. Patří sem především odborné exkurze zaměřené na získávání informací k oboru vzdělání, tematicky zaměřené výstavy, besedy nebo workshopy se zástupci firem prezentujícími výrobky nebo technologie z oboru a dále besedy realizované v rámci Minimálního preventivního programu školy, zaměřené na prevenci rizikového chování mládeže. Škola využívá nabídku výchovně vzdělávacích akcí nabízených sociálními partnery.

V závěrečném ročníku studia se žáci účastní besedy s pracovníky Úřadu práce Chomutov zaměřené na přechod do světa práce a možnosti profesního uplatnění v regionu. Beseda probíhá ve škole, nebo je spojena s návštěvou Úřadu práce. Podobně jsou žáci seznámeni s činností personální agentury.

V rámci estetického vzdělávání se minimálně jednou ročně uskutečňuje návštěva školního divadelního představení (např. Městské divadlo Most) nebo filmového představení v místních kinech. K rozvíjení kulturního povědomí žáku slouží návštěvy kulturních institucí ve městě a jejich akcí (knihovna, výstavy apod.).

V rámci výchovy ke zdraví a podpory zdravého životního stylu se pro žáky konají v období Vánoc a Velikonoc školní sportovní turnaje (sálová kopaná, volejbal, stolní tenis apod.). V závěru školního roku škola organizuje školní Olympijský den, kterým podporujeme olympijskou myšlenku obecně a chování v duchu fair play. Žáci sportují nejenom v tradičních, ale také netradičních sportovních disciplínách. V průběhu školního roku školy nabízí žákům v odpoledních hodinách zapojení do sportovních kroužků.

Pro žáky 1. ročníku je na začátku školního roku připraven den seznamovacích aktivit.

2.5 Realizace odborného výcviku

Odborný výcvik probíhá v odborných učebnách pro obor vzdělání ve škole – jedna z těchto učeben je plně multimediální s 15 žákovskými počítači, vybavenými kromě obvyklého kancelářského software také aplikacemi pro obor vzdělání (např. skladové hospodářství). Dále odborný výcvik probíhá na smluvních pracovištích na základě smlouvy o spolupráci při zabezpečování odborného výcviku a ve školní prodějně, kde žáci pracují s různými pokladními systémy.

Výuka odborného výcviku probíhá skupinově a individuálně. Počet žáků ve skupině se řídí příslušnou legislativou.

Součástí výuky jsou příprava a účast na soutěžích oboru pořádaných nadřízenými orgány a oborovými svazy i jinými organizacemi (např. školy).

Do výuky předmětu odborný výcvik je ve 3. ročníku zařazen základní kurz obsluhy motorových vozíků zakončený závěrečnou zkouškou podle platné legislativy. Kurz je hrazen školou.

2.6 Realizace rozvoje klíčových kompetencí

Klíčové kompetence představují soubor vědomostí, dovedností, schopností a postojů, které potřebuje člověk, aby mohl žít v současném světě, a které jsou důležité pro jeho osobní rozvoj. Jsou využívány v práci i osobním životě, pomáhají k lepší zaměstnatelnosti absolventů a jsou významné pro jejich celoživotní vzdělávání. Podílí se na nich všeobecné i odborné vzdělávání.

K utváření a rozvíjení klíčových kompetencí vedou výchovné a vzdělávací strategie, které představují společně uplatňované postupy, metody a formy práce. Tyto strategie jsou uplatňovány všemi pedagogy a zohledňují specifické potřeby žáků, odlišné postupy a metody práce s těmito žáky a rozdílnou úroveň rozumových schopností jednotlivých žáků v rámci školy i jednotlivých tříd. U některých klíčových kompetencí jde však o takové kvality osobnosti, jejichž dosažení je výrazně podmíněno individuálními schopnostmi a osobnostními vlastnostmi jedince. Dalším nástrojem rozvoje klíčových kompetencí jsou také mimoškolní a mimořádné aktivity.

Vhodné strategie k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí vedou k maximální podpoře motivace, vlastních aktivit a kreativity žáka, umožňují bezprostředně využívat teoretické poznatky i praktické dovednosti v úkolech, které by měly být co nejvíce podobné úkolům řešeným v reálném životě a při výkonu povolání, rovněž směřují k propojení školního prostředí s reálným prostředím existujícím mimo školu a přesunují roli vyučujícího od vystupování autoritativního ke konzultačnímu a poradenskému.

Vzhledem ke specifickým potřebám žáků se zdravotním postižením a k profilu absolventa je kladen důraz a jsou rozvíjeny zejména tyto klíčové kompetence:

- během studia je žák veden tak, aby si byl vědom svých osobních možností a kvalit, aby uměl pracovat samostatně i v týmu, aby se správně zapojil do společnosti a měl možnost dalšího rozvoje, aby měl pozitivní vztah k učení a vzdělávání;
- komunikační dovednosti jsou rozvíjeny na úrovni verbální, písemné i s využitím ICT tak, aby se žák vyjadřoval a vystupoval v souladu se zásadami kultury projevu a chování;
- upevňování a rozvíjení sociálních kompetencí vede k vhodnému zapojení žáka do kolektivu, ve kterém uplatní své schopnosti, přijme a odpovědně plní svěřené úkoly, respektuje druhé a spolupracuje s nimi;

- výchovný a vzdělávací proces je veden tak, aby se žák choval zodpovědně a samostatně nejen ve vlastním, ale i ve veřejném zájmu při plnění pracovních úkolů, aby zodpovídal za své jednání v různých pracovních i občanských situacích.

Rozvíjení klíčových kompetencí je vhodně zařazeno do všech předmětů. Proces uplatňování klíčových kompetencí je veden tak, aby byl soustavný a vykazoval vývojový posun během studia.

Klíčové kompetence se průběžně rozvíjejí:

- v procesu teoretického vyučování;
- v procesu praktického odborného vyučování;
- při mimovyučovacích a dobrovolných aktivitách;
- při uplatnění mezipředmětových vztahů a vazeb;
- při všech formách implementace školního vzdělávacího programu do praxe.

Celkový způsob života školy, všechny procesy, činnosti a aktivity školy, přístupy týmů vyučujících i ostatních pracovníků školy jsou založeny na principech demokratické občanské společnosti, na zásadách a principech trvale udržitelného rozvoje, na pravidlech pro profesní uplatnění v rámci moderního dynamického trhu práce i na strategii všestranné aplikace informačních a komunikačních technologií ve všech oblastech práce školy.

Odborné kompetence tvoří soubor odborných vědomostí, dovedností, návyků, postojů a hodnot, které jsou nezbytné pro výkon pracovních činností v oboru vzdělání, pro uplatnění se na trhu práce.

Odborné kompetence jsou předpokladem ke správnému vykonávání odborných činností profese. Na rozvoj odborných kompetencí je velký důraz kladen nejen na odborném výcviku, ale též v odborných předmětech teoretického vyučování. K získání, osvojení a upevnění odborných kompetencí je výuka zaměřena na praktický nácvik dílčích činností a samostatnou práci žáků při všech činnostech za důsledného dodržování hygienických a bezpečnostních předpisů s respektováním požadavků trhu práce a sociálních partnerů.

ŠVP je v celém svém rozsahu orientován na klíčové kompetence, které jsou široce přenositelné a umožňují žákům pružně reagovat na vývoj a zavádění nových technologií, rozšiřují možnosti uplatnění žáků na současném trhu práce. Kompetence byly stanoveny na základě podrobné analýzy a zkušeností z uplatnění našich absolventů v praxi. Zpracovatelský tým zvolil společnou strategii na postupech, metodách a formách práce i dalších aktivitách, které povedou k rozvoji klíčových kompetencí žáků na úrovni celé školy. Výsledky byly zpracovány do koncepcí učebních osnov jednotlivých předmětů. Nezbytnou podmínkou pro rozvíjení klíčových kompetencí ve škole je zejména aplikace vhodných metod a forem práce.

Vyučovací předmět	Oblast cílů klíčových kompetencí							
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII
Český jazyk	x	x	x	x	x	x		x
Anglický jazyk	x	x	x	x	x	x		x
Základy společenských věd	x	x	x	x	x	x		x
Fyzika	x	x			x		x	x
Chemie	x	x			x		x	x
Biologie a ekologie	x	x		x	x	x	x	x
Matematika	x	x	x	x	x	x	x	x
Umění a literatura	x	x	x	x	x	x	x	x
Tělesná výchova	x	x	x	x	x	x	x	x
Informační a komunikační technologie	x	x	x	x	x	x	x	x
Ekonomika	x	x	x	x	x	x	x	x
Daňová evidence	x	x	x	x	x	x	x	x
Obchodní provoz	x	x	x	x	x	x	x	x
Obchodní počty	x	x	x	x	x	x	x	x
Zbožiznalství	x	x	x	x	x	x	x	x
Administrativa prodejn	x	x	x	x	x	x	x	x
Psychologie	x	x	x	x	x	x		x
Odborný výcvik	x	x	x	x	x	x	x	x

Legenda:

- I Kompetence k učení
- II Kompetence k řešení problémů
- III Komunikativní kompetence
- IV Personální a sociální kompetence
- V Občanské kompetence a kulturní povědomí
- VI Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám
- VII Matematické kompetence
- VIII Kompetence užívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi

2.7 Začleňování průřezových témat a mezipředmětové vztahy

Do školního vzdělávacího programu byla, v souladu s rámcovým vzdělávacím programem pro daný obor vzdělání, zahrnuta čtyři průřezová témata:

- Občan v demokratické společnosti
- Člověk a životní prostředí
- Člověk a svět práce
- Informační a komunikační technologie

Témata prostupují celým vzděláváním, promítají se v řadě činností ve výuce, a to včetně odborného výcviku. Jejich náplň se odráží ve všech formách a metodách výuky. Jsou začleněna do učebních osnov jednotlivých vyučovacích předmětů, a to na následujících úrovních:

- nosné téma celého předmětu;
- součást samostatného tematického celku;
- ve formě aplikačních příkladů;
- ve formě aplikačních postupů.

Občan v demokratické společnosti

Výchova k demokratickému občanství se zaměřuje na vytváření a upevňování takových postojů a hodnotové orientace žáků, které jsou potřebné pro fungování a zdokonalování demokracie. Nejde však pouze o postoje, hodnoty a jejich preference, ale také o budování občanské gramotnosti žáků, tj. osvojení si faktické, věcné a normativní stránky jednání odpovědného aktivního občana.

K odpovědnému a demokratickému občanství je třeba mít dostatečně rozvinuté klíčové kompetence. Kromě toho jsou žáci vedeni k tomu, aby:

- měli vhodnou míru sebevědomí, sebeodpovědnosti a schopnosti morálního úsudku;
- byli připraveni klást si základní existenční otázky a hledat na ně odpovědi a řešení;
- hledali kompromisy mezi osobní svobodou a sociální odpovědností a byli kriticky tolerantní;
- byli schopni odolávat myšlenkové manipulaci;
- dovedli se orientovat v mediálních obsazích, kriticky je hodnotit a optimálně využívat masová média pro své potřeby;
- dovedli jednat s lidmi, diskutovat o citlivých nebo kontroverzních otázkách, hledat kompromisní řešení;
- byli ochotni se angažovat nejen pro vlastní prospěch, ale i pro veřejné zájmy a ve prospěch lidí v jiných zemích a na jiných kontinentech;
- vážili si materiálních a duchovních hodnot, dobrého životního prostředí a snažili se je chránit a zachovat pro budoucí generace.

Obsah tématu a jeho realizace

Výchova k odpovědnému a aktivnímu občanství v demokratické společnosti zahrnuje vědomosti a dovednosti z těchto oblastí:

- osobnost a její rozvoj;
- komunikace, vyjednávání, řešení konfliktů;
- společnost – jednotlivci a společenské skupiny, kultura, náboženství;

- historický vývoj (především v 19. a 20. století);
- stát, politický systém, politika, soudobý svět;
- masová média;
- morálka, svoboda, odpovědnost, tolerance, solidarita;
- potřebné právní minimum pro soukromý a občanský život.

Těžiště realizace průřezového tématu se předpokládá v předmětu základy společenských věd v kooperaci s předměty český jazyk, umění a literatura, anglický jazyk, ICT, tělesná výchova, biologie a ekologie a s odbornými předměty oboru vzdělání.

Realizace tohoto tématu se dále projevuje vytvářením demokratického klimatu školy – dobrých a přátelských vztahů a slušného chování mezi učiteli a žáky, mezi žáky navzájem, budováním vzájemného respektu, spoluprací i dialogem všech zúčastněných subjektů.

Během výuky a doby strávené ve škole jsou žáci zapojováni do aktivit, které vedou k poznání fungování demokracie v praxi, seznamují se se životem ve svém širším sociálním okolí a s činností samosprávných orgánů na všech úrovních. Jako součást výchovy k demokratickému občanství se cíleně upevňuje slušné chování žáků k sobě navzájem i k pedagogům (a obráceně). Žáci jsou zapojováni do aktivní spolupráce s neziskovými organizacemi a nadačními fondy apod.

Člověk a životní prostředí

Základním tématem je udržitelný rozvoj, který patří mezi priority EU včetně naší republiky. Environmentální vzdělávání a výchova poskytuje žákům znalosti a dovednosti potřebné pro pochopení principu udržitelnosti, podněcuje aktivní integrovaný přístup k realitě a ovlivňuje etické vztahy k prostředí.

V souvislosti s odborným vzděláváním poukazuje na vlivy pracovních činností na prostředí a zdraví a využívání moderní techniky a technologie v zájmu udržitelnosti rozvoje.

Hlavním cílem průřezového tématu Člověk a životní prostředí je vést žáky k tomu aby:

- pochopili souvislosti mezi různými jevy v prostředí a lidskými aktivitami, mezi lokálními, regionálními a globálními environmentálními problémy;
- chápali postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na jeho zdraví a život;
- porozuměli souvislostem mezi environmentálními, ekonomickými a sociálními aspekty ve vztahu k udržitelnému rozvoji;
- respektovali principy udržitelného rozvoje;
- získali přehled o způsobech ochrany přírody, o používání technologických, ekonomických a právních nástrojů pro zajištění udržitelného rozvoje;
- samostatně a aktivně poznávali okolní prostředí, získávali informace v přímých kontaktech s prostředím a z různých informačních zdrojů;
- pochopili vlastní odpovědnost za své jednání a snažili se aktivně podílet na řešení environmentálních problémů;
- osvojili si základní principy šetrného a odpovědného přístupu k životnímu prostředí v osobním a profesním jednání;
- dokázali esteticky a citově vnímat své okolí a přírodní prostředí;
- osvojili si zásady zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví.

Přínos průřezového tématu je ve třech rovinách:

- informativní, směřující k získání potřebných znalostí a dovedností, jejich chápání a hodnocení;
- formativní, zaměřené zejména na vytváření hodnot a postojů ve vztahu k životnímu prostředí (etických, citových, estetických apod.);
- sociálně-komunikativní, zaměřené na rozvoj dovedností vyjadřovat a zdůvodňovat své názory, zprostředkovávat informace, obhajovat řešení problematiky životního prostředí a působit pozitivním směrem na jednání a postoje druhých lidí.

Obsah průřezového tématu Člověk a životní prostředí zahrnuje témata:

- biosféra v ekosystémovém pojetí (znalosti o abiotických a biotických podmínkách života, o ekologické přizpůsobivosti, o vzájemných vztazích organismů a prostředí, o struktuře a funkci ekosystémů, o významu biodiverzity a ochrany přírody a krajiny);

- současné globální, regionální a lokální problémy rozvoje a vztahy člověka k prostředí (klimatické změny, ohrožování ovzduší, vody, půdy, ekosystémů i biosféry z různých hledisek rozvoje lidské populace, vliv prostředí na lidské zdraví);
- možnosti a způsoby řešení environmentálních problémů a udržitelnosti rozvoje v daném oboru vzdělání a v občanském životě (např. nástroje právní, ekonomické, informační, technické, technologické, organizační, prevence negativních jevů, principy udržitelnosti rozvoje).

Průřezové téma lze realizovat různými metodami a formami v rámci teoretického vyučování, odborného výcviku i mimoškolními aktivitami. V odborném výcviku jsou žáci vedeni k správnému nakládání s odpady, k využívání úsporných spotřebičů a pracovních postupů, k dodržování požadavků na bezpečnost a hygienu práce.

Problémově zadávané otázky, úkoly nebo situace mají žákům umožnit nejen pochopení a procvičování probíraného učiva, ale i uplatnění jejich dalších znalostí z různých oblastí vzdělávání i z mimoškolního prostředí. Vzdělávací a výchovný význam mají žakovské projekty s environmentální problematikou spojenou s odborným učivem.

Těžiště realizace průřezového tématu se předpokládá v předmětu biologie a ekologie v kooperaci s předměty český jazyk, umění a literatura, anglický jazyk, základy společenských věd, chemie, ICT, tělesná výchova a ve všech odborných předmětech oboru včetně odborného výcviku.

V běžném provozu školy se důsledně uplatňují ekologická hlediska se zaměřením na úspory a hospodárnost provozu všech využívaných zařízení, strojů a techniky, jsou stanoveny zásady pro třídění a sběr separovaného odpadu.

Člověk a svět práce

Průřezové téma Člověk a svět práce vybavuje žáka praktickými dovednostmi a informacemi pro jeho budoucí pracovní život tak, aby byl schopen efektivně reagovat na dynamický rozvoj trhu práce a měnící se požadavky na pracovníky. Prostřednictvím kariérového vzdělávání si žák osvojí znalosti a především dovednosti pro řízení své kariéry a života (Career Management Skills), které využije pro cílené plánování a odpovědné rozhodování o svém osobním rozvoji, dalším vzdělávání a seberealizaci v profesních záměrech. Zároveň se naučí přijímat změny ve své profesní kariéře jako běžnou součást života.

Téma Člověk a svět práce přispívá k naplňování cílů vzdělávání zejména rozvojem následujících kompetencí:

- identifikace a formulování vlastních priorit a cílů;
- aktivní a tvořivý přístup při vytváření profesní kariéry;
- přijetí osobní odpovědnosti při rozhodování;
- vyhledávání a kritické hodnocení kariérových informací;
- komunikační dovednosti a sebeprezentace;
- otevřenost vůči celoživotnímu vzdělávání.

Hlavním cílem průřezového tématu je vybavit žáka znalostmi a kompetencemi, které mu pomohou optimálně využít jeho osobnostních a odborných předpokladů pro úspěšné uplatnění na trhu práce a pro budování profesní kariéry.

Uskutečňování tohoto cíle předpokládá:

- vést žáka k osobní odpovědnosti za vlastní život;
- naučit žáka formulovat své profesní cíle, plánovat a cílevědomě vytvářet profesní kariéru podle svých potřeb a schopností;
- motivovat žáka k celoživotnímu učení pro udržení konkurenceschopnosti na trhu práce a pro aktivní osobní i profesní rozvoj;
- seznámit žáka s globalizovaným světem práce a rozvojem pracovních příležitostí;
- naučit žáka vyhledávat v relevantních informačních zdrojích a kriticky posuzovat informace o profesních příležitostech a možnostech dalšího vzdělávání;
- naučit žáky efektivní sebeprezentaci při jednání s potenciálními zaměstnavateli;
- seznámit žáka se základními aspekty pracovního vztahu, právy a povinnostmi zaměstnanců a zaměstnavatelů i aspekty soukromého podnikání, včetně klíčových právních předpisů;
- představit žákům služby kariérového poradenství a služby zaměstnanosti.

Obsah tématu je možné rozdělit do následujících čtyř tematických okruhů:

1) Individuální příprava na pracovní trh

- sebereflexe ve vztahu k osobním profesním a vzdělávacím plánům, mimoškolním aktivitám, přístupu k učení a studijním výsledkům, schopnostem, vlastnostem i zdravotním předpokladům, vytvoření osobního portfolia dovedností i se zkušenostmi z informálního učení;
- písemná i verbální prezentace v prostředí trhu práce – formy aktivního hledání práce, zpracování žádosti o zaměstnání, formy životopisů a motivačních dopisů a jejich vytvoření, praktická příprava na jednání s potenciálním zaměstnavatelem, přijímací pohovor a výběrové řízení;
- vyhledávání zaměstnání, informační zdroje a jejich vyhodnocení;
- aktivní plánování a projektování profesní kariéry, dosahování cílů podle stanoveného plánu.

2) Svět vzdělávání

- význam celoživotního učení jako požadavku pro osobní růst a udržení konkurenceschopnosti a profesní restart;
- formální a neformální vzdělávací příležitosti, možnosti vzdělávání v zahraničí, návaznosti vzdělávání po absolvování střední školy, rekvalifikace;
- ověřené kariérové informace jako podmínka při rozhodování o profesních a vzdělávacích záměrech – informační zdroje, posuzování informací o vzdělávání, pracovních nabídkách, trhu práce.

3) Svět práce

- trh práce z hlediska globalizace i regionální ekonomiky, jemu ukazatele, všeobecné vývojové trendy, požadavky zaměstnavatelů;
- nové formy a podmínky práce, pracovní mobilita, možnosti zaměstnání v zahraničí;
- technologický rozvoj v činnostech lidské práce, základní charakteristiky pracovních činností;
- pracovní uplatnění po absolvování příslušného oboru vzdělání včetně alternativních možností;
- zákoník práce, formy pracovního vztahu, práva a povinnosti zaměstnance a zaměstnavatele.

4) Podpora státu ve sféře zaměstnanosti

- služby kariérového poradenství;
- zprostředkovatelské služby při hledání práce, pracovní agentury, služby úřadu práce.

Příslušné kompetence by žák měl nabývat především sebereflexí a objevováním vlastního potenciálu při řešení konkrétních pracovních problémů, při práci s konkrétními kariérovými informacemi a při simulování konkrétních interpersonálních situací. Vhodné jsou exkurze v zaměstnavatelských organizacích typických pro příslušnou oblast uplatnění absolventů, při kterých se věnuje pozornost nejen odborné činnosti podniků, ale i personálnímu klimatu, organizační struktuře, pracovní náplni pracovníků, kariérovým postupům apod.

Žáci třetího ročníku se účastní besedy s pracovníky Úřadu práce v Chomutově, s pracovníky personální agentury a burzy práce se zaměstnavateli v regionu. Významnou roli zde má i odborný výcvik žáků v reálných pracovních podmínkách na smluvních pracovištích školy.

Těžiště realizace průřezového tématu se předpokládá zejména v předmětech základy společenských věd a ekonomika v kooperaci s českým jazykem a literaturou, ICT a odbornými předměty včetně odborného výcviku. K realizaci průřezového tématu budou při výuce využívány různé techniky, např. rolové hry, pracovní listy k sebepoznávání a vytváření osobního portfolia, simulační hry, besedy s podporou sociálních partnerů, pracovních agentur, odborníků z praxe apod.

Informační a komunikační technologie

Prostředky informačních a komunikačních technologií pronikají do všech činností člověka a společenského dění. Práce s prostředky informačních a komunikačních technologií má dnes nejen průpravnou funkci pro odbornou složku vzdělání, ale také patří ke všeobecnému vzdělání moderního člověka.

Žáci jsou připravováni k tomu, aby byli schopni pracovat s prostředky informačních a komunikačních technologií a efektivně je využívali jak v průběhu vzdělávání, tak při výkonu povolání (tedy i při řešení pracovních úkolů v rámci profese, na kterou se připravují), stejně jako v činnostech, které jsou a budou běžnou součástí jejich osobního a občanského života.

Dovednosti v oblasti informačních a komunikačních technologií mají podpůrný charakter ve vztahu ke všem složkám kurikula. Cílem je naučit žáky používat základní a aplikační programové vybavení počítače, a to nejen pro účely uplatnění se v praxi, ale i pro potřeby dalšího vzdělávání.

Rovněž je důležité naučit žáky pracovat s informacemi a s komunikačními prostředky. Je zřejmé, že s rozvojem vzdělávání v informačních a komunikačních technologiích na základní škole bude úkolem střední školy mj. vyrovnání úrovně připravenosti žáků na určitý standard a poskytování hlubšího vzdělání v závislosti na potřebách oboru vzdělání.

Téma má dvě úrovně:

- žáci musí nejprve pochopit základní principy informačních a komunikačních technologií a musí se orientovat ve výpočetním systému. Z důvodu faktické provázanosti témat se budou jednotlivé tematické celky neustále prolínat a jejich výuka bude mnohdy probíhat v několika cyklech tak, aby žáci k náročnějším tématům přešli teprve po zvládnutí základů. Některé tematické celky tak budou během studia zařazeny několikrát, ovšem vždy na vyšší úrovni a s vyšší náročností tak, aby znalosti a dovednosti gradovaly v nejvyšším ročníku;
- další učivo lze řadit dle aktuálních vzdělávacích potřeb, jejichž příčinou mohou být specifika oboru, podpora výuky v jiných vyučovacích předmětech, změny na trhu práce a vývoj v oblasti informačních a komunikačních technologií.

Těžiště realizace průřezového tématu se předpokládá v předmětu ICT v kooperaci s předměty základy společenských věd, český jazyk, umění a literatura, anglický jazyk, ekonomika a jednotlivými odbornými předměty oboru vzdělání.

Vedení školy podporuje vzdělávání pedagogů školy v oblasti zvládnutí využití prostředků ICT technologií na vyšší než základní úrovni.

Mezipředmětové vztahy

Vyučovací předmět	Český jazyk	Anglický jazyk	Základy společenských věd	Fyzika	Chemie	Biologie a ekologie	Matematika	Umění a literatura	Tělesná výchova	Informační a komunikační technologie	Ekonomika	Daňová evidence	Obchodní provoz	Obchodní počty	Zbožiznalství	Administrativa prodeje	Psychologie	Odborný výcvik
Český jazyk		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Anglický jazyk	x		x				x	x		x	x	x	x	x	x	x	x	x
Základy společenských věd	x	x			x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Fyzika	x				x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x		x
Chemie	x		x	x		x	x	x		x	x	x	x	x	x	x	x	x
Biologie a ekologie	x		x	x	x		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Matematika	x	x	x	x	x	x			x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Umění a literatura	x	x	x	x	x	x				x							x	x
Tělesná výchova	x		x	x		x	x			x							x	x
Informační a komunikační technologie	x	x	x	x	x	x	x	x	x		x	x	x	x	x	x	x	x
Ekonomika	x	x	x	x	x	x	x			x		x	x	x	x	x	x	x
Daňová evidence	x	x	x	x	x	x	x			x	x		x	x	x	x		x
Obchodní provoz	x	x	x	x	x	x	x			x	x	x		x	x	x	x	x
Obchodní počty	x	x	x	x	x	x	x			x	x	x	x		x	x		x
Zbožiznalství	x	x	x	x	x	x	x			x	x	x	x	x		x	x	x
Administrativa prodeje	x	x	x	x	x	x	x			x	x	x	x	x	x		x	x

Psychologie	x	x	x		x	x	x	x	x	x	x		x		x	x		x
Odborný výcvik	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	

2.8 Další vzdělávací a mimovyučovací aktivity

Záměry ŠVP jsou doplňovány a podporovány dalšími aktivitami, např.:

- příprava a účast žáků v odborných soutěžích oboru vzdělání;
- exkurze, výstavy, přednášky, semináře nebo kurzy k oboru vzdělání podle aktuální nabídky;
- možnost vykonávat odborný výcvik v soukromých prodejnách a prodejnách obchodních řetězců;
- v estetickém vzdělávání organizování návštěv divadelních a filmových představení, výstav a dalších kulturních akcí;

Akce/Ročník	1. ročník	2. ročník	3. ročník
Estetické vzdělávání	Filmové představení Divadelní představení	Filmové představení Divadelní představení	Filmové představení Divadelní představení

- v oblasti vzdělávání pro zdraví sportovní kurzy (lyžařský výcvikový kurz, sportovně-turistický kurz apod.), školní sportovní turnaje, sportovní den školy, reprezentace školy ve sportovních turnajích regionálních, krajských apod., besedy a další akce k problematice zdravého životního stylu, předcházení návykovému chování a zneužívání návykových látek;

Akce/Ročník	1. ročník	2. ročník	3. ročník
Vzdělávání pro zdraví	Sportovní den školy Lyžařský výcvikový kurz Sportovně-turistický kurz	Sportovní den školy Lyžařský výcvikový kurz Sportovně-turistický kurz	Sportovní den školy Lyžařský výcvikový kurz Sportovně-turistický kurz

- v oblasti společenskovedního vzdělávání besedy, přednášky, filmová představení zaměřena na budování občanských kompetencí;
- zapojení žáků do humanitárních akcí;
- zapojení do ekologických aktivit (úprava tříd, sběr a recyklace drobných elektrospotřebičů apod.).

2.9 Způsob a kritéria hodnocení žáků

Základ pro hodnocení chování a prospěchu ve výuce tvoří platná legislativa a zásady klasifikace stanovené ve školním řádu. V klasifikaci jsou sjednoceny požadavky teoretického i praktického vyučování. Se zásadami hodnocení seznámí žáky vyučující na začátku školního roku v anotaci předmětu.

Součástí seznámení je:

- anotace cílů vyučovacího předmětu a stanovení pravidel hodnocení výsledků vzdělávání;
- požadavky kladené na žáky v průběhu období;
- podmínky klasifikace;
- seznam literatury, učebních textů a pracovních sešitů;
- obsah a termíny odevzdání prací nebo projektů, které jsou součástí klasifikace, nebo jsou stanoveny jako podmínka klasifikace v příslušném pololetí.

Hodnocení stupně zvládnutí kompetencí se provádí v jednotlivých vyučovacích předmětech. Jde o komplexní posouzení a hodnocení toho, jak žák zvládl jednotlivé kompetence, jak je schopen spolupracovat v kolektivu, jak využívá výpočetní techniku a numerických znalostí a jak je schopen své znalosti a dovednosti prezentovat.

Hodnocení se provádí známkováním a vychází z ověřování znalostí žáka formou písemnou, ústní, testy s uzavřenými nebo otevřenými otázkami, praktickou činností a prověřuje míru zvládnutí kompetencí žáka v předmětu. Součástí hodnocení žáka je také hodnocení jeho aktivity v hodině, spolupráce s ostatními žáky a učitelem, grafická úprava seminárních nebo jiných prací, vzhled výrobků, přístup k pracovním povinnostem apod.

Prospěch žáka v jednotlivých povinných a nepovinných vyučovacích předmětech je klasifikován těmito stupni:

- 1 – výborný
- 2 – chvalitebný
- 3 – dobrý

4 – dostatečný

5 – nedostatečný

Každá známka má příslušným vyučujícím předem udanou svou váhu vyjádřenou v bodové škále 1 až 10 v závislosti na rozsahu a způsobu ověřování znalostí a dovedností. Váhu příslušné známky oznámí vyučující žákům vhodným způsobem např. v anotaci předmětu, při oznámení termínu zkoušení, při praktickém přezkoušení znalostí apod. Ze všech obdržených známek s přihlédnutím k jejich vahám, bude žákovi vypočítán za příslušné období (čtvrtletí, pololetí, konec školního roku) průměr.

Vyučující upraví známku v rozsahu jednoho stupně (např. při vypočítaném průměru 2,3 může žák dostat známku 2 nebo 3) s přihlédnutím k jeho aktivitě, plnění úkolů, účasti na soutěžích apod.

Hodnocení žáků na pracovištích firem provádí učitel odborného výcviku ve spolupráci s příslušným instruktorem. Hodnocení je individuální a provádí se známkou. Žák provede po ukončení odborného výcviku na pracovišti firmy vlastní hodnocení své práce, které bude konzultovat s učitelem, který k němu přihlédne při stanovení známky.

2.9.1 Společné zásady při hodnocení

Hlavní funkce hodnocení je informační a diagnostická. Základní principy hodnocení:

- neměl by hodnotit jen učitel, vhodná je i metoda sebehodnocení a kolektivního hodnocení;
- musí dát každému žákovi perspektivu, zvláště těm slabým a žákům se SVP, tzn. vytvářet během výuky takové situace a podmínky, aby mohl žáka pochválit;
- základem je partnerský, komunikativní přístup k žákům;
- je nutno respektovat právo žáka na individuální rozvoj;
- hodnocení žáků v prvním ročníku musí brát v úvahu rozdílnou úroveň znalostí z posledního ročníku základní školy a problematiku přechodu žáka na střední školu;
- hodnocení musí mít hodnotu motivační a ne demotivační, vychází z výsledků ověření jeho znalostí výše uvedenými formami ověřování;
- učitel nejen hodnotí, ale vede na cestě poznání, inspiruje a pomáhá;
- chyba je přirozený, průvodní znak poznání.

2.9.2 Hodnocení výsledků vzdělávání

Hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení je vyjádřeno známkou. Každé pololetí se vydává žákovi vysvědčení. Za první pololetí lze žákovi vydat místo vysvědčení Výpis z vysvědčení.

2.10 Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných

Způsob zajišťování vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných vychází ze Zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (tzv. školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, a z vyhlášky MŠMT ČR č. 27/2016 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Za žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou dle § 16 školského zákona považovány ty osoby, které k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění nebo užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebují poskytnutí podpůrných opatření. Podpůrnými opatřeními se rozumí nezbytné úpravy ve vzdělávání a školských službách odpovídající zdravotnímu stavu, kulturnímu prostředí nebo jiným životním podmínkám žáka. Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření školou a školským zařízením. V praxi naší školy jde především o žáky s vývojovými poruchami učení, jako jsou dyslexie, dysgrafie, dysortografie, dyspraxie, dyskalkulie, o žáky s lehkým mentálním postižením, o žáky s poruchami chování (hyperaktivita), s poruchami pozornosti, zdravotními obtížemi (neurózy, sociální fobie) či o žáky ohrožené projevy rizikového chování.

Žákům se speciálními vzdělávacími potřebami škola umožňuje individualizaci výuky dle plánu pedagogické podpory (1. stupeň podpůrných opatření), či vzdělávání podle individuálních vzdělávacích plánů (od 2. stupně podpůrných opatření). Těmto žákům a jejich zákonným zástupcům se věnuje pozornost, korigují se jejich požadavky a představy o dalších možnostech studia a vzdělávání s možnostmi a podmínkami školy.

Dále mohou žáci se speciálními vzdělávacími potřebami ve škole využívat těchto podpůrných opatření:

- a) poradenskou pomoc poskytovanou školou (výchovní poradci, metodici prevence, kariéroví poradci);
- b) úpravu organizace, obsahu, hodnocení, forem a metod vzdělávání;
- c) v případě potřeby prodloužení délky středního vzdělávání až o dva roky;
- d) použití kompenzačních pomůcek, případně speciálních učebních pomůcek;
- e) využití asistenta pedagoga;
- f) poskytování vzdělávání v prostorách stavebně a technicky upravených (středisko Jirkov);
- g) úpravu podmínek přijímání ke vzdělávání;
- h) úpravu očekávaných výstupů vzdělávání v mezích stanovených příslušným RVP;
- i) uvolnění zcela nebo zčásti z vyučování předmětu, který není rozhodující pro odborné zaměření absolventa;
- j) úpravu podmínek ukončování vzdělávání maturitní a závěrečnou zkouškou.

Evidenci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami vedou výchovní poradci jednotlivých středisek školy. Výchovní poradci úzce spolupracují s třídními učiteli žáků na vypracovávání plánů pedagogické podpory a individuálních vzdělávacích plánů dle specifických potřeb žáka, zprostředkovávají spolupráci školy s příslušnými pedagogicko-psychologickými poradnami, případně speciálně pedagogickými centry, připravují podklady pro pedagogické rady a informují ostatní pedagogické pracovníky o speciálních vzdělávacích potřebách žáků, konzultují s vyučujícími postup při řešení výukových či výchovných potíží, volbu vhodných metod a forem práce s konkrétními žáky i jejich hodnocení.

Vychází se vždy z celkové analýzy případu žáka, z odborné diagnostiky a doporučení a z co nejpřesněji provedené pedagogické diagnostiky. Rozhodující roli má učitel, který zajišťuje rovné podmínky pro všechny žáky. Je kladen důraz na individualitu žáka, forma a obsah vzdělávání jsou upravovány podle konkrétních potřeb žáka. Respektuje se individuální tempo žáka, postupuje se spíše po malých krocích, s žákem se pracuje na základě multisenzoriálního přístupu, za atmosféry klidu, důraz je kladen na zautomatizování dovedností, dodržování obsahové struktury, dodávání sebedůvěry. Je využíváno metody prodlouženého výkladu a možnosti doučování. Žákům je samozřejmě umožněno používání kompenzačních pomůcek dle jejich potřeb a v návaznosti na předchozí stupeň vzdělávání, například používání notebooku, korektur textu, barevného čtení, grafických programů apod., a to vždy tak, jak navrhuje psycholog či speciální pedagog v doporučení školského poradenského zařízení. Při hodnocení těchto žáků je využívána možnost úlev a tolerance, mezi něž se řadí preference ústního zkoušení před písemným, v písemném projevu spíše užití testů, zkrácení písemného zkoušení, tolerance při grafických projevech. Speciální vzdělávací potřeby jsou zohledňovány jak v rámci přijímacího řízení, tak v průběžném hodnocení žáka a u maturitní a závěrečné zkoušky.

Podpora nadaných žáků (dle § 17 školského zákona) je žádoucí nejen vzhledem k žákům samotným, ale má zásadní význam i pro společnost. Z tohoto pohledu je ve škole realizován následující postup:

- učitelé se snaží podchytil nadané žáky už při nástupu středního vzdělávání;
- při výběru jsou využívány informace získané ze ZŠ (dosavadní způsob práce se žákem, rodinné prostředí);
- následně jsou stanovena pravidla a zásady individuální a zejména soustavné práce s takovými žáky;
- sledují se vlastnosti žáků:
 - o žák svými vědomostmi, dovednostmi nebo zájmem o obor převyšuje ostatní;
 - o žák ve všech, nebo pouze v určitých činnostech či oblastech vzdělávání projevuje vysokou motivaci, je cílevědomý a kreativní,
- významná je spolupráce všech učitelů, kteří mimořádně nadaného žáka vyučují, za koordinace výchovného poradce a třídního učitele, kteří úzce spolupracují s pedagogicko-psychologickou poradnou;
- ve výuce těchto žáků se vhodně využívají náročnější metody a postupy, problémové a projektové vyučování, samostudium, práce s informačními a komunikačními technologiemi aj.;
- žáci jsou také vhodně zapojováni do skupinové výuky a týmové práce (jako vedoucí i jako členové);
- škola umožňuje těmto žákům:
 - o rozšířenou výuku některých předmětů;
 - o vytváření skupin těchto žáků s přizpůsobeným tempem a metodami výuky;
 - o vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu;
 - o účast v odborných a dovednostních soutěžích a přehlídkách;

- provádění odborného výcviku u firem i ve větším rozsahu než u žáků ostatních.

Ředitel školy může, za podmínek daných školským zákonem, přeřadit mimořádně nadaného žáka do vyššího ročníku bez absolvování předchozího ročníku.

3 Učební plán

3.1 Identifikační údaje

Název a adresa školy:	Střední škola technická, gastronomická a automobilní, Chomutov, příspěvková organizace Pražská 702/10, 430 01 Chomutov
Kód a název oboru vzdělání:	66-51-H/01 Prodavač
Název ŠVP:	Prodavač
Platnost od:	1. 9. 2021 počínaje prvním ročníkem

3.2 Rozvržení vyučovacích předmětů

Kategorie a názvy vyučovacích předmětů	Počet týdenních vyučovacích hodin				Celkem za studium
	1. roč.	2. roč.	3. roč.	Celkem	
Povinné vyučovací předměty					
Český jazyk	1	1	1	3	96
Anglický jazyk	2	2	2	6	192
Základy společenských věd	1	1	1	3	96
Fyzika	1	-	-	1	32
Chemie	1	-	-	1	32
Biologie a ekologie	-	1	-	1	32
Matematika	1	1,5	1,5	4	128
Umění a literatura	1	1	-	2	64
Tělesná výchova	1	1	1	3	96
Informační a komunikační technologie	1	1	1	3	96
Ekonomika	-	-	2	2	64
Daňová evidence	-	-	2	2	64
Obchodní provoz	1	1	1	3	96
Obchodní počty	1	1	-	2	64
Zbožiznalství	2	2	2	6	192
Administrativa prodejn	1	1	-	2	64
Psychologie	-	1	1	2	64
Odborný výcvik	15	17,5	17,5	50	1 600
Nepovinné vyučovací předměty					
Řízení motorových vozidel				3	96
Celkem povinné vyučovací předměty	30	33	33	96	3 072

Poznámky:

1. Vyučování je organizováno tak, že se střídá týden teoretického vyučování a týden odborného výcviku. Na odborný výcvik jsou žáci rozděleni na skupiny, zejména s ohledem na bezpečnost a ochranu zdraví při práci a hygienické požadavky podle platných předpisů. Počet žáků na jednoho učitele odborného výcviku je stanoven vládním nařízením.
2. Odborný výcvik probíhá na pracovištích školy (odborné učebny, školní prodejna) pod odborným vedením učitele odborného výcviku, na smluvních pracovištích probíhá výuka pod vedením jmenovaného instruktora.
3. Do výuky předmětu odborný výcvik je ve 3. ročníku zařazen základní kurz obsluhy motorových vozidel hrazený školou.
4. Jako první cizí jazyk se ve škole vyučuje jazyk anglický. Třída se na výuku podle platné legislativy případně dělí na skupiny.
5. Na výuku Informačních a komunikačních technologií jsou žáci podle potřeby rozděleni do skupin. Výuka probíhá ve specializovaných učebnách ICT.

6. Pro usnadnění adaptace žáků 1. ročníků na systém a požadavky vzdělávání na střední škole, organizuje škola na začátku září den seznamovacích aktivit. Program připravuje výchovný poradce a metodik prevence rizikového chování tak, aby se žáci v neformálním prostředí seznámili navzájem a aby pedagogové v zájmu úspěšného vzdělávání žáků získali poznatky potřebné pro správnou volbu vzdělávacích a výchovných metod a postupů vůči jednotlivým žákům.
7. Pro zvýšení možnosti uplatnění na trhu práce si může žák zvolit nepovinný předmět řízení motorových vozidel k získání ŘP skupiny B.

3.3 Přehled využití týdnů ve školním roce

Činnost	Počet týdnů v ročníku		
	1.	2.	3.
Vyučování podle rozpisu učiva	32	32	32
Časová rezerva (opakování učiva, výchovně vzdělávací a jiné akce, sportovní kurzy, exkurze, kulturní akce apod.)	8	8	6
Závěrečná zkouška	-	-	2
Celkem	40	40	40

4 Přehled rozpracování obsahu vzdělávání v RVP do ŠVP

Škola	Střední škola technická, gastronomická a automobilní, Chomutov, příspěvková organizace								
Adresa školy	Pražská 702/10, 430 01 Chomutov								
Kód a název RVP	66-51-H/01 Prodavač								
Název ŠVP	Prodavač								
RVP			ŠVP						
Vzdělávací oblasti a obsahové okruhy	Minimální počet vyučovacích hodin za vzdělávání		Vyučovací předmět	Počet vyučovacích hodin za vzdělávání		Využití disponibilních hodin	Rozvržení hodin do ročníků		
	Týdně	Celk.		Týdně	Celk.		1. r	2. r	3. r
Jazykové vzdělávání - český jazyk - cizí jazyk	3 6	96 192	Český jazyk Cizí jazyk (anglický/německý)	3 6	96 192		1 2	1 2	1 2
Společenskovední vzdělávání	3	96	Základy společenských věd	3	96		1	1	1
Přírodovědné vzdělávání	3	96	Fyzika Chemie Biologie a ekologie	1 1 1	32 32 32		1 1		
Matematické vzdělávání	4	128	Matematika	4	128		1	1,5	1,5
Estetické vzdělávání	2	64	Umění a literatura	2	64		1	1	
Vzdělávání pro zdraví	3	96	Tělesná výchova	3	96		1	1	1
Vzdělávání v informačních a komunikačních technologiích	3	96	Informační a komunikační technologie	3	96		1	1	1
Ekonomické vzdělávání	2	64	Ekonomika Daňová evidence	2 2	64 64	2			2 2
Technika prodeje	42	1344	Obchodní provoz Obchodní počty Odborný výcvik	3 2 50	96 64 1600	13	1 1 15	1 1 17,5	1 1 17,5
Zbožíznalství	6	192	Zbožíznalství	6	192		2	2	2
Komunikace ve službách	4	128	Administrativa prodeje Psychologie	2 2	64 64		1	1	
Disponibilní hodiny	15	480							
Celkem	96	3 072	Celkem	96	3 072	15	30	33	33

Poznámka:

- Z disponibilních hodin jsou 2 hodiny využity pro vzdělávací oblast Ekonomické vzdělávání a 13 hodin v oblasti Technika prodeje.

5 Učební osnovy ŠVP

5.1 Český jazyk

Obor vzdělání:	66-51-H/01 Prodavač
ŠVP:	Prodavač
Předmět:	Český jazyk
Celkový počet hodin:	96
Rozvržení do ročníků:	1. ročník 32 hodin, 2. ročník 32 hodin, 3. ročník 32 hodin
Platnost od:	1. 9. 2021 počínaje 1. ročníkem

1. Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle a didaktické pojetí předmětu

Základem jakékoli komunikace je použití jazyka, a proto míra jeho ovládnutí se stává současně i pilířem všeobecné sociální gramotnosti. Důraz je tedy kladen na využití vědomostí a dovedností v praktickém životě, ve styku s jinými lidmi a různými institucemi, na chování a vystupování. Žáci by měli chápat význam svého osobního projevu pro společenské a pracovní uplatnění, získávat a hodnotit informace z různých zdrojů, předávat je vhodným způsobem a s ohledem na jejich uživatele.

Obecným cílem jazykového vzdělání je rozvíjet komunikační kompetenci žáků a naučit je užívat jazyka jako prostředku k dorozumívání a myšlení, k přijímání, sdělování a výměně informací na základě jazykových a slohových znalostí.

Žák by si měl nejen utvrdit gramatické normy spisovného jazyka, ale současně si i obohacovat svou slovní zásobu, osvojovat si lingvistickou terminologii, své myšlenky, názory a postoje by měl formulovat přesně a srozumitelně.

Výuka mateřského jazyka je součástí formování mladého člověka jako osobnosti hrdé na svůj původ, zemi, národ. Poznávání kulturních tradic, naší historie i českého jazyka se stává jednou ze základních společenských potřeb žáka.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci:

- uplatňovali český jazyk v oblasti recepce, percepce a interpretace;
- využívali jazykové vědomosti a dovednosti v praktickém životě, vyjadřovali se srozumitelně a souvisle, formulovali a obhajovali své názory;
- chápali význam kultury osobního projevu pro společenské a pracovní uplatnění;
- získávali a kriticky hodnotili informace z různých zdrojů a předávali je vhodným způsobem s ohledem na jejich uživatele.

Charakteristika učiva

Obsah předmětu vychází z okruhu RVP – Vzdělávání a komunikace v českém jazyce. Rozvíjí zejména komunikativní klíčové kompetence a učí žáka používat mateřský jazyk v mluvené i písemné podobě. Učivo je rozvrženo do tří složek:

Jazyková výchova (mluvnice) upevňuje, navazuje a prohlubuje znalosti ze ZŠ, rozvíjí vyjadřovací schopnosti a slovní zásobu žáků tak, aby chápali rozdíl mezi spisovnou a nespisovnou formou.

Komunikační a slohová výchova vede žáky ke zdokonalování kultury osobního projevu a komunikativních dovedností, ke správnému, srozumitelnému, věcnému a jasnému vyjadřování s ohledem na učební obor.

Přínos předmětu k realizaci rozvoje klíčových kompetencí

Předmět český jazyk je základem rozvoje většiny klíčových kompetencí, jimiž by měl být žák vybaven po zvládnutí všech vyučovacích předmětů. Společně s ostatními všeobecnými a odbornými předměty směřuje k tomu, aby si žáci vytvořili odpovídající předpoklady jak pro uplatnění v praxi, tak pro další celoživotní vzdělávání.

Vzdělávání a komunikace v českém jazyce rozvíjejí či prohlubují zejména:

- jazykové dovednosti a vědomosti, ústní i písemné vyjadřování, žák se vyjadřuje přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci, formuluje své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně;
- lepší orientaci v textech a získávání informací;
- celkovou funkční gramotnost;
- kritické myšlení;
- komunikační dovednosti, včetně dovednosti diskutovat a argumentovat.

Žák:

- je schopen vyjadřovat se ústní i písemnou formou jazyka, formuluje své myšlenky srozumitelně a souvisle;
- vystupuje v souladu se zásadami kultury osobního projevu a společenského chování;
- je schopen odhadnout výsledky svého jednání, učí se i na základě zprostředkovaných zkušeností;
- přijímá hodnocení svých výsledků i ze strany jiných lidí, přijímá radu i kritiku, dále se vzdělává;
- je schopen pracovat samostatně i v týmu, vytváří pozitivní mezilidské vztahy, předchází osobním konfliktům;
- rozumí zadání úkolů, získává informace potřebné k řešení problémů, navrhuje způsoby řešení;
- pracuje s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií;
- získává přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru s reálnou představou o pracovních, platových a dalších podmínkách v oboru;
- osvojuje si techniku učení pro celoživotní vzdělávání.

Začleňování průřezových témat

Předmět rozvíjí všechna průřezová témata. V průřezových tématech je výuka vedena k pozitivnímu ovlivňování hodnotové orientace žáků a jejich morálního postoje. Žáci se učí zásadám občanského soužití, jsou vedeni k zodpovědnosti za další vývoj společnosti, za stav životního prostředí i kulturního dědictví.

Během výuky předmětu jsou aktuálně zařazována průřezová témata, zejména téma Občan v demokratické společnosti (práce s texty, dokumentární filmy zaměřenými na evropský a světový kontext, budování a fungování EU) a Člověk a životní prostředí (aktivity spojené s ochranou přírody, s globálními problémy). V oblasti Člověk a svět práce žáci získávají dovednosti, které jim pomohou v orientaci na trhu práce a v prezentaci vlastní osoby při hledání zaměstnání. Oblast Informačních a komunikačních technologií je začleňována jejich zapojením do výuky.

Žáci jsou vedeni k tomu, aby byli schopni formulovat své názory, ale i respektovat názory odlišné. Jedním z důležitých cílů je i to, aby pochopili, že jsou součástí životního prostředí a že se na jeho ochraně mohou podílet. Jsou vedeni k tomu, aby porozuměli demokratickým principům a humanistickým myšlenkám, které se odrážejí v dílech českých a světových autorů.

Realizace mezipředmětových vztahů

Předmět český jazyk ovlivňuje všechny ostatní vyučovací předměty – pěstuje v žácích komunikativní kompetence – vhodné a kulturní vyjadřování v mluveném i písemném projevu, buduje jejich slovní zásobu a čtenářskou gramotnost, schopnost vyhledávat informace z otevřených zdrojů (učebnice, tisk, Internet), porozumět jim a vyhodnotit je, vystupovat v diskusích na odborná témata v jednotlivých předmětech. Pro cizí jazyky tvoří východisko výuky jazykových prostředků. Pro odborné předměty je základem pro odbornou slovní zásobu.

Metody výuky

Předmět český jazyk se vyučuje ve všech třech ročnících studia. Výuka probíhá frontálně, ale také ve skupinách a individuálně. Při výuce se využívají následující metody:

- výklad s využitím literatury, názorných pomůcek a jazykových příruček;
- práce s učebnicemi, učebními texty, pracovními listy;
- přednáška, dialog, beseda, řízený rozhovor;
- situační a komunikační hry;

- vyhledávání informací v odborných publikacích, učebnicích a na Internetu a následná práce s nimi;
- využití ICT a prezentační techniky (osobní počítače, dataprojektor apod.).

Jazykové znalosti jsou upevňovány a prohlubovány soustavou stylistických cvičení a opakováním pravopisných jevů.

Cílem je propojit efektivní frontální výuku se skupinovou a individuální výukou se záměrem naučit žáky řešit problémy a týmově pracovat tak, aby byli schopni samostatné práce s vědomím plné zodpovědnosti.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Žáci jsou hodnoceni na základě hloubky porozumění poznatkům, schopnosti aplikovat je při práci s textem, schopnosti kritického myšlení, dovednosti práce s texty, samostatnosti úsudku a dovednosti výstižně formulovat myšlenky, argumentovat a diskutovat.

Hodnocení bude probíhat prostřednictvím ústního i písemného projevu, a to jak v průběhu, tak i v závěru každého tematického celku. Zároveň je hodnocena aktivita žáků v hodinách i zájem o danou problematiku prostřednictvím referátu, projektu a aktuality.

Žáci jsou také vedeni k objektivnímu sebehodnocení i hodnocení znalostí a schopností svých spolužáků.

Při hodnocení se přihlíží k případným speciálním vzdělávacím potřebám žáků.

2. Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání – 1. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence žáka	Obsah vzdělávání
Žák: - ovládá český pravopis; - zná odbornou terminologii českého jazyka; - orientuje se v jednotlivých slovních druzích; - chápe pojem skloňování a časování; - zná skladbu věty a souvětí; - zná rozvrstvení slovní zásoby a způsoby rozšiřování slovní zásoby; - provede slootovný rozbor; - provede kompletní jazykový rozbor.	1. Zdokonalování jazykových vědomostí a dovedností - opakování učiva ZŠ - pravopisné jevy - kompletní jazykový rozbor - tvarosloví (slova ohebná, neohebná) - syntax (základní a rozvíjející větné členy) - rozšiřování slovní zásoby - stylové rozvrstvení slovní zásoby - odborná terminologie - tvoření slov
Žák: - rozliší jednotlivé slohové útvary, zná jejich nejdůležitější rysy a využije tyto znalosti v praxi; - samostatně napíše oznámení, zprávu, dopis; - vytvoří osnovu a samostatně napíše vyprávění; - rozliší text umělecký od neuměleckého, text odborný a publicistický.	2. Komunikační a slohová výchova - slohotvorní činitelé - přehled slohových útvarů - formuláře - oznámení, zpráva - dopis - osnova slohové práce - vyprávění

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání – 2. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence žáka	Obsah vzdělávání
Žák: - ovládá český pravopis a pracuje s pravidly a slovníky; - zná odbornou terminologii týkající se syntaxe; - zná větné členy; - zná skladbu věty, souvětí a jejich druhy; - provede kompletní jazykový rozbor; - rozdělí evropské jazyky a zařadí češtinu.	1. Zdokonalování jazykových vědomostí a dovedností - opakování učiva 1. ročníku - kompletní jazykový rozbor - syntax (věta jednoduchá, základní a rozvíjející větné členy) - evropské jazyky - slovanské jazyky - útvary národního jazyka
Žák: - vyhledá si potřebné informace na internetu a využije je v osobním životě i pro výuku; - rozliší jednotlivé slohové útvary, zná jejich nejdůležitější rysy a využije tyto znalosti v praxi; - vytvoří osnovu a samostatně napíše referát, životopis.	2. Komunikační a slohová výchova - práce s internetem - výtah a výpisky z textu - výklad - referát - životopis, autobiografie - strukturovaný životopis - beseda

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání – 3. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence žáka	Obsah vzdělávání
Žák: - ovládá český pravopis a pracuje s pravidly, slovníky a dalšími jazykovými příručkami; - zná odbornou terminologii týkající se lingvistiky; - provede slootovorný rozbor; - provede kompletní jazykový rozbor složitých souvětí; - využije znalosti z rozvrstvení slovní zásoby v praxi.	1. Zdokonalování jazykových vědomostí a dovedností - opakování pravopisu a gramatických pojmů - kompletní jazykový rozbor - syntax (souvětí, druhy souvětí) - zvukové prostředky řeči, ortoepie
Žák: - rozliší jednotlivé slohové útvary, zná jejich nejdůležitější rysy a využije tyto znalosti v praxi; - vytvoří osnovu a samostatně napíše popis a charakteristiku, úvahu, inzerát, recenzi; - vyhledá si potřebné informace na internetu a využije je v osobním životě i pro výuku; - zná různé druhy periodik (noviny, časopisy).	2. Komunikační a slohová výchova - popis a charakteristika - úvaha - inzerát - recenze - práce s internetem - práce s periodiky (s časopisy, novinami) - práce s různými druhy textu

5.2 Anglický jazyk

Obor vzdělání:	66-51-H/01 Prodavač
ŠVP:	Prodavač
Předmět:	Anglický jazyk
Celkový počet hodin:	192
Rozvržení do ročníků:	1. ročník 64 hodin, 2. ročník 64 hodin, 3. ročník 64 hodin
Platnost od:	1. 9. 2021 počínaje 1. ročníkem

1. Pojetí vyučovaného předmětu

Obecné cíle a didaktické pojetí předmětu

Vzdělávání v předmětu se významně podílí na přípravě žáků na kvalitní život v multikulturní společnosti. Vede žáky k tomu, aby se dorozuměli anglicky v situacích všedního každodenního osobního a pracovního života. Žáci si rozvíjí a zdokonalují praktické řečové dovednosti získané na základní škole. Učí se pracovat se slovníkem, odbornými jazykovými publikacemi a vyhledávat potřebné informace. Cílem výuky anglického jazyka je také naučit se správnému chování při styku se zákazníkem v běžných situacích v rozsahu oboru vzdělání. Ovládání cizího jazyka přispívá k poznávání světa a ke snadnějšímu přístupu k informačním zdrojům. Znalost angličtiny má rovněž příznivý vliv na formování osobnosti žáka, rozvíjí jeho komunikativní kompetence a schopnost vzdělávat se po celý život.

Žáci se učí vnímat odlišné kultury, což jim umožňuje srovnávat životní podmínky u nás a u jiných národů. Rozsah produktivní slovní zásoby činí přibližně 320 lexikálních jednotek za rok, z toho minimálně 20 % tvoří obecně odborná a odborná terminologie.

Cílem vzdělávání je vést žáky k osvojení kvalitní úrovně jazykových znalostí a komunikativních dovedností, která odpovídá výstupní úrovni A2+ podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky, efektivně využít vědomostí a dovedností žáků získaných na ZŠ, na tyto navázat a dále je prohlubovat nejen v oblastech každodenního života, ale rozšiřovat je o oblast studovaného oboru.

Charakteristika učiva

Žáci si při vzdělávání v anglickém jazyce rozšiřují a prohlubují znalosti, dovednosti a návyky ze základní školy. Učí se základní gramatické struktury jako je tvorba slov, skladbu anglické věty (slovosled) apod. Učí se rovněž správnou anglickou výslovnost a poznávají základní pravidla anglické gramatiky. Na základě různých tematických okruhů se žáci učí zvládat různé komunikační situace (poskytování a získávání informací v oblasti veřejné, osobní, vzdělávací a pracovní), učí se jak zahájit a ukončit konverzaci (pozdrav, prosba, žádost, omluva apod.).

Žáci se naučí základním řečovým dovednostem receptivním (poslech s porozuměním, čtení s porozuměním), produktivním (ústní projev – mluvení, hlasité čtení, písemný projev – vyplnění formuláře, dotazníku). Žáci si rovněž rozšíří znalosti o anglicky mluvících zemích.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli:

- komunikovat v rámci základních témat, vyměňovat si názory a informace týkající se známých témat všeobecných i odborných v projevech mluvených i psaných, volit vhodně komunikační strategie a jazykové prostředky; vyjadřovat srozumitelně hlavní myšlenky;
- efektivně pracovat s anglickým textem včetně jednoduššího odborného textu, využívat text jako zdroj poznání i jako prostředek ke zkvalitňování svých jazykových znalostí;
- získávat informace o světě, zvláště o anglicky mluvících zemích, a získané poznatky využívat ke komunikaci;
- pracovat se slovníky, jazykovými a jinými příručkami, popřípadě i s dalšími zdroji informací v cizím jazyce včetně internetu, využívat práce s těmito informačními zdroji ke studiu jazyka i k prohlubování svých všeobecných a odborných vědomostí a dovedností;
- efektivně se učit cizí jazyk; využívat vědomosti a dovednosti získané ve výuce mateřského jazyka při studiu cizího jazyka;
- chápat a respektovat tradice, zvyky a odlišné sociální a kulturní hodnoty jiných národů a jazykových oblastí a projevoval se ve vztahu k představitelům jiných kultur v souladu se zásadami demokracie.

Přínos předmětu k realizaci rozvoje klíčových kompetencí

Vzdělávání v anglickém jazyce se významně podílí na přípravě žáků na aktivní život v multikulturní společnosti, neboť vede žáky k osvojení praktických řečových dovedností anglického jazyka jako nástroje dorozumění v situacích každodenního osobního a pracovního života. Přípravuje žáky k efektivní účasti v přímé i nepřímé komunikaci včetně přístupu k informačním zdrojům, rozšiřuje jejich znalosti o světě. Současně přispívá k formování osobnosti žáků, rozvíjí jejich komunikativní kompetence a schopnost učit se po celý život. Učí je vnímavosti ke kultuře, schopnosti užívat způsoby dorozumění s mluvčím jiných kultur.

Předmět anglický jazyk je základem rozvoje většiny klíčových kompetencí, jimiž by měl být žák vybaven po zvládnutí všech vyučovacích předmětů. Společně s ostatními všeobecnými a odbornými předměty směřuje k tomu, aby si žáci vytvořili odpovídající předpoklady jak pro uplatnění v praxi, tak pro další celoživotní vzdělávání.

V rámci předmětu anglický jazyk je u žáků především posílena a rozvinuta:

- komunikativní kompetence, žák se bude schopen v anglickém jazyce vyjadřovat přiměřeně účelu jednání a v souladu se zásadami kultury projevu a chování, a to i při styku s rodilými mluvčími;
- schopnost formulovat a obhajovat vlastní názory a zároveň se učit naslouchat názorům druhých a tolerovat odlišnosti;
- schopnost účastnit se diskuzí na známá témata, vysvětlit a zdůvodnit své názory;
- schopnost v omezené míře řešit pracovní i mimopracovní situace v prostředí, kde bude jednacím jazykem angličtina, dosáhne jazykové způsobilosti potřebné pro základní pracovní uplatnění podle potřeb a charakteru oboru;
- pracovní kompetence a kompetence k řešení problémů, žák se spolupodílí na vytváření pravidel a převzetí zodpovědnosti za výsledky práce vlastní, tak i celé skupiny.

Začleňování průřezových témat

Během výuky předmětu jsou aktuálně zařazována průřezová témata, zejména téma Občan v demokratické společnosti (práce s texty, dokumentární filmy zaměřenými na evropský a světový kontext, budování a fungování EU, žáci jsou vedeni k zamyšlení nad demokratickým i nedemokratickým chováním, je zdůrazňována zdvořilost a slušnost, multikulturní výchova) a Člověk a životní prostředí (aktivty spojené s ochranou přírody, s globálními problémy, porovnání přístupu k ochraně životního prostředí v jednotlivých zemích). V oblasti Člověk a svět práce žáci získávají dovednosti, které jim pomohou v orientaci a uplatnění na trhu práce. Oblast Informačních a komunikačních technologií je začleňována jejich zapojením do výuky, používáním internetu, DVD, využíváním jazyka pro studium odborné literatury a samostudium). Žáci jsou vedeni k tomu, aby byli schopni formulovat své názory, ale i respektovat názory odlišné.

Realizace mezipředmětových vztahů

Předmět anglický jazyk využívá poznatky žáků z českého jazyka z oblasti jazykových prostředků, komunikační kompetence a budování čtenářské gramotnosti (práce s textem, čtení s porozuměním). Při výuce o anglicky mluvících zemích se prolíná také učivo předmětu základy společenských věd z kapitoly Člověk v lidském společenství – multikulturalismus. K výuce ostatních předmětů přispívá výuka anglického jazyka hlavně budováním komunikačního aparátu – anglické všeobecné i odborné slovní zásoby.

Metody výuky

Výuka anglického jazyka probíhá ve standardní, jazykové nebo ICT učebně a kromě obecné angličtiny se soustředí na odbornost oboru vzdělání. Konverzace je zaměřena nejen na rozšíření a aktivní zvládnutí všeobecných konverzačních obrátů, ale také na aktivní osvojení odborných výrazů a frazeologie v oboru vzdělání. Při vzdělávání se používají učebnice schválené MŠMT ČR podle výběru učitele a dále video a audio nahrávky. Pracuje se rovněž pomocí Internetu. Zadávané úkoly se orientují buď na gramatická cvičení, nebo testy. Práce s Internetem je zaměřena na vyhledávání odborných textů souvisejících s oborem vzdělání, a s poznáváním zemí, ve kterých je jazyk vyučován, nebo jde o země hovořící tímto jazykem.

Při výuce se střídají formy a metody frontální, skupinové i individuální činnosti:

- výklad a vysvětlování nového učiva z oblasti jazykových prostředků;
- řízený rozhovor;
- práce s učebnicí pro rozvoj všech řečových dovedností;

- práce s odborným textem;
- práce se slovníkem (v tištěné nebo elektronické podobě);
- práce s časopisy pro výuku anglického jazyka – pro rozvoj všech řečových dovedností, práce s mapou;
- poslechová cvičení;
- domácí úkoly pro upevnění a prohloubení gramatických jevů a slovní zásoby;
- nepravidelné projekty (pro jednotlivce nebo skupiny), zaměřené na samostatné vyhledávání, zpracování a prezentaci informací na zadané nebo zvolené téma;
- práce ve skupinách, ve dvojicích;
- individuální práce na osobním počítači v učebnách ICT (vyhledávání informací a následná práce s nimi, on-line testy apod.);
- filmy, videosekvence;
- využití školní e-learningové podpory výuky anglického jazyka;
- nácvik anglických písní;
- situační komunikační hry, soutěže, rébusy, doplňovačky, křížovky atd.

Všechny oblasti výuky anglického jazyka na naší škole mají i e-learningovou podporu na adrese <http://www.tgacv.cz>, kde je ve výukových modulech zveřejněno všechno učivo, které se probírá v hodinách. Součástí uvedené www stránky je i multimediální encyklopedie anglicky mluvících zemí, obsahující kromě textů také okolo 2 500 obrázků a dále zvukové segmenty (např. hymny jednotlivých států apod.).

Hodnocení výsledků vzdělávání

Předmětem hodnocení je zejména pokrok v rozvoji řečových dovedností žáka, postupné zdokonalování ústního projevu z hlediska srozumitelnosti, plynulosti, bohatosti slovní zásoby, gramatické a stylové správnosti. Využívají se kontrolní didaktické testy zaměřené na poslech a čtení s porozuměním, na gramaticko-lexikální znalost jazykových prostředků.

Při ústním zkoušení se hodnotí krátká mluvní cvičení na aktuální témata. Jejich společný rozbor se žáky slouží k odstraňování nedostatků ve vyjadřování žáků.

Při pololetní klasifikaci se zohledňuje celkový přístup žáka k vyučovacímu procesu a k plnění povinností, aktivita v hodinách, míra zapojení se do společného hovoru bez přípravy atd.

Při hodnocení se přihlíží k případným speciálním vzdělávacím potřebám žáků.

2. Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání – 1. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence žáka	Obsah vzdělávání
Žák: - rozumí základním slovům a frázím, které se týkají jeho osoby, rodiny, a bezprostředního okolí při přiměřeném hovorovém tempu (poslech); - čte s porozuměním velmi jednoduché texty (čtení); - píše krátké jednoduché vzkazy např. pozdrav z dovolené (psaní); - vyplní jednoduchý formulář s osobními údaji (jméno, národnost, adresa apod.)	1. Řečové dovednosti - receptivní: poslech jednoduchých monologů a dialogů, čtení krátkých textů s porozuměním - produktivní: zpracování jednoduchého krátkého textu - interaktivní: dorozumění se v jednoduchých konverzačních situacích
	2. Jazykové prostředky – lingvistické kompetence - nácvik správné výslovnosti - rozvíjení slovní zásoby - základy odborné terminologie

Žák: - se domluví za použití jednoduchých vět v základních tématech běžného života.	3. Tematické okruhy a jazykové funkce - pozdravy - obraty při seznamování, vítání a loučení - osobní údaje - moje rodina - každodenní život (popis dne) - volný čas - bydlení
Žák: - ovládá a používá gramatické jevy, které jsou probírány v kontextu tematických celků, přiměřeně procvičovány, upevňovány a testovány.	4. Jazykové prostředky – gramatika - člen určitý a neurčitý - osobní zájmena, - přivlastňovací zájmena - číslovky - množné číslo podstatných jmen - slovesa to be, to have - přítomný čas prostý - přítomný čas průběhový

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání – 2. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence žáka	Obsah vzdělávání
Žák: - rozumí známým výrazům a frázím z každodenního života (poslech); - rozumí základním školním a pracovním pokynům (poslech); - čte s porozuměním přiměřené texty (čtení); - orientuje se v jednoduchých textech např. v jednoduchých návodech (čtení); - jednoduchými větami a frázemi popíše např. místo a zemi kde žije, lidi které zná (psaní); - napíše dopis např. o rodině, každodenních záležitostech (psaní).	1. Řečové dovednosti - <u>receptivní</u>: poslech s porozuměním monologů a jednoduchých dialogů, porozumění významu jednoduchého textu včetně krátkého odborného - <u>produktivní</u>: jednoduchý překlad (použití slovníku včetně elektronického) - <u>interaktivní</u>: základní konverzace, jednoduchá odpověď např. na dopis
Žák:	2. Jazykové prostředky – lingvistické kompetence - rozvíjení správné výslovnosti - rozvíjení a tvoření slovní zásoby včetně základní odborné
Žák: - v konverzaci použije jednoduché věty a fráze k popsání např. místa kde žije; - klade a zodpovídá jednoduché otázky z každodenního života např. rodina, zájmy apod.	3. Tematické okruhy a jazykové funkce - obraty při zahájení a ukončení rozhovoru, - vyjádření např. pozvání a odmítnutí - jídlo a nápoje - služby - cestování - nákupy - počasí - Česká Republika

Žák: - ovládá a používá gramatické jevy, které jsou probírány v kontextu tematických celků, přiměřeně procvičovány, upevňovány a testovány.	4. Jazykové prostředky – gramatika - počítatelná a nepoč. podstatná jména - minulý čas slovesa to be, to have - minulý čas pravidelných a nepravidelných sloves - stupňování přídavných jmen
--	--

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání – 3. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence žáka	Obsah vzdělávání
Žák: - rozumí často používaným slovům a frázím, k nimž má bezprostřední vztah, např. rodina, blízké okolí, apod. (poslech); - postihne hlavní smysl krátkých, jednoduchých sdělení a oznámení (poslech); - čte s porozuměním jednoduché texty, včetně odborných (čtení); - vyslovuje srozumitelně (čtení); - vyhodnotí nejdůležitější informace např. z písemných zpráv, novinových textů apod. (čtení); - rozumí jednoduchým návodům, pokynům např. v počítačových programech (čtení); - popíše v jednoduchých větách události každodenního života (psaní); - vyplní ve formulářích základní údaje vztahující se k jeho osobě (psaní); - napíše krátký příběh (psaní).	1. Řečové dovednosti - <u>receptivní</u>: poslech s porozuměním jednoduchých monologů a dialogů, čtení jednoduchých textů - <u>produktivní</u>: překlad jednoduchých textů včetně odborných s použitím běžného i elektronického slovníku, reprodukce jednoduchého textu - <u>interaktivní</u>: běžná konverzace, odpověď např. na e-mail, dopis apod.
	2. Jazykové prostředky – lingvistické kompetence - rozvíjení správné výslovnosti - rozvíjení a tvoření slovní zásoby včetně odborné
Žák: - se domluví v situacích vyžadujících jednoduchou a přímou výměnu informací o známých tématech a běžných činnostech; - omluví se i reaguje na omluvu; - zeptá se na cestu a s pomocí mapy nebo plánu cestu vysvětlí.	3. Tematické okruhy a jazykové funkce - běžné obraty např. při zahájení a ukončení rozhovoru, sjednání schůzky apod. - omluva - péče o tělo, zdraví - životní prostředí - zaměstnání - kultura - Velká Británie a další anglicky mluvící země - volné téma
Žák: - ovládá a používá gramatické jevy, které jsou probírány v kontextu tematických celků, přiměřeně procvičovány, upevňovány a testovány.	4. Jazykové prostředky – gramatika - předpřítomný čas - porovnání minulého a předpřítomného času - budoucí čas - větná skladba - tvarosloví

5.3 Základy společenských věd

Obor vzdělání:	66-51-H/01 Prodavač
ŠVP:	Prodavač
Předmět:	Základy společenských věd
Celkový počet hodin:	96
Rozvržení do ročníků:	1. ročník 32 hodin, 2. ročník 32 hodin, 3. ročník 32 hodin
Platnost od:	1. 9. 2021 počínaje 1. ročníkem

1. Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle a didaktické pojetí předmětu

Učivo tvoří širší soubor teoretických poznatků z různých oblastí života člověka ve společnosti doplněný o praktické návody a scénáře jednání v možných společenských i osobních situacích.

Učivo je v souladu s rámcovým vzdělávacím programem rozděleno do celkem pěti tematických celků, které jsou rovnoměrně rozloženy do všech tří ročníků studia. Obsah témat není vyučován striktně odděleně, výuka se vhodně prolíná, při seznamování se s novým obsahem vyučující poukazuje na vzájemné souvislosti a propojení celé tematiky.

Důraz se klade nikoliv na sumu teoretických poznatků, ale na přípravu na praktický odpovědný a aktivní život. Tento kurikulární rámec vede k lepšímu porozumění mnohotvárnosti dnešního světa, porozumění nárokům, které na lidi život v současné době klade, a k získání potřebných klíčových kompetencí pro řešení občanských i soukromých aktivit jednotlivce. Významnou úlohu má rozvíjení finanční a mediální gramotnosti žáků jako důležitých dovedností, kterými by měl být vybaven člověk dnešní doby.

Obecným cílem této vzdělávací oblasti v odborném školství je připravit žáky na aktivní občanský život v demokratické společnosti. Výchova k demokratickému občanství směřuje především k pozitivnímu ovlivňování hodnotové orientace žáků tak, aby byli slušnými lidmi a informovanými aktivními občany svého demokratického státu, aby jednali odpovědně a uvážlivě nejen ke vlastnímu prospěchu, ale též pro veřejný zájem a prospěch. Žáci se učí porozumět společnosti a světu, kde žijí, uvědomovat si vlastní identitu a nenechat se manipulovat.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli:

- využívat své vědomostí a dovedností v praktickém životě, ve styku s jinými lidmi a s různými institucemi, při řešení praktických otázek politického a občanského rozhodování, hodnocení a jednání, při řešení svých problémů osobního, právního a sociálního charakteru;
- získávat a hodnotit informace z různých zdrojů – verbálních, ikonických (obrazy, fotografie, mapy...) a kombinovaných (filmy).

Vzdělávání ve společenskovědním základu usiluje o formování a posilování těchto pozitivních citů, postojů, preferencí a hodnot:

- jednat odpovědně a žít čestně;
- projevovat občanskou aktivitu, vážit si demokracie a svobody, preferovat demokratické hodnoty a přístupy před nedemokratickými, vystupovat zejména proti korupci, kriminalitě, jednat v souladu s humanitou a vlastenectvím, s demokratickými občanskými postoji, respektovat lidská práva, chápat meze lidské svobody a tolerance, jednat odpovědně a solidárně;
- přemýšlet o skutečnosti kolem sebe, tvořit si vlastní úsudek, nenechat se manipulovat;
- uznávat, že lidský život je vysokou hodnotou, a proto je třeba si ho vážit a chránit ho;
- na základě vlastní identity ctít identitu jiných lidí, považovat je za stejně hodnotné, jako sebe sama – tedy oprostit se ve vztahu k jiným lidem od předsudků, netolerantního jednání a nesnášenlivosti;
- zlepšovat a chránit životní prostředí, jednat ekologicky;
- vážit si hodnot lidské práce, jednat hospodárně, odpovědně řešit své finanční záležitosti, neničit majetek, ale pečovat o něj, snažit se zanechat po sobě něco pozitivního pro vlastní blízké lidi i pro širší komunitu.

Přínos předmětu k realizaci rozvoje klíčových kompetencí

Předmět základy společenských věd je základem rozvoje většiny klíčových kompetencí, jimiž by měl být student vybaven po zvládnutí všech vyučovacích předmětů. Společně s ostatními všeobecnými a odbornými předměty směřuje k tomu, aby si žáci vytvořili odpovídající předpoklady jak pro uplatnění v praxi, tak pro další celoživotní vzdělávání.

V rámci předmětu základy společenských věd je u žáků především posílena a rozvinuta kompetence:

- sociální a personální;
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování;
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných činností;
- stanovit si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní situace a životních podmínek;
- schopnost kriticky myslet a řešit problémy;
- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům;
- nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým;
- mediální gramotnost;
- celková funkční gramotnost.

Začleňování průřezových témat

Během výuky předmětu jsou aktuálně zařazována průřezová témata, zejména téma Občan v demokratické společnosti (žáci získávají sebeodpovědnost a schopnost morálního úsudku, dovedou jednat s lidmi, diskutovat) a Člověk a životní prostředí (žáci samostatně a aktivně poznávají okolní prostředí, získávají informace v přímých kontaktech s prostředím a z různých informačních zdrojů, chápou souvislost mezi různými jevy v prostředí s lidskými aktivitami a současné globální problémy společnosti).

V oblasti Člověk a svět práce žáci získávají dovednosti, které jim pomohou v orientaci na trhu práce, uvědomí si význam vzdělání a celoživotního učení pro život, aby byli motivováni k aktivnímu pracovnímu životu a k úspěšné kariéře. Oblast Informačních a komunikačních technologií je začleňována jejich zapojením do výuky, používáním internetu a prostředků ICT.

Žáci jsou vedeni k tomu, aby byli schopni formulovat své názory, ale i respektovat názory odlišné. Jedním z důležitých cílů je i to, aby pochopili, že jsou součástí životního prostředí a že se na jeho ochraně mohou podílet.

Realizace mezipředmětových vztahů

Obsah předmětu základy společenských věd prolíná všemi ostatními vyučovacími předměty oboru vzdělání. Navazuje na předměty český jazyk, informační a komunikační technologie (čtenářská gramotnost, práce s textem, dovednost vyhledávat informace v on-line zdrojích, umět posoudit hodnověrnost získaných informací), v kapitole Člověk v lidském společenství přesahuje do výuky cizích jazyků, v kapitolách Člověk a právo a Člověk a hospodářství velice úzce navazuje na předměty ICT, ekonomika a odborné předměty oboru vzdělání.

Metody výuky

Cílem je propojit efektivní frontální výuku se skupinovou a individuální výukou s cílem naučit žáky řešit problémy a týmově pracovat tak, aby byli schopni samostatné práce s vědomím plné zodpovědnosti.

Předmět základy společenských věd se vyučuje s dotací 1 vyučovací hodiny týdně ve všech třech ročních vzdělávání, celkem je to 96 hodin za vzdělávání. Využívá se forma frontální, skupinové i individuální výuky a práce žáků. Základní používané metody výuky:

- výklad k probíranému tématu;
- řízený rozhovor a diskuse;
- práce s informačními zdroji (učebnice, učební texty, pracovní listy, tisk, Internet);
- vyhledávání informací a následná práce s nimi;
- referáty žáků, samostatné práce;
- besedy s různými hosty;
- exkurze;
- filmová představení;

- audio a videopořady;
- využití ICT a prezentační techniky ve výuce.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Žáci jsou hodnoceni na základě hloubky porozumění poznatkům, schopnosti aplikovat je při řešení problémů, dovednosti práce s texty, schopnosti kritického myšlení, samostatnosti úsudku a dovednosti výstižně formulovat myšlenky, argumentovat a diskutovat.

Hodnocení bude probíhat různými formami: písemné zkoušení v závěru každého tematického celku, průběžné ústní zkoušení v rámci opakování, individuální a kolektivní hodnocení samostatných prací, průběžná prezentace zadaných projektů apod.

Při hodnocení se přihlíží k případným speciálním vzdělávacím potřebám žáků.

2. Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání – 1. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence žáka	Obsah vzdělávání
Žák: - popíše strukturu současné společnosti, - objasní společenské skupiny a sám sebe zařadí; - dokáže čelit některým patologickým jevům a zná jejich důsledky; - objasní příčiny konfliktů mezi majoritou a minoritou, dokáže na příkladech ze svého okolí; - vyvodí příčiny sociální nerovnosti a chudoby, uvede postupy možných řešení; - vysvětlí, kam by se mohl obrátit, když se dostane do sociální situace, kterou nezvládne; - vysvětlí, co se rozumí rovnoprávností mužů a žen, uvede příklady, kdy je tato rovnoprávnost porušována; - popíše specifika nejdůležitějších světových náboženství; - vysvětlí, čím mohou být náboženské sekty nebezpečné.	1. Člověk v lidském společenství - osobnost - lidská společnost a společenské skupiny - životní styl, patologické jevy - sociální role, konflikt rolí, - sociální nerovnost a chudoba současné společnosti - krizová finanční situace, sociální zajištění občanů - rasy, etnika, národy a národnosti, majorita, minorita - multikulturní soužití - migrace, emigrace - postavení mužů a žen v rodině a ve společnosti - víra a náboženství, náboženská hnutí a sekty Besedy a exkurze - beseda s žáky na téma víra a náboženství v současné ČR
Žák: - objasní, kdy je člověk způsobilý k právním úkonům a má trestní odpovědnost; - popíše činnost soudů, advokacie a notářství; - popíše způsoby nabytí vlastnictví; - popíše závazky vyplývající ze smluv; - dovede hájit spotřebitelské zájmy; - vysvětlí práva a povinnosti dětí a rodičů, mezi manželi, státem; - aplikuje postupy vhodného jednání, stane-li se svědkem nebo obětí kriminálního jednání.	2. Člověk a právo - právní stát, právo a spravedlnost - soustava soudů v ČR, právníká povolání - právo vlastnické, spoluvlastnictví, odpovědnost za škodu - rodinné právo - trestní právo, trestní odpovědnost, tresty a ochranná opatření, orgány činné v trestním řízení, trestání mladistvých Besedy a exkurze - Policie ČR

Žák: - reaguje na mimořádné události, zná telefonní čísla případných institucí, zajistí potřebnou pomoc.	3. Ochrana člověka za mimořádných událostí - ochrana člověka za mimořádných událostí - živelné pohromy - havárie s únikem nebezpečných látek
---	---

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání – 2. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence žáka	Obsah vzdělávání
Žák: - charakterizuje demokracii a objasní, jak demokracie v dnešní době funguje a jaké má problémy; - vysvětlí význam lidských práv, která jsou zakotvena v českých zákonech, včetně práv dětí; - ví, kam se obrátit, když jsou lidská práva ohrožena; - vysvětlí funkci masových médií a dovede aplikovat kritický přístup k nim a využívat jejich nabídku pro svou zábavu i osobnostní rozvoj; - popíše český politický systém, objasní úlohu politických stran a svobodných voleb; - na příkladech z dění v ČR či ve světě vyvodí, jaké projevy je možné nazvat politickým radikalismem nebo extremismem a terorismem; - vysvětlí, proč postihovat hnutí omezující lidská práva a svobodu jiných lidí; - na příkladech ze společenského dění doloží občanskou angažovanost a vysvětlí, proč je důležitá; - debatuje o tom, jaké vlastnosti by měl mít ideální občan demokratického státu; - dovede aplikovat zásady slušného chování a řešení konfliktů; - objasní, co se rozumí šikanou a vandalismem, posoudí, jaké mají tyto negativní jevy důsledky.	1. Člověk jako občan - základní hodnoty a principy demokracie - lidská práva, jejich obhajování a možné zneužívání, veřejný ochránce práv, práva dětí - svobodný přístup k informacím, média, funkce médií, kritický přístup k médiím, využití médií - stát a jeho funkce, ústava a politický systém ČR, struktura veřejné správy, obecní a krajská samospráva - politika, politické strany a volby - politické ideologie a doktríny, politický radikalismus a extremismus, aktuální česká extremistická scéna a její symbolika, mládež a extremismus - terorismus - občanská společnost, slušnost a dobré chování jako základ demokratických vztahů mezi lidmi
Žák: - reaguje na mimořádné události, zná telefonní čísla případných institucí, zajistí potřebnou pomoc.	2. Ochrana člověka za mimořádných událostí - ochrana člověka za mimořádných událostí - živelné pohromy - havárie s únikem nebezpečných látek

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání – 3. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence žáka	Obsah vzdělávání
Žák: - zná způsoby získání majetku, umí zacházet s vlastnictvím, zná práva a povinnosti spoluvlastníků, dokáže si představit, jak bude hospodařit; - zná služby sociálního zabezpečení a ví, kde a jak se vyplácí dávky; - vysvětlí, jak je možné zabezpečit se na stáří;	1. Člověk a hospodářství - majetek a jeho nabývání - vlastnictví a spoluvlastnictví - hospodářský život rodiny - sociální politika státu - životní minimum

- vysvětlí důsledky nesplácení úvěrů a navrhne možnosti řešení tíživé situace své či domácnosti.	
Žák: - popíše státní symboly ČR a některé české národní tradice; - vysvětlí význam událostí, které se pojí se státními svátky a významnými dny České republiky nebo Československa; - na základě významných mezníků charakterizuje vývoj v Československu a poté v ČR, - uvede příklady velmocí, vyspělých států a rozvojových zemí, posoudí jejich úlohu a problémy, - charakterizuje hlavní světová náboženství, - na konkrétním aktuálním bezpečnostním nebo jiném problému soudobého světa vysvětlí, jak problém vznikl, jak je řešen a posoudí, jaké má perspektivy vývoje, - charakterizuje EU, motivy jejího vzniku, cíle, postavení ČR v EU, - vysvětlí funkci OSN a NATO, - debatuje o globálních problémech soudobého světa, - uvede příklady globalizace a diskutuje o některých názorech na její důsledky.	2. Soudobý svět a Evropa ČR - státní symboly, tradice české státnosti - český stát v průběhu dějin, vznik ČSR - významné mezníky, události, tradice a osobnosti moderní české a čs. státnosti (1918, 1938, 1939–1945, 1948, 1968, 1989, 1993) Evropa a svět - velmoci, vyspělé státy a rozvojové země - světová náboženství - ohniska konfliktů v soudobém světě - skladba a cíle EU - hlavní orgány EU - ČR jako člen EU
Žák: - reaguje na mimořádné události, zná telefonní čísla případných institucí, zajistí potřebnou pomoc.	3. Ochrana člověka za mimořádných událostí - ochrana člověka za mimořádných událostí - živelné pohromy - havárie s únikem nebezpečných látek

5.4 Fyzika

Obor vzdělání:	66-51-H/01 Prodavač
ŠVP:	Prodavač
Předmět:	Fyzika
Celkový počet hodin:	32
Rozvržení do ročníků:	1. ročník 32 hodin
Platnost od:	1. 9. 2021 počínaje 1. ročníkem

1. Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle a didaktické pojetí předmětu

Obsah předmětu fyzika navazuje na znalosti a dovednosti ze základní školy, zdůrazňuje situace, které mohou žáci potkat v osobním a pracovním životě, zejména dovednost pochopit, analyzovat, řešit konkrétní problém, najít si k němu potřebné informace, které souvisí s řešením. Předmět rozvíjí myšlení, schopnost přesně se vyjadřovat, doložit důkazem své tvrzení, objevit vybrané fyzikální jevy, jejich příčiny a důsledky související s životními situacemi 21. století. Předmět láká žáky do světa techniky, objevů, celoživotního vzdělávání v přírodovědné oblasti.

Pojetí výuky předmětu je nastaveno tak, aby předmět přispíval k hlubšímu a komplexnějšímu pochopení přírodních jevů a zákonů i k formování žádoucích vztahů žáků k přírodnímu prostředí. Vzdělávání není zaměřeno na pouhou znalost vybraných faktů a pojmů, ale cílem je proniknout do dějů, které probíhají v přírodě. Předmět vede žáky k využití získaných poznatků a dovedností v praktickém životě, logickému uvažování, schopnosti řešit jednoduché přírodovědné problémy a k zájmu o pozorování a zkoumání přírody.

Cílem předmětu fyzika je především naučit žáky využívat fyzikálních poznatků v profesním i občanském životě. Výuka směřuje k tomu, aby žáci získali motivaci k celoživotnímu vzdělávání v přírodovědné oblasti, naučili se trpělivě sledovat dění okolo sebe, klást si otázky o okolním světě a vyhledávat k nim relevantní, na důkazech založené odpovědi, naučili se vztahu k přírodě a životnímu prostředí i nezbytnosti tento, pro lidstvo nejcennější poklad přísně chránit.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli:

V oblasti znalosti s porozuměním

- vysvětlit fyzikální poznatek (fyzikální data, informace, zákony, definice, pojmy, teorie, metody);
- analyzovat fyzikální fakta a rozpoznat jejich příčiny (průběh fyzikálního děje, fyzikální jev, stav tělesa nebo soustavy apod.), porovnat a uspořádat je podle určitého kritéria, určit vztahy mezi nimi;
- vysvětlit význam vybraných fyzikálních a materiálových konstant.

V oblasti aplikace znalostí a řešení problémů

- řešit různými metodami přiměřeně obtížné fyzikální úlohy a problémy, s nimiž se setká při studiu i v běžném životě a technické praxi (stroje a zařízení používané v oboru);
- řešit fyzikální úlohy formálně správně (obecné řešení, číselné řešení, zápis jednotek, správné zaokrouhlování výsledku);
- vysvětlit význam fyzikálního poznatku pro praxi (zvl. v kontextu běžného života, techniky, bezpečného zacházení s technickými zařízeními a ochrany životního prostředí);
- vysvětlit fyzikální principy činnosti vybraných technických zařízení;
- vytvářet fyzikální model reálné situace (zjednodušovat, charakterizovat fyzikálními veličinami, rozlišit podstatné vlastnosti od nepodstatných, rozlišit proměnné veličiny a stálé parametry, vybrat fyzikální zákon a rozpoznat meze jeho platnosti, rozhodnout, zda daný model je vhodný pro daný problém);
- rozpoznat (předpovídat) důsledky, odhadnout průběh děje ze znalosti počátečních podmínek a zákona, jímž se děj řídí.

V oblasti práce s informacemi

- z popisu fyzikálního děje vyvodit a formulovat závěry a popsany děj na přiměřené úrovni fyzikálně vysvětlit;
- vysvětlit podle schématu nebo obrázku jednoduššího zařízení či elektrického obvodu jejich funkci;
- nakreslit schéma nebo obrázek reálného zařízení či elektrického obvodu.

Přínos předmětu k realizaci rozvoje klíčových kompetencí

Předmět fyzika rozvíjí znalosti a dovednosti ze základní školy, zdůrazňuje situace, které mohou žáci potkat v osobním a pracovním životě. Zejména dovednost pochopit, analyzovat, řešit konkrétní problém, najít si k němu potřebné informace, které souvisí s řešením.

V rámci předmětu fyzika se rozvíjí a prohlubují zejména kompetence:

- využívat získaných poznatků a dovedností v praktickém životě;
- logicky uvažovat a řešit jednoduché přírodovědné problémy;
- vyhledávat a zpracovávat informace potřebné k řešení problému;
- správně se vyjadřovat a doložit důkazem svého tvrzení;
- aplikovat vědomosti na situace, související s životními situacemi, objevit vybrané fyzikální jevy, jejich příčiny.

Začleňování průřezových témat

Během výuky předmětu jsou aktuálně zařazována průřezová témata, zejména téma Občan v demokratické společnosti a Člověk a životní prostředí (žáci samostatně a aktivně poznávají okolní prostředí, získávají informace v přímých kontaktech s prostředím a z různých informačních zdrojů, chápou souvislost mezi různými jevy v prostředí s lidskými aktivitami). V oblasti Člověk a svět práce žáci získávají dovednosti, které jim pomohou v orientaci na trhu práce, uvědomí si význam vzdělání a celoživotního učení pro život, aby byli motivováni k aktivnímu pracovnímu životu a k úspěšné kariéře. Oblast Informačních a komunikačních technologií je začleňována jejich zapojením do výuky, používáním internetu, DVD.

Realizace mezipředmětových vztahů

Obsah předmětu fyzika navazuje v některé své části na ostatní vyučovací předměty oboru vzdělání, např. na předměty český jazyk, informační a komunikační technologie (čtenářská gramotnost, práce s textem, dovednost vyhledávat informace v on-line zdrojích, umět posoudit hodnověrnost získaných informací), na předměty chemie a biologie a ekologie, využívá poznatky a dovednosti získané v matematickém vzdělávání (výpočty podle vzorců, převody jednotek).

Výstupy předmětu fyzika prolínají teoretickými odbornými předměty a využívá jich také předmět odborný výcvik.

Metody výuky

Snahou je propojit efektivní frontální výuku se skupinovou a individuální výukou s cílem naučit žáky řešit problémy a týmově pracovat tak, aby byli schopni samostatné práce s vědomím plné zodpovědnosti.

Předmět se realizuje zejména formou vyučovacích hodin v kmenových učebnách nebo učebnách ICT. Metody a formy výuky závisí na charakteru a obsahu učiva. Patří k nim:

- výklad učiva (i s využitím ICT a prezentační techniky);
- práce s učebnicí, pracovním sešitem, pracovním listem, s odbornou literaturou;
- řízený rozhovor učitele s žáky;
- diskuse žáků na dané téma;
- prezentace učiva s využitím výukových programů;
- skupinová práce žáků na zadáných úkolech;
- samostatná práce žáků při procvičování a opakování učiva;
- samostatné referáty žáků;
- vyhledávání informací (např. na Internetu) a následná práce s nimi;
- prezentace výsledků práce pomocí dostupné techniky (PC, dataprojektor, kalkulátor);
- tematicky zaměřené exkurze.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Žáci jsou hodnoceni průběžně po celý školní rok a to slovně i numericky. Hodnotí se:

- odborné znalosti a schopnost jejich aplikace;
- schopnost uvádět učivo do souvislostí s jinými tématy;
- tvořivý přístup k úkolům a schopnost řešit problémy;
- logické myšlení, forma vyjadřování;
- samostatnost při práci;
- schopnost práce v týmu;
- výkon a aktivita žáka během vyučovací hodiny, přístup k plnění studijních povinností.

Známky získává učitel:

- ústním zkoušením z probraného učiva;
- písemným zkoušením formou testů nebo zadání s otevřenými úlohami;
- rozбором a hodnocením samostatných domácích prací, referátů, krátkodobých projektů apod.;
- hodnocením aktivity při vyučování.

Při hodnocení se přihlíží k případným speciálním vzdělávacím potřebám žáků.

2. Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

Rozpis učiva a výsledky vzdělávání – 1. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence žáka	Obsah vzdělávání
Žák: - rozliší druhy pohybů a řeší jednoduché úlohy na pohyb hmotného bodu; - určí síly, které působí na tělesa a popíše, jaký druh pohybu tyto síly vyvolají; - určí mechanickou práci a energii při pohybu tělesa působením stálé síly; - vysvětlí na příkladech platnost zákona zachování mechanické energie; - určí výslednici sil působících na těleso; - aplikuje Pascalův a Archimédův zákon při řešení úloh.	1. Mechanika – kinematika - dynamika - mechanická práce a energie - mechanika tuhé těleso - mechanika tekutin
Žák: - vysvětlí význam teplotní roztažnosti látek v přírodě a v technické praxi; - vysvětlí pojem vnitřní energie soustavy a způsoby její změny; - popíše principy nejdůležitějších tepelných motorů; - popíše přeměny skupenství látek a jejich význam v přírodě a v technické praxi.	2. Termika – základní poznatky - vnitřní energie - tepelné motory - pevné látky a kapaliny
Žák: - popíše elektrické pole z hlediska jeho působení na bodový elektrický náboj; - řeší úlohy s elektrickými obvody s použitím Ohmova zákona; - popíše princip a použití polovodičových součástek s přechodem PN; - určí magnetickou sílu v magnetickém poli vodiče s proudem; - popíše princip generování střídavých proudů.	3. Elektřina a magnetismus - elektrický náboj - elektrický proud v látkách - elektrický proud v polovodičích - magnetické pole - střídavý proud

Žák: - rozliší základní druhy mechanického vlnění a popíše jejich šíření; - charakterizuje základní vlastnosti zvuku, chápe negativní vliv hluku a zná způsoby ochrany sluchu; - charakterizuje světlo a jeho vlnovou délku a rychlosti v různých prostředích; - řeší úlohy na odraz a lom světla; - řeší úlohy na zobrazení zrcadly a čočkami; - vysvětlí optickou funkci oka a korekci jeho vad.	4. Vlnění a optika - mechanické kmitání - zvukové vlnění - světlo - šíření světla - optické zobrazování - optické zobrazení oka
Žák: - popíše význam různých druhů elektromagnetického záření; - popíše strukturu elektronového obalu atomu z hlediska energie elektronu; - popíše jádro atomu; - vysvětlí podstatu radioaktivity a popíše způsoby ochrany před jaderným zářením; - popíše princip získávání energie v jaderném reaktoru; - popíše stavbu atomového jádra a charakterizuje základní nukleony.	5. Fyzika atomu - elektromagnetické záření - elektronový obal atomu - jaderná elektrárna - jaderná energie a její využití
Žák: - charakterizuje Slunce jako hvězdu, popíše objekty ve sluneční soustavě; - zná příklady základních typů hvězd.	6. Vesmír - sluneční soustava - Slunce, planety a jejich pohyb, komety - hvězdy a galaxie

5.5 Chemie

Obor vzdělání:	66-51-H/01 Prodavač
ŠVP:	Prodavač
Předmět:	Chemie
Celkový počet hodin:	32
Rozvržení do ročníků:	1. ročník 32 hodin
Platnost od:	1. 9. 2021 počínaje 1. ročníkem

1. Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle a didaktické pojetí předmětu

Předmět chemie navazuje na znalosti žáků ze základní školy, dále je rozšiřuje, systemizuje a třídí. Předmět poskytuje žákům soubor poznatků o chemických látkách, jevech, zákonitostech a vztazích mezi nimi, formuje jejich logické myšlení a rozvíjí vědomosti a dovednosti využitelné v dalším vzdělání.

Cílem vzdělávání v předmětu chemie v celkové koncepci výuky je prohloubit poznatky o chemických zákonitostech a principech a zároveň je co nejvíce přiblížit k praktickým dovednostem, které s touto problematikou souvisejí v praxi.

Výuka přírodních věd obecně přispívá k hlubšímu a komplexnímu pochopení přírodních jevů a zákonů, k formování žádoucích vztahů k přírodnímu prostředí a umožňuje žákům proniknout do dějů, které probíhají v živé i neživé přírodě.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli:

- využívat přírodovědných poznatků a dovedností v praktickém životě ve všech situacích, které souvisejí s přírodovědnou oblastí;
- logicky uvažovat, analyzovat a řešit jednoduché přírodovědné problémy;
- komunikovat, vyhledávat a interpretovat přírodovědné informace a zaujímat k nim stanovisko;
- porovnat fyzikální a chemické vlastnosti různých látek;
- popsat stavbu atomu, vznik chemické vazby;
- znát názvy, značky a vzorce vybraných chemických prvků a sloučenin;
- popsat charakteristické vlastnosti nekovů, kovů a jejich umístění v periodické soustavě prvků;
- popsat základní metody oddělování složek ze směsí a jejich využití v praxi;
- vyjádřit složení roztoku a připravit roztok požadovaného složení;
- vysvětlit podstatu chemických reakcí a zapsat jednoduchou chemickou reakci chemickou rovnicí;
- provádět jednoduché chemické výpočty, které lze využít v odborné praxi;
- vysvětlit vlastnosti anorganických látek;
- tvořit chemické vzorce a názvy vybraných anorganických sloučenin;
- charakterizovat vybrané prvky a anorganické sloučeniny a zhodnotit jejich využití v odborné praxi a v běžném životě, posoudit je z hlediska vlivu na zdraví a životní prostředí;
- charakterizovat základní skupinu uhlovodíků a jejich vybrané deriváty a tvořit jednoduché chemické vzorce a názvy;
- uvádět významné zástupce jednoduchých organických sloučenin a zhodnotit jejich využití v odborné praxi a v běžném životě, posoudit je z hlediska vlivu na zdraví a životní prostředí;
- charakterizovat biogenní prvky a jejich sloučeniny;
- charakterizovat nejdůležitější přírodní látky;
- popsat vybrané biochemické děje.

Přínos předmětu k realizaci rozvoje klíčových kompetencí

Přínosem tohoto předmětu je poskytnout žákům soubor poznatků o chemických látkách, jevech, zákonitostech a vztazích mezi nimi, formovat logické myšlení a rozvíjet vědomosti a dovednosti využitelné v dalším vzdělání.

V rámci předmětu chemie se rozvíjí a prohlubují zejména kompetence:

- správně používat chemické terminologie, názvů a vzorců;
- klasifikovat chemické látky a chemické děje podle jejich obecných a specifických znaků;
- pochopit vztahy mezi strukturou a vlastnostmi látek;
- aplikovat získané poznatky při řešení chemických úloh a problémů a při řešení životních situací;
- poznat příčiny a následky svého konání;
- zdůvodnit význam nových chemických poznatků pro společnost (nové materiály, výrobní postupy apod.);
- používat informační a komunikační technologie pro získávání informací a jejich následné zpracování.

Začleňování průřezových témat

Během výuky předmětu jsou aktuálně zařazována průřezová témata, zejména téma Občan v demokratické společnosti (žáci získávají sebeodpovědnost a schopnost morálního úsudku, dovedou jednat s lidmi, diskutovat) a Člověk a životní prostředí (žáci samostatně a aktivně poznávají okolní prostředí, získávají informace v přímých kontaktech s prostředím a z různých informačních zdrojů, chápou souvislost mezi různými jevy v prostředí s lidskými aktivitami).

V oblasti Člověk a svět práce žáci získávají dovednosti, které jim pomohou v orientaci na trhu práce, uvědomí si význam vzdělání a celoživotního učení pro život, aby byli motivováni k aktivnímu pracovnímu životu a k úspěšné kariéře.

Oblast Informačních a komunikačních technologií je začleňována jejich zapojením do výuky, používáním internetu, DVD. Žáci jsou vedeni k tomu, aby byli schopni formulovat své názory, ale i respektovat názory odlišné. Jedním z důležitých cílů je i to, aby pochopili, že jsou součástí životního prostředí a že se na jeho ochraně mohou podílet.

Realizace mezipředmětových vztahů

Obsah předmětu chemie navazuje na předměty český jazyk, informační a komunikační technologie (čtenářská gramotnost, práce s textem, dovednost vyhledávat informace v on-line zdrojích, umět posoudit hodnověrnost získaných informací), na předměty fyzika a biologie a ekologie, využívá poznatky a dovednosti získané v matematickém vzdělávání (výpočty podle vzorců, převody jednotek). Předmět je provázán také s odbornými předměty ŠVP – materiály, technologie i odborný výcvik.

Metody výuky

Snahou je propojit efektivní frontální výuku se skupinovou a individuální výukou ve skupinách s cílem naučit žáky řešit problémy a týmově pracovat tak, aby byl žák schopen samostatné práce s vědomím plné zodpovědnosti.

Nejpoužívanější metody výuky:

- výklad (i s využitím ICT a prezentační techniky);
- práce s textem (učebnice, učební texty, pracovní sešit, pracovní list);
- vyhledávání informací na PC a následná práce s nimi;
- práce s modely (pro organickou chemii);
- referáty žáků a diskuse k zadaným referátům;
- odborné exkurze;
- diskuse s odborníky.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Žáci jsou hodnoceni průběžně po celý školní rok a to slovně i numericky. Hodnotí se:

- odborné znalosti a schopnost jejich aplikace;
- schopnost uvádět učivo do souvislostí s jinými tématy;
- logické myšlení, forma vyjadřování;
- samostatnost při práci;
- schopnost práce v týmu;
- výkon a aktivita žáka během vyučovací hodiny, přístup k plnění studijních povinností.

Známky získává učitel:

- ústním zkoušením z probraného učiva,
- písemným zkoušením formou testů nebo zadání s otevřenými úlohami,
- rozбором a hodnocením samostatných domácích prací, referátů, krátkodobých projektů apod.,
- hodnocením aktivity při vyučování.

Při hodnocení se přihlíží k případným speciálním vzdělávacím potřebám žáků.

2. Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

Rozpis učiva a výsledky vzdělávání – 1. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence žáka	Obsah vzdělávání
Žák: - porovná fyzikální a chemické vlastnosti různých látek; - popíše stavbu atomu; - popíše vznik chemické vazby; - zná názvy, značky a vzorce vybraných chemických prvků a sloučenin; - popíše charakteristické vlastnosti nekovů, kovů a jejich umístění v periodické soustavě prvků; - popíše základní metody oddělování složek ze směsí a jejich využití v praxi; - vyjádří složení roztoku a zná přípravu roztoku požadovaného složení; - vysvětlí podstatu chemických reakcí a zapíše jednoduchou chemickou reakci chemickou rovnicí; - provádí jednoduché chemické výpočty, které lze využít v odborné praxi.	1. Obecná chemie - chemické látky a jejich vlastnosti - částicové složení látek, atom, molekula - chemická vazba - chemické prvky, sloučeniny - chemická symbolika - periodická soustava prvků - směsi a roztoky - chemické reakce, chemické rovnice - výpočty v chemii
Žák: - vysvětlí vlastnosti anorganických látek; - tvoří chemické vzorce a názvy vybraných anorganických sloučenin; - charakterizuje vybrané prvky a anorganické sloučeniny a zhodnotí jejich využití v odborné praxi a v běžném životě, posoudí je z hlediska vlivu na zdraví a životní prostředí.	2. Anorganická chemie - anorganické látky, oxidy, kyseliny, hydroxidy, soli - názvosloví anorganických sloučenin - vybrané prvky a anorganické sloučeniny v běžném životě a odborné praxi
Žák: - charakterizuje základní skupiny uhlovodíků a jejich vybrané deriváty a tvoří jednoduché chemické vzorce a názvy; - uvede významné zástupce jednoduchých organických sloučenin a zhodnotí jejich využití v odborné praxi a v běžném životě; - posoudí je z hlediska jejich vlivu na zdraví a životní prostředí	3. Organická chemie - vlastnosti atomu uhlíku - základní názvosloví organických sloučenin - organické sloučeniny v běžném životě a odborné praxi
Žák: - charakterizuje biogenní prvky a jejich sloučeniny; - charakterizuje nejdůležitější přírodní látky; - popíše vybrané biochemické děje.	4. Biochemie - chemické složení živých organismů - přírodní látky, bílkoviny, sacharidy, lipidy, nukleové kyseliny, biokatalyzátory - biochemické děje

5.6 Biologie a ekologie

Obor vzdělání:	66-51-H/01 Prodavač
ŠVP:	Prodavač
Předmět:	Biologie a ekologie
Celkový počet hodin:	32
Rozvržení do ročníků:	2. ročník 32 hodin
Platnost od:	1. 9. 2021 počínaje 1. ročníkem

1. Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle a didaktické pojetí předmětu

Výuka předmětu biologie a ekologie je koncipována tak, aby žáky vedla k hlubšímu a komplexnějšímu pochopení vztahů v přírodě a podněcovala jejich zájem o přírodu a dění v ní. Důraz je kladen na poznávání základních přírodovědných poznatků a na jejich uplatnění v praktickém životě. Žák se naučí logicky uvažovat, analyzovat a řešit jednoduché přírodovědné problémy, klade si otázky o okolním světě a vyhledává na ně odpovědi. Je seznámen s postavením člověka v přírodě a jeho vlivem na udržování přírodní homeostázy. Výukou přírodovědných věd si žák utváří kladný vztah k vlastnímu životu a životu ostatních lidí, ale také k životnímu prostředí, bez kterého by nebyl možný život na této planetě. Výuka předmětu úzce souvisí s dalšími přírodovědnými předměty.

Důležitým cílem předmětu je vybavit žáky teoretickými a praktickými dovednostmi v oblasti ekologie a ochrany životního prostředí. Žáci porozumí základním ekologickým pojmům a pochopí důležitost vzájemných vztahů mezi člověkem a přírodou. Dokáží se orientovat v důsledcích činnosti člověka na životní prostředí. Uvědomují si vyčerpatelnost různých zdrojů energie a surovin a s tím související zacházení s odpady.

Žáci znají základní ekonomické, právní a informační nástroje společnosti na ochranu přírody a prostředí. Dokáží vysvětlit udržitelný rozvoj, jako integraci environmentálních, ekonomických, technologických a sociálních přístupů k ochraně životního prostředí.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli:

- využívat ekologických poznatků a dovedností v praktickém životě;
- logicky uvažovat, analyzovat a řešit ekologické problémy běžného života;
- komunikovat, vyhledávat a interpretovat přírodovědné informace a zaujímat k nim stanovisko;
- využívat získané informace k diskusi o ekologických problémech, hledat nová konstruktivní řešení ekologických problémů;
- porozumět základním ekologickým souvislostem a postavení člověka v přírodě;
- posoudit chemické látky z hlediska nebezpečnosti a vlivu na životní prostředí;
- zdůvodnit nezbytnost udržitelného rozvoje.

Přínos předmětu k realizaci rozvoje klíčových kompetencí

Předmět poskytuje žákům soubor poznatků z oblasti biologie a ekologie. Znalosti z tohoto předmětu potom pomáhají motivovat žáky k dodržování zásad udržitelného rozvoje v občanském životě i odborné pracovní činnosti. Předmět rozvíjí pozitivní postoj k přírodě, formují logické myšlení a rozvíjí vědomosti a dovednosti využitelné v dalším vzdělání, motivuje k celoživotnímu vzdělávání v přírodovědné oblasti.

V rámci předmětu biologie a ekologie se rozvíjí a prohlubují zejména kompetence:

- esteticky a citově vnímat své okolí a přírodní prostředí;
- osvojit si základní principy šetrného a odpovědného přístupu k životnímu prostředí v osobním a profesním jednání;
- pochopit postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na jeho zdraví a život;
- porozumět souvislostem mezi environmentálními, ekonomickými a sociálními aspekty ve vztahu k udržitelnému rozvoji;
- respektovat principy udržitelného rozvoje;
- získat přehled o způsobech ochrany přírody, o používání technologických, ekonomických a právních nástrojů pro zajištění udržitelného rozvoje;

- samostatně a aktivně poznávat okolní prostředí, získávat informace v přímých kontaktech s prostředím a z různých informačních zdrojů.

Začleňování průřezových témat

Během výuky předmětu jsou aktuálně zařazována průřezová témata, zejména téma Občan v demokratické společnosti (žáci získávají sebeodpovědnost a schopnost morálního úsudku, dovedou jednat s lidmi, diskutovat) a Člověk a životní prostředí (žáci samostatně a aktivně poznávají okolní prostředí, získávají informace v přímých kontaktech s prostředím a z různých informačních zdrojů, chápou souvislost mezi různými jevy v prostředí a lidskými aktivitami).

V oblasti Člověk a svět práce žáci získávají dovednosti, které jim pomohou v orientaci na trhu práce, uvědomí si význam vzdělání a celoživotního učení pro život, aby byli motivováni k aktivnímu pracovnímu životu a k úspěšné kariéře. Oblast Informačních a komunikačních technologií je začleňována jejich zapojením do výuky, používáním internetu, DVD. Žáci jsou vedeni k tomu, aby byli schopni formulovat své názory, ale i respektovat názory odlišné. Jedním z důležitých cílů je i to, aby pochopili, že jsou součástí životního prostředí a že se na jeho ochraně mohou podílet.

Realizace mezipředmětových vztahů

Obsah předmětu navazuje na předměty český jazyk, informační a komunikační technologie (čtenářská gramotnost, práce s textem, dovednost vyhledávat informace v on-line zdrojích, umět posoudit hodnověrnost získaných informací), na předměty fyzika a chemie, je provázán s dalšími všeobecně vzdělávacími a odbornými předměty, např. základy společenských věd (prohlubování ekologického vědomí žáků, rozvoj občanských a profesních postojů k životnímu prostředí), tělesná výchova (význam pohybové aktivity jako zdroje relaxace, vytváření zdravých podmínek existence), materiály, technologie a odborný výcvik.

Metody výuky

Snahou je propojit efektivní frontální výuku se skupinovou a individuální výukou ve skupinách s cílem naučit žáky řešit problémy a týmově pracovat tak, aby byl žák schopen samostatné práce s vědomím plné zodpovědnosti.

Předmět biologie a ekologie je zařazen do 2. ročníku vzdělávání v rozsahu 1 hodiny týdně. Výuka probíhá ve standardní nebo ICT učebně. Metody a formy výuky jsou užívány v závislosti na charakteru a obsahu učiva. Patří k nim:

- výklad učiva (i s využitím ICT a prezentační techniky);
- práce s učebnicí, učebním textem, pracovním listem;
- řízený rozhovor;
- diskuse žáků na dané téma;
- prezentace učiva s využitím výukových programů;
- skupinová práce žáků na zadaných úkolech;
- samostatná práce žáků při procvičování a opakování učiva;
- samostatné referáty a projekty žáků;
- prezentace výsledků práce žáků pomocí dostupné techniky (PC, dataprojektor, apod.);
- získávání informací a následná práce s nimi;
- vycházky a exkurze do okolí školy a regionu (např. ohrožené druhy rostlin, rekultivace krajiny po těžbě, čištění odpadních vod apod.).

Hodnocení výsledků vzdělávání

Žáci jsou hodnoceni průběžně po celý školní rok a to slovně i numericky. Hodnotí se:

- odborné znalosti a schopnost jejich aplikace;
- schopnost uvádět učivo do souvislostí s jinými tématy;
- logické myšlení, forma vyjadřování;
- samostatnost při práci;
- schopnost práce v týmu;
- výkon a aktivita žáka během vyučovací hodiny, přístup k plnění studijních povinností.

Známky získává učitel:

- ústním zkoušením z probraného učiva;
- písemným zkoušením formou testů nebo zadání s otevřenými úlohami;
- rozбором a hodnocením samostatných domácích prací, referátů, krátkodobých projektů apod.;
- hodnocením aktivity při vyučování.

Při hodnocení se přihlíží k případným speciálním vzdělávacím potřebám žáků.

2. Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

Rozpis učiva a výsledky vzdělávání – 2. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence žáka	Obsah vzdělávání
Žák: - vysvětlí základní ekologické pojmy; - charakterizuje biotické a abiotické faktory prostředí; - charakterizuje základní vztahy mezi organismy ve společenství; - uvede příklady potravních řetězců.	1. Základy ekologie - ekologické pojmy - vývoj ekologie - jedinec, druh, populace - společenstvo - ekosystémy - výživa, potravní řetězec - podmínky života v přírodě
Žák: - popíše historii vzájemného ovlivňování člověka a přírody; - hodnotí vliv činnosti člověka na jednotlivé složky životního prostředí; - charakterizuje vliv životního prostředí na člověka a jeho zdraví.	2. Základy biologie, člověk - vývoj člověka a růst lidské populace - vliv člověka na životní prostředí - vliv prostředí na člověka
Žák: - definuje složky životního prostředí; - zná složení atmosféry, vysvětlí skleníkový jev a jeho příčiny; - zná příčiny a problémy globálního oteplování; - charakterizuje koloběh vody v přírodě; - chápe souvislosti spotřeby a znečištění vody se způsobem života moderní společnosti; - popíše význam půdy a způsoby její degradace; - chápe důležitost ochrany půdy; - uvede základní znečišťující látky v ovzduší, vodě, půdě; - hodnotí vliv různých činností člověka na složky životního prostředí.	3. Složky životního prostředí - atmosféra, skleníkový efekt - koloběh vody v přírodě - spotřeba, znečištění vody - odpadní vody - složení a význam půdy - degradace půdy, ochrana půdy
Žák: - charakterizuje přírodní zdroje surovin a energie z hlediska jejich obnovitelnosti; - posoudí vliv jejich využívání na životní prostředí; - popíše způsob nakládání s odpady; - charakterizuje globální problémy na Zemi.	4. Energie, suroviny, odpady - zdroje surovin - obnovitelné zdroje energie - neobnovitelné zdroje energie - odpady, druhy odpadů - odpadové hospodářství - skládky odpadů - zneškodňování a snižování odpadů

Žák: - uvede příklady chráněných území v ČR a regionu; - uvede základní ekonomické, právní a informační nástroje společnosti na ochranu přírody.	5. Ochrana přírody a krajiny - ochrana krajiny - ochrana území - mezinárodní ochrana prostředí
Žák: - vysvětlí udržitelný rozvoj; - zdůvodní odpovědnost každého jedince za ochranu přírody, krajiny a životního prostředí; - na konkrétním příkladu z občanského života a odborné praxe navrhne řešení vybraného environmentálního problému.	6. Udržitelný rozvoj společnosti - změna životního stylu - využívání přírodních zdrojů

5.7 Matematika

Obor vzdělání:	66-51-H/01 Prodavač
ŠVP:	Prodavač
Předmět:	Matematika
Celkový počet hodin:	128
Rozvržení do ročníků:	1. ročník 32 hodin, 2. ročník 48 hodin, 3. ročník 48 hodin
Platnost od:	1. 9. 2021 počínaje 1. ročníkem

1. Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle a didaktické pojetí předmětu

Cílem výuky matematiky je výchova přemýšlivého člověka, který umí používat matematiku v různých životních situacích (v odborné složce vzdělávání, v dalším studiu, v osobním životě, v budoucím zaměstnání, ve volném čase apod.). Matematické vzdělávání plní funkci všeobecně vzdělávací i průpravnou pro odborné vzdělávání.

Cílem předmětu je tedy zprostředkovat žákům poznatky ze školské matematiky v rozsahu nutném pro jejich všeobecný rozhled a odbornou profesní zdatnost, zopakovat a prohloubit učivo základního vzdělávání, odstraňovat nedostatky ve zvládnutí matematiky ze základní školy, vyrovnávat rozdíly v úrovni matematické vzdělanosti mezi žáky přicházejícími z různých základních škol, podílet se na rozvoji jejich myšlení a na formování žádoucích rysů osobnosti žáků (vytrvalost, houževnatost, samostatnost, přesnost a kritičnost), tedy zprostředkovat žákům matematické poznatky, které jsou potřebné v odborném a dalším vzdělávání i v praktickém životě a naučit je:

- rozvíjet numerické dovednosti a návyky v návaznosti na základní školu;
- orientovat se v matematickém textu a porozumět zadání matematické úlohy;
- efektivně numericky počítat, používat a převádět běžně používané jednotky (délky, hmotnosti, času, objemu, povrchu, rovinného úhlu, rychlosti, měny pod.);
- matematizovat jednoduché reálné situace, užívat matematický model a vyhodnotit výsledek řešení vzhledem k realitě;
- vyhodnotit informace získané z různých zdrojů reálných situací – grafů, diagramů a tabulek;
- správně se matematicky vyjadřovat;
- zkoumat a řešit problémy;
- podílet se na rozvoji logického myšlení;
- přispívat k formování žádoucích rysů osobnosti žáků, jako je vytrvalost, houževnatost a kritičnost.

V afektivní oblasti směřuje matematické vzdělávání k tomu, aby žáci získali:

- pozitivní postoj k matematickému vzdělávání;
- motivaci k celoživotnímu vzdělávání;
- důvěru ve vlastní schopnosti, systematickosti a preciznosti při práci.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli:

- provádět základní numerické operace bez použití kalkulatoru;
- pracovat se zlomky a desetinnými čísly;
- řešit úlohy procentového počtu, úměry, úlohy na trojčlenku;
- řešit jednoduché úlohy na mocniny a odmocniny;
- pracovat s jednoduchými algebraickými výrazy a jejich úpravami;
- řešit lineární rovnice a jednoduché slovní úlohy;
- pracovat s kapesním kalkulatorem, řešit kalkulatorem i složitější numerické výpočty;
- řešit jednoduché kvadratické rovnice;
- řešit pravoúhlý trojúhelník na základě definic goniometrických funkcí obecného úhlu (včetně použití kapesního kalkulatoru);
- ovládat názvosloví a výpočty obsahů a obvodů základních geometrických útvarů;
- ovládat názvosloví a výpočty objemů a povrchů základních geometrických těles,

- ovládat základní pojmy z teorie funkcí.

Přínos předmětu k realizaci klíčových kompetencí

Předmět matematika je základem rozvoje většiny klíčových kompetencí, jimiž by měl být žák vybaven pro zvládnutí všech vyučovacích předmětů. Společně s ostatními všeobecně vzdělávacími a odbornými předměty směřuje k tomu, aby si žáci vytvořili odpovídající předpoklady jak pro uplatnění v praxi, tak pro případné další vzdělávání.

Předmět rozvíjí logické myšlení žáků, podporuje vlastnosti jako systematičnost, přesnost, schopnost řešit jednoduché problémy, rozvíjí prostorovou představivost a schopnost reálně odhadnout výsledek.

V rámci předmětu matematika se rozvíjejí a prohlubují zejména následující kompetence:

- správně používat a převádět běžné jednotky;
- používat pojmy kvantifikujícího charakteru;
- číst a vytvářet různé formy grafického znázornění;
- vidět matematické modely v životních situacích, využívat matematických dovedností v řešení problémů.

Kompetence k učení:

- bere proces učení jako základní prostředek pro dosažení cílů podmiňujících jeho seberealizaci;
- používá různé techniky učení a sám si vytváří vlastní studijní systémy;
- využívá různé zdroje informací a logicky s nimi pracuje; výrazným zdrojem poznání pro něho jsou variabilní reálné situace v oblasti pracovní, v osobním životě, ale i v životě společnosti.

Kompetence k řešení problémů:

- pojmenuje problémy v různých pracovních i životních situacích a správně diagnostikuje jejich podstatu;
- navrhuje a realizuje logické matematické varianty řešení těchto problémů.

Komunikativní kompetence:

- vhodně se prezentuje, argumentuje, obhájí svá stanoviska;
- vyjadřuje se adekvátně komunikační situaci v projevech mluvených i psaných, klade otázky, formuluje odpovědi;
- správně se matematicky vyjadřuje, používá správnou terminologii a symboliku;
- v ústním i písemném projevu respektuje zásady kultury projevu i chování;
- efektivně pracuje s informacemi.

Personální kompetence:

- efektivně se vzdělává, přijímá nové poznatky, využívá samostudia v oblasti svého působení;
- využívá všech informačních zdrojů při rozvoji svých vědomostí a dovedností;
- stanovuje si samostatně reálné cíle a priority svých osobních schopností a své pracovní i zájmové orientace;
- efektivně využívá k vlastnímu rozvoji všechny podněty, uplatňuje aktivní přístup k podnětům okolí, přijímá podněty spolupracovníků, zákazníků i jiných lidí, analyzuje je a adekvátně na ně reaguje.

Sociální kompetence:

- pracuje v týmu, aktivně jej spoluutváří a orientuje k řešení zadaných úkolů;
- buduje atmosféru založenou na vzájemné otevřené komunikaci s cílem předcházet možným konfliktním situacím;
- předkládá a jasně formuluje vlastní podněty a návrhy, nezaujatě zvažuje podněty a návrhy druhých;
- při řešení úkolů uplatňuje různé metody myšlení a myšlenkové operace;
- přesvědčuje druhé vhodnou argumentací pro správné postupy, získává je ke společnému řešení.

Začleňování průřezových témat

Během výuky předmětu jsou aktuálně zařazována průřezová témata, zejména téma Občan v demokratické společnosti (žáci získávají sebeodpovědnost a schopnost morálního úsudku, dovedou jednat s lidmi, diskutovat) a Člověk a životní prostředí (žáci samostatně a aktivně poznávají okolní prostředí,

získávají informace v přímých kontaktech s prostředím a z různých informačních zdrojů, chápou souvislost mezi různými jevy v prostředí s lidskými aktivitami).

V oblasti Člověk a svět práce žáci získávají dovednosti, které jim pomohou v orientaci na trhu práce, uvědomí si význam vzdělání a celoživotního učení pro život, aby byli motivováni k aktivnímu pracovnímu životu a k úspěšné kariéře.

Oblast Informačních a komunikačních technologií je začleňována jejich zapojením do výuky, používáním internetu, DVD. Žáci jsou vedeni k tomu, aby byli schopni formulovat své názory, ale i respektovat názory odlišné. Jedním z důležitých cílů je i to, aby pochopili, že jsou součástí životního prostředí a že se na jeho ochraně mohou podílet.

Realizace mezipředmětových vztahů

Obsah předmětu matematika prolíná téměř všemi ostatními vyučovacími předměty ŠVP. Navazuje na předmět český jazyk, informační a komunikační technologie (čtenářská gramotnost, práce s textem, dovednost vyhledávat informace v on-line zdrojích, využití programové vybavení počítače pro řešení matematických úloh apod.). Dovednosti a znalosti získané v předmětu matematika využijí žáci např. v předmětech fyzika, chemie, ICT, ekonomika i v odborných předmětech oboru vzdělání a odborném výcviku.

Metody výuky

Snahou je propojit efektivní frontální výuku se skupinovou a individuální výukou ve skupinách s cílem naučit žáky řešit problémy a týmově pracovat tak, aby byl žák schopen samostatné práce s vědomím plné zodpovědnosti. Výuka probíhá ve standardních učebnách nebo učebnách ICT. Metody a formy výuky jsou užívány v závislosti na charakteru a obsahu učiva.

Využívané metody výuky:

- výklad;
- práce s textem (učebnice, učební texty, pracovní sešity, sbírky příkladů, Matematické, fyzikální a chemické tabulky);
- práce s pomůckami (kalkulačky, rýsovací potřeby, modely a jiné názorné pomůcky);
- využití ICT technologií a prezentační techniky;
- rozhovor;
- diskuse se současnou demonstrací na příkladech;
- cvičení – zápis a provádění výpočtů, konstrukční úlohy, doplňování, kontrola výsledků;
- vyvozování poznatků a jejich aplikace;
- samostatná práce žáků;
- skupinová práce, učení druhých;
- vyhledávání informací a následná práce s nimi.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Při hodnocení bude kladen důraz na hloubku porozumění učivu, zohledněna bude žákova snaha a aktivita v hodinách. Hodnocení žáka probíhá následujícími formami:

- písemné zkoušení v časovém rozsahu 10–20 minut (přibližně 2–6krát za pololetí);
- ústní zkoušení 1 – 2x za pololetí;
- dvě pololetní práce v časovém rozsahu 1 vyučovací hodiny a jejich analýza v časovém rozsahu 1 vyučovací hodiny (celkem 4 vyučovací hodiny);
- hodnocení aktivity v hodinách a přístupu ke vzdělávání.

Při hodnocení se přihlíží k případným speciálním vzdělávacím potřebám žáků.

2. Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

Rozpis učiva a výsledky vzdělávání – 1. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence žáka	Obsah vzdělávání
Žák: - bez použití kalkulatoru provádí aritmetické operace v množině reálných čísel; - ovládá práci s kalkulatorem.	1. Opakování učiva základní školy
Žák: - rozlišuje číselné obory N, Z, Q, R - graficky znázorní schéma množiny reálných čísel; - chápe význam podmnožiny; - vysvětlí pojmy sudé a liché přirozené číslo; - provádí operace s racionálními čísly; - určí řád čísla; - zaokrouhlí desetinné číslo; - používá pravidla pro počítání se znaménky; - používá znaky dělitelnosti přirozených čísel; - najde největšího společného dělitele a nejmenší společný násobek čísel; - provádí aritmetické operace se zlomky a desetinnými čísly; - sečte a odečte zlomky převodem na společného jmenovatele; - krátí, rozšiřuje, násobí a dělí zlomky; - ovládá výpočet počtu procent přes 1 %; - rozdělí číslo v daném poměru; - rozliší přímou a nepřímou úměrnost; - řeší slovní úlohy na přímou a nepřímou úměrnost; - používá trojčlenku pro řešení slovních úloh; - provádí, znázorní a zapíše operace s intervaly a číselnými množinami; - orientuje se v základních pojmech finanční matematiky: změny cen zboží, směna peněz, úrok, úročení, spoření, úvěry, splátky úvěrů; - při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací.	2. Operace s čísly – číselné obory, finanční matematika - zlomky - desetinná čísla - číselné množiny - procenta - poměr - trojčlenka - základy finanční matematiky - slovní úlohy
Žák: - provádí operace s mocninami s přirozeným i celým exponentem; - popíše zápis výrazu s odmocninou, je schopen je upravovat; - ovládá částečné odmocňování; - vypočítá mocninu a odmocninu pomocí kalkulatoru; - provádí operace s mnohočleny, lomenými výrazy a výrazy obsahujícími mocniny a odmocniny.	3. Operace s čísly – mocniny a odmocniny
Žák: - používá základní geometrické pojmy: bod, přímka, rovina, odchylka dvou přímek, vzdálenost bodu od	4. Planimetrie - základní planimetrické pojmy - shodnost a podobnost

přímky, vzdálenost dvou rovnoběžek, úsečka a její délka; - rozlišuje typy trojúhelníků, popíše jejich vlastnosti; - sestrojí trojúhelník podle zadání; - užívá pojmy úhel a jeho velikost, sestrojí úhel; - převede stupně na minuty a vteřiny a naopak; - graficky rozdělí úsečku v daném poměru, změní velikost úsečky v daném poměru; - charakterizuje shodná a podobná zobrazení, užívá je v praktických úlohách; - používá Pythagorovu větu v početních i geometrických úlohách; - definuje goniometrické funkce v pravoúhlém trojúhelníku; - vypočítá hodnoty goniometrických funkcí pomocí kalkulátoru; - používá goniometrické funkce v úlohách o trojúhelnících; - určí různé druhy rovnoběžníků a lichoběžníků; - ovládá výpočty obvodů a obsahů mnohoúhelníků a kruhu; - užívá jednotky délky a obsahu, provádí převody jednotek délky a obsahu; - při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací.	- kružnice, kruh, rovinné obrazce, mnohoúhelníky, složené obrazce - goniometrie a trigonometrie - goniometrické funkce - trigonometrie pravoúhlého trojúhelníku - slovní úlohy
--	--

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání – 2. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence žáka	Obsah vzdělávání
Žák: - popíše matematický výraz; - vypočte hodnotu výrazu; - vysvětlí význam definičního oboru výrazu; - provádí početní operace s výrazy; - ovládá rozklady výrazů na součin; - používá základní algebraické vzorce, ovládá vytýkání; - krátí a rozšiřuje lomené výrazy; - určuje podmínky, za kterých má výraz smysl; - provádí početní operace s lomenými výrazy; - modeluje reálné situace užitím výrazů, zejména v oblasti oboru vzdělání; - při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací.	1. Číselné a algebraické výrazy - operace s výrazy - vzorce pro druhou mocninu - mnohočleny - lomené výrazy - hodnota výrazu - definiční obor lomeného výrazu - slovní úlohy
Žák: - řeší lineární rovnice a nerovnice; - provádí zkoušku; - u nerovnic používá zápis výsledku pomocí intervalu a zakreslí výsledek na číselné ose; - při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací.	2. Lineární rovnice a nerovnice - lineární rovnice a nerovnice s jednou neznámou - soustavy lineárních rovnic a nerovnic - rovnice s neznámou ve jmenovateli
Žák: - vyjádří neznámou z matematického vzorce; - vyjádří neznámou z fyzikálního vzorce.	3. Vyjádření neznámé ze vzorce - vyjádření neznámé ze vzorce

Žák: - řeší jednoduché slovní úlohy na lineární rovnice.	4. Slovní úlohy na lineární rovnice - slovní úlohy na lineární rovnice
Žák: - řeší kvadratické rovnice; - určí diskriminant; - podle diskriminantu určí počet kořenů kvadratické rovnice.	5. Kvadratické rovnice - kvadratické rovnice

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání – 3. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence žáka	Obsah vzdělávání
Žák: - užívá základní pojmy geometrie v prostoru – bod, přímka, rovina; - určí vzájemnou polohu bodů, přímek a rovin; - klasifikuje a znázorní základní prostorová tělesa (hranoly, jehlan, kužel, rotační válec, koule a její části); - vypočítá objem a povrch tělesa užitím funkčních vztahů, trigonometrie a planimetrie; - převádí jednotky objemu a povrchu; - řeší slovní úlohy na objemy a povrchy těles; - při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací.	1. Stereometrie - tělesa a jejich sítě - krychle, kvádr, hranol, válec, pravidelný jehlan, rotační kužel, koule, polokoule, kulová výseč, kulová vrstva - složená tělesa - výpočty objemů a povrchů těles
Žák: - opíše lineární funkci, přímou úměrnost, nepřímou úměrnost, kvadratickou funkci, načrtne jejich graf; - sestaví tabulku funkčních hodnot; - určí definiční obor funkce; - při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací.	2. Funkce, základní úlohy - základní pojmy – funkce, definiční obor, obor hodnot, graf funkce - druhy funkcí - slovní úlohy
Žák: - užije s porozuměním pojmy: náhodný pokus, náhodný jev, nemožný jev, jistý jev; - určí pravděpodobnost náhodného jevu v jednoduchých případech; - při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací.	3. Pravděpodobnost v praktických úlohách - náhodný pokus, výsledek náhodného pokusu - náhodný jev, opačný jev, nemožný jev, jistý jev - výpočet pravděpodobnosti náhodného jevu
Žák: - užívá pojmy: statistický soubor, znak, četnost, relativní četnost a aritmetický průměr; - porovnává soubory dat; - interpretuje údaje vyjádřené v diagramech, grafech a tabulkách; - určí aritmetický průměr; - určí četnost a relativní četnost znaku; - čte, vyhodnotí a sestaví tabulky, diagramy a grafy se statistickými údaji; - při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací.	4. Práce s daty v praktických úlohách - statistický soubor a jeho charakteristika - četnost a relativní četnost znaku - aritmetický průměr - statistická data v grafech a tabulkách

5.8 Umění a literatura

Obor vzdělání:	66-51-H/01 Prodavač
ŠVP:	Prodavač
Předmět:	Umění a literatura
Celkový počet hodin:	64 hodin
Rozvržení do ročníků:	1. ročník 32 hodin, 2. ročník 32 hodin
Platnost od:	1. 9. 2021 počínaje 1. ročníkem

1. Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle a didaktické pojetí předmětu

Obecným cílem estetického vzdělání je utváření kladného vztahu žáků k materiálním a duchovním hodnotám, naučit žáka snažit se přispívat k jejich tvorbě i ochraně.

Literární vzdělávání zahrnuje kromě četby, analýzy a interpretace uměleckých textů také přehled etap české a světové literární historie. Žák by tedy měl být schopen zařadit autora do literární historického kontextu, zhodnotit jeho přínos a uvést charakteristické znaky určité kulturní epochy.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci:

- uplatňovali ve svém životním stylu estetická kritéria;
- chápali umění jako specifickou výpověď o skutečnosti;
- správně formulovali a vyjadřovali své názory;
- přistupovali s tolerancí k estetickému cítění, vkusu a zájmu druhých lidí;
- podporovali hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a měli k nim vytvořen pozitivní vztah;
- získali přehled o kulturním dění;
- začlenili nabídku kulturního vyžití do svých volnočasových aktivit (návštěvy divadelních představení, návštěva výstav apod.);
- četli hodnotnou literaturu;
- uvědomovali si vliv prostředků masové komunikace na utváření kultury.

Přínos předmětu k realizaci rozvoje klíčových kompetencí

Předmět umění a literatura je základem rozvoje většiny klíčových kompetencí, jimiž by měl být žák vybaven po zvládnutí všech vyučovacích předmětů. Společně s ostatními všeobecnými a odbornými předměty směřuje k tomu, aby si žáci vytvořili odpovídající předpoklady jak pro uplatnění v praxi, tak pro další celoživotní vzdělávání.

Estetické vzdělávání rozvíjí či prohlubuje:

- vědomosti z oblasti všech druhů umění,
- lepší orientaci v textech a získávání informací,
- celkovou funkční gramotnost,
- kritické myšlení,
- komunikační dovednosti, včetně dovednosti diskutovat a argumentovat,
- kreativitu a estetické cítění,
- schopnost získávat informace o aktuálním kulturním dění.

Začleňování průřezových témat

Během výuky předmětu jsou aktuálně zařazována průřezová témata, zejména téma Občan v demokratické společnosti (práce s texty, dokumentární filmy zaměřenými na evropský a světový kontext, přehled o vývoji kultury české i evropské, jejíž jsme součástí) a Člověk a životní prostředí (aktivity spojené s ochranou přírody, s globálními problémy). V oblasti Člověk a svět práce žáci získávají dovednosti, které jim pomohou na trhu práce. Oblast Informačních a komunikačních technologií je začleňována jejich zapojením do výuky. Žáci jsou vedeni k tomu, aby porozuměli demokratickým principům a humanistickým myšlenkám, které se odrážejí v dílech českých a světových autorů.

Realizace mezipředmětových vztahů

Při výuce jsou využívány mezipředmětové vztahy ke všem humanitním předmětům, zejména český jazyk a základy společenských věd.

Metody výuky

Při výuce se využívají moderní metody pomocí multimediálních PC a dataprojektorů. Žáci při vyučování používají učebnice, učební texty a pracovní listy.

Důraz při výuce je kladen na vyhledávání informací a následnou práci s nimi.

Cílem je propojit efektivní frontální výuku se skupinovou a individuální výukou ve skupinách s cílem naučit žáky řešit problémy a týmově pracovat tak, aby byl žák schopen samostatné práce s vědomím plné zodpovědnosti.

Hodnocení výsledků žáků

Žáci jsou hodnoceni na základě hloubky jejich porozumění poznatkům, schopnosti je aplikovat při práci s textem, schopnosti kritického myšlení, dovednosti práce s texty, samostatnosti úsudku a dovednosti výstižně formulovat myšlenky, argumentovat a diskutovat.

Hodnocení probíhá formou ústního zkoušení, písemných prací, samostatných souborných prací, skupinových souborných prací. Součástí hodnocení je aktivita žáka při vyučování, jeho snaha a účast při skupinové práci s textem.

Při hodnocení se přihlíží k případným speciálním vzdělávacím potřebám žáků.

2. Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání – 1. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence žáka	Obsah vzdělávání
Žák: - pozná rozdíly mezi jednotlivými uměními, rozumí odborným pojmům, zná vědy, které napomáhají při studiu umění; - zná jednotlivé literární žánry a rozdíly mezi nimi, zařadí jednotlivá díla do daných žánrů.	1. Umění a literatura I. - druhy umění a pojmy s nimi spojené - literární pojmy a žánry
Žák: - orientuje se v kulturním a historickém vývoji starověkých zemí, pozná nejstarší písma na světě, chápe, že antika tvoří základ evropské vzdělanosti; - orientuje se ve středověkém umění, chápe zásadní vliv křesťanství na evropskou kulturu, má přehled o základním textu křesťanství – Bibli; - zná architektonické památky středověké Prahy, vyhledá je; - chápe zásadní dopad učení Jana Husa na dění v českých zemích, rozumí zásadním myšlenkám jeho učení, zná jeho vliv na český pravopis; - chápe příčiny husitských válek a následné rozdělení věřících v českých zemích, zná procesy, ke kterým v literatuře došlo; - orientuje se v kulturním a historickém vývoji v evropských zemích, charakterizuje hlavní rysy jednotlivých uměleckých směrů a specifické rysy českého umění; - chápe širší historické souvislosti, zná největší renesanční osobnosti;	2. Umění a literatura II. - ústní slovesnost, mýtus, mytologie - Bible, vliv židovské kultury - vliv řecké kultury na evropskou vzdělanost - středověké umění - období reformace - renesanční umění - J. A. Komenský - národní obrození - romantismus - realismus

- shrne nejdůležitější myšlenky J. A. Komenského; - chápe význam národního obrození; - zná základní rysy romantismu a realismu.	
Žák: - zhodnotí význam jednotlivého autora i díla pro dobu, v níž tvořil; - vyjádří vlastní prožitky z daných uměleckých děl.	3. Práce s literárním textem - četba a interpretace literárních textů

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání – 2. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence žáka	Obsah vzdělávání
Žák: - orientuje se v historických událostech 20. století a chápe jejich dopad na vědu, umění a literaturu, rozumí termínům z politologie; - vysvětlí vliv 1. světové války, charakterizuje období první republiky a porovná ho se situací za okupace; - chápe postavení Židů za války; - chápe dopad poválečných politických událostí na kulturu a literaturu.	1. Umění a literatura I. - odraz 1. světové války v literatuře a umění - osobnosti mezi dvěma válkami - situace v českém umění v době okupace - holocaust - rozvrstvení české poválečné literatury - osobnosti české a světové poválečné literatury
Žák: - orientuje se v moderních literárních žánrech a zná zásadní autory těchto žánrů.	2. Umění a literatura II. - moderní žánry v literatuře (sci-fi, fantasy, antiutopie, literatura hororová, detektivní a dobrodružná)
Žák: - zhodnotí význam jednotlivého autora i díla pro dobu, v níž tvořil; - vyjádří vlastní prožitky z daných uměleckých děl.	3. Práce s literárním textem - četba a interpretace literárních textů
Žák: - orientuje se v nabídce kulturních institucí; - porovná typické znaky kultur hlavních národností na našem území; - popíše vhodné společenské chování v dané situaci.	4. Kultura - kulturní instituce v ČR a regionu - kultura národností na našem území - společenská kultura – principy a normy kulturního chování, společenská výchova - ochrana a využívání kulturních hodnot - funkce reklamy a propagačních prostředků a jejich vliv na životní styl

5.9 Tělesná výchova

Obor vzdělání:	66-51-H/01 Prodavač
ŠVP:	Prodavač
Předmět:	Tělesná výchova
Celkový počet hodin:	96
Rozvržení do ročníků:	1. roč. 32 hodin, 2. roč. 32 hodin, 3. roč. 32 hodin
Platnost od:	1. 9. 2021 počínaje 1. ročníkem

1. Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle a didaktické pojetí předmětu

Vyučovací předmět tělesná výchova vychází ze vzdělávací oblasti Vzdělání pro zdraví, které si klade za cíl vybavit žáky znalostmi a dovednostmi potřebnými k preventivní a aktivní péči o vlastní zdraví a bezpečnost, a tak rozvíjet a podporovat jejich chování a postoje ke zdravému způsobu života a celoživotní odpovědnosti za své zdraví. Tělesná výchova vede žáky k pohybovým aktivitám, pozitivním emocím, překonávání negativních emocí a stavů, poznávání potřeb svého těla a dodržování hygieny. Vede žáky k pozitivní prezentaci a reprezentaci svojí osoby a svojí školy na veřejnosti. Rozvíjí u žáků schopnost zastávat v týmu různé role a podporuje vzájemnou pomoc žáků. Učí žáky uvědomit si význam sociálních vztahů a rolí ve sportu a umět je využít pro hodnotné pohybové využití i přátelské vzájemné vztahy.

Tělesná výchova se vyučuje jako povinný předmět v dotaci 2 hodiny týdně v době teoretické výuky (tzn. 2 hodiny týdně jednou za čtrnáct dní). Výuka je organizována především na sportovištích školy, případně jsou využívána i jiná sportoviště, například plavecký bazén.

Hlavním cílem vyučovacího předmětu je komplexní vzdělávání žáků v problematice aktivního pohybu jako významného činitele působící na zdravotní stav a harmonický rozvoj žáka. Vede žáky k poznávání vlastních pohybových možností a zájmů, současně i k poznání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu. Žáci jsou vedeni k pravidelnému provádění osvojených pohybových dovedností, ke kvalitě v pohybovém učení, jsou jim vytvářeny podmínky k prožívání pohybu a sportovního výkonu. Žáci se dostávají do různých sociálních rolí, které vyžadují spolupráci, tvořivost, překonávání zábran, objektivnost, rychlé rozhodování, organizační schopnosti i značnou míru odpovědnosti za zdraví své i svých spolužáků. Tělesná výchova umožňuje žákům poznat vlastní pohybové možnosti a přednosti i zdravotní a pohybová omezení, rozumět jim, respektovat je u sebe i jiných a aktivně je celoživotně využívat nebo cíleně ovlivňovat. Jde o cílený rozvoj pohybových schopností žáků, výuku širokého spektra pohybových dovedností, předávání poznatků o tělocvičných aktivitách a snahu o jejich začlenění do každodenního života žáků.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli:

- vážit si zdraví jako jedné z prvořadých hodnot potřebné ke kvalitnímu prožívání života a cílevědomě je chránit, rozpoznat, co ohrožuje tělesné a duševní zdraví;
- racionálně a bezpečně jednat v situacích osobního a veřejného ohrožení, v krizových situacích a za mimořádných událostí;
- poskytnout neodkladnou první pomoc;
- chápat, jak vlivy životního prostředí působí na zdraví člověka;
- znát prostředky, jak chránit své zdraví, zvyšovat tělesnou zdatnost a kultivovat svůj pohybový projev, usilovat o dosažení optimálního rozvoje v rámci svých možností;
- posoudit důsledky komerčního vlivu médií na zdraví a zaujmout k mediálním obsahům kritický odstup;
- vyrovnávat nedostatek pohybu a jednostrannou tělesnou a duševní zátěž;
- pociťovat radost a uspokojení z prováděné tělesné (sportovní) činnosti;
- usilovat o pozitivní změny tělesného sebepojetí;
- využívat pohybových činností, pravidel a soutěží ke správným rozhodovacím postupům podle zásad fair play;
- kontrolovat a ovládat své jednání, chovat se odpovědně v zařízeních tělesné výchovy a sportu a při pohybových činnostech vůbec, podle potřeby spolupracovat;

- preferovat pravidelné provádění pohybových aktivit v denním režimu, eliminovat zdraví ohrožující návyky a činnosti.

Přínos předmětu k realizaci rozvoje klíčových kompetencí

Výuka tělesné výchovy společně s ostatními předměty přispívá k utváření a rozvíjení následujících klíčových kompetencí žáka:

Kompetence k učení

- vedeme žáky k zodpovědnosti za jejich zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty;
- podporujeme různé přijatelné způsoby dosažení cíle;
- učíme žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat jejich činnosti a dovednosti;
- vedeme žáky k osvojení pohybových dovedností (kultury pohybu) a optimálnímu rozvoji zdravotně orientované zdatnosti;
- uplatňujeme individuální přístup k žákovi, výsledky posuzujeme vždy z pohledu „přidané hodnoty“;
- při hodnocení používáme ve zřetelné převaze prvky pozitivní motivace.

Kompetence k řešení problémů

- podporujeme týmovou spolupráci při řešení problémů;
- podporujeme žáky v tom, aby pozitivně prožívali osvojené pohybové činnosti a využívali je jako prostředku k překonávání aktuálních negativních tělesných či duševních stavů.

Komunikativní kompetence

- klademe důraz na „kulturní úroveň“ komunikace;
- netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků, podporujeme přátelskou komunikaci mezi žáky z různých tříd, ročníků;
- vedeme žáky k pozitivní prezentaci a reprezentaci svojí osoby a svojí školy na veřejnosti;
- pracujeme ve dvojicích a týmu, kde je nutné dodržovat stanovená pravidla a čestné jednání v duchu „fair play“;
- při komunikaci s učitelem vedeme ke vnímání a předávání jednoznačných informací, využívání slovních i mimoslovních signálů a sdělení;
- rozvíjíme schopnost domluvy a respektování individuálních odlišností při hledání toho, co lze na sobě i druhých pozitivně hodnotit.

Personální a sociální kompetence

- volíme formy práce, které pojímají různorodý kolektiv třídy jako mozaiku vzájemně se doplňujících kvalit, umožňujících vzájemnou inspiraci a učení s cílem dosahování osobního maxima každého člena třídního kolektivu, učíme žáky pracovat v týmech a vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce;
- rozvíjíme schopnost žáků zastávat v týmu různé role, podporujeme vzájemnou pomoc žáků;
- posilujeme týmového ducha i pocit vlastní sebeúcty, což je důležité i pro budoucí společenský a pracovní život;
- učíme žáky tomu, aby si uvědomovali význam sociálních vztahů a rolí ve sportu a v jiných pohybových aktivitách a uměli je využít pro hodnotné pohybové vyžití i přátelské vzájemné vztahy.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

- netolerujeme sociálně patologické projevy chování, důsledně dbáme na dodržování pravidel chování;
- vedeme žáky k aktivní ochraně jejich zdraví a k ochraně životního prostředí;
- nabízíme žákům vhodné pozitivní aktivity (sportovní, rekreační apod.) jako protipól nežádoucím sociálně patologickým jevům.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

- měníme pracovní podmínky, vedeme žáky k adaptaci na nové pracovní podmínky;
- učíme žáky dodržovat organizační, hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné sportovní či jiné pohybové činnosti;

- rozvíjíme schopnosti nutné jak pro sportovní, tak pro pracovní výkon (žák se vyrovnává s psychickou a fyzickou zátěží, pozitivně prožívá osvojené pohybové činnosti a využívá je jako prostředku duševní hygieny).

Matematické kompetence

- vytváříme podmínky k měření, porovnávání výkonů.

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi

- rozvíjíme schopnost získávat informace z otevřených zdrojů, zejména s využitím sítě Internet.

Začleňování průřezových témat

V předmětu jsou aktuálně zařazována průřezová témata.

Oblast Občan v demokratické společnosti: Žák si váží zdraví jako jedné z prvořadých hodnot a cílevědomě je chrání, rozpozná, co ohrožuje tělesné a duševní zdraví. Racionálně jedná v situacích osobního a veřejného ohrožení, pojímá zdraví a tělesnou zdatnost jako hodnoty potřebné ke kvalitnímu prožívání života a zná prostředky k ochraně zdraví, zvyšování tělesné zdatnosti a kultivaci pohybového projevu. Využívá pohybových činností, pravidel a soutěží ke správným rozhodovacím postupům podle fair play. Dovede jednat s lidmi, diskutovat o citlivých nebo kontroverzních otázkách, hledat kompromisní řešení.

V oblasti Člověk a životní prostředí žák chápe, jak životní prostředí působí na zdraví člověka. Osvojí si zásady zdravého životního stylu a vědomí osobní odpovědnosti za své zdraví.

V oblasti Člověk a svět práce je žák veden k tomu, aby preferoval takový způsob života, aby byly zdraví ohrožující návyky, činnosti a situace co nejvíce eliminovány. Kontroluje a ovládá své jednání, chová se odpovědně v zařízeních tělesné výchovy a sportu a při pohybových činnostech vůbec. Preferuje pravidelné provádění pohybových aktivit v denním režimu jako kompenzaci jednostranného psychického zatížení v zaměstnání. Uvědomuje si zodpovědnost za vlastní život, význam vzdělání a celoživotního učení pro život jako motivaci k aktivnímu pracovnímu životu a k úspěšné kariéře.

Oblast Informačních a komunikačních technologií žák dokáže posoudit důsledky komerčního vlivu médií na zdraví a zaujmout k mediálnímu obsahu kritický odstup. Umí se orientovat v současných informačních a komunikačních technologiích a zvládne jejich využití pro svoje zdraví, pohybové činnosti a dovednosti a získávání nových informací a poznatků z oblasti tělesné kultury, sportu a zdravého způsobu života.

Realizace mezipředmětových vztahů

Předměty biologie a ekologie a fyzika přibližují žákům význam pohybových aktivit jako zdroje relaxace, vysvětluje potřebu vytváření zdravých podmínek existence.

Předmět tělesná výchova kromě jiného přispívá k budování tělesné zdatnosti, obratnosti a vytrvalosti, kterou využijí žáci např. při práci v předmětu odborný výcvik.

Metody výuky

Základem výuky je vzájemná spolupráce učitele a žáka, nastolení prostředí důvěry, používání demonstračních a výkladových metod. Nácvik probíhá od jednoduššího ke složitějšímu, důraz je kladen na bezpečnost a dodržování hygienických norem.

Výuka je vzhledem k povaze předmětu zaměřena na pohybovou aktivitu žáků, rozvoj jejich vytrvalosti, síly a rychlosti. Nemalá pozornost je však věnována i teoretickému základu pro správné zaměření individuálních tělesných potřeb, dále jsou žáci seznámeni se zásadami chování v mimořádných a krizových situacích, seznamují se s poskytováním laické první pomoci a provádějí její nácvik.

Výuka probíhá formou individuálního i skupinového učení. Součástí výuky jsou i mimoškolní soutěže, jako např. středoškolské hry, atletické poháry, corny cup atd., besedy, přednášky atd.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Žáci jsou hodnoceni průběžně po celý školní rok numericky. Hodnocení žáků v tělesné výchově má tři základní složky:

- hodnocení vlastní aktivity žáka při hodinách a provádění zadaných úkolů, jeho přístupu k pohybovým činnostem a snahy naučit se něčemu novému;
- hodnocení pohybových schopností a dovedností u konkrétního jedince, herní činnost jednotlivce a týmový herní výkon, testování tělesné zdatnosti (bodovací tabulky a limity slouží jako ukazatele

růstu nebo poklesu fyzické kondice žáka v průběhu vzdělávání a jsou až druhořadým hodnotícím faktorem);

- samostatnost žáka, jeho nasazení a elán, správné používání terminologie při vedení nástupu a roz-cvičení a správné řazení cviků pro provádění zadané činnosti.

Při individuálním hodnocení jsou důležité všechny tři složky. Pohybové dispozice a schopnosti jedince jsou z větší části předurčeny genetikou, proto je při konečném hodnocení nejdůležitější vlastní aktivita žáka v hodinách, jeho osobní přístup k výuce a docházka. Při hodnocení se přihlíží k případným speci-álním vzdělávacím potřebám žáků.

Při hodnocení jsou ve zřetelné převaze používány prvky pozitivní motivace. Hodnocení pohybových schopností se provádí testy motorické zdatnosti. Hodnocení pohybových dovedností provádí vyučující tělesné výchovy vizuální kontrolou realizace příslušné pohybové dovednosti, u pohybových činností s časovými limity měří učitel či určený žáci dosažené časové hodnoty.

2. Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

Rozpis učiva a výsledky vzdělávání – 1. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence žáka	Obsah vzdělávání
Žák: - zdůvodní význam zdravého životního stylu; - objasní vliv tělesných cvičení na funkci jednotlivých orgánů lidského těla; - navrhne a zdůvodní vhodný vlastní režim zdravého způsobu života; - uvědoměle zlepšuje svalovou sílu, rychlost, vytrvalost, obratnost, kloubní pohyblivost atd.; - posoudí biologické, psychické, estetické a sociální účinky pohybových činností.	1. Zdravý životní styl - poznatky o kosterní, svalové, kardi-ovaskulární, dýchací a dalších soustavách lidského těla - turistika a pobyt v přírodě (např. lyžování, bruslení, plavání apod. podle zájmu žáků a možností školy) - životní prostředí – kompenzace neuropsychické i fyzické zátěže - regenerace - racionální výživa
Žák: - seznamuje se zásadami bezpečnosti a ochrany zdraví při hodinách tělesné výchovy; - seznamuje se s dovednostmi pro poskytnutí první pomoci při úrazech v podmínkách tělesné výchovy a sportu; - zapojí se do přípravy prostředků k plánovaným pohybovým činnostem; - procvičuje poskytování dopomoci a záchrany při plánovaných pohybových činnostech; - provede kotoul vpřed, kotoul vzad, kotoul do zášvihů, kotoul letmo, výmyk odrazem jednonož, roznožku přes nářadí; - užívá gymnastické prvky při přípravě krátké sestavy.	2. První pomoc, BOZP, gymnastika - zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při hodinách tělesné výchovy - první pomoc při úrazech - akrobacie, cvičení na hrazdě - přeskoky
Žák: - osvojuje si přípravu organismu před pohybovou činností (zahřátí, protažení), - rozvíjí svalovou sílu, rychlost, vytrvalost, obratnost a pohyblivost, - procvičuje techniku šlapavého a švihového způsobu běhu, - osvojuje si techniku nízkého startu (přípravná, střehová poloha, výběh),	3. Atletika - základy běžecké techniky - běh na 60 m, 200 m, 1000 m - technika nízkého startu - technika skoku do dálky

- procvičuje techniku skoku do dálky (odraz, let, doskok).	
Žák: - ukáže spodní a vrchní podání, - přijme podání, - odehraje míč po zemi i vzduchem, vnitřním, přímým, vnějším nártem, vnitřní stranou nohy, - zpracuje míč nohou, - přihraje a zpracuje míč hlavou, - předvede vedení míče se změnou směru.	4. Sportovní hry - volejbal - individuální herní činnosti - fotbal - individuální herní činnosti
Žák: - zapojí se do přetahových a přetlakových cvičení.	5. Úpoly - přetahy, přetlaky

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání – 2. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence žáka	Obsah vzdělávání
Žák: - zdůvodní význam zdravého životního stylu; - objasní vliv tělesných cvičení na funkci jednotlivých orgánů lidského těla; - navrhne a zdůvodní vhodný vlastní režim zdravého způsobu života; - uvědoměle zlepšuje svalovou sílu, rychlost, vytrvalost, obratnost, kloubní pohyblivost atd.; - posoudí biologické, psychické, estetické a sociální účinky pohybových činností.	1. Zdravý životní styl - turistika a pobyt v přírodě (např. lyžování, bruslení, plavání apod. podle zájmu žáků a možností školy) - životní prostředí – kompenzace neuropsychické i fyzické zátěže - regenerace - racionální výživa
Žák: - opakuje a prohlubuje si znalosti o zásadách bezpečnosti a ochrany zdraví při hodinách tělesné výchovy; - procvičuje poskytování první pomoci při úrazech v podmínkách tělesné výchovy a sportu; - zapojí se do přípravy prostředků k plánovaným pohybovým činnostem; - procvičuje poskytování dopomoci a záchrany při plánovaných pohybových činnostech; - provede leh vznesmo, stoj na lopatkách, přemet stranou z místa, výmyk odrazem snožmo, skrčku přes nářadí; - užívá gymnastické prvky při přípravě krátké sestavy.	2. První pomoc, BOZP, gymnastika - zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při hodinách tělesné výchovy - první pomoc při úrazech - akrobacie, cvičení na hrazdě - přeskoky
Žák: - opakuje a procvičuje přípravu organismu před pohybovou činností (zahřátí, protažení); - rozvíjí svalovou sílu, rychlost, vytrvalost, obratnost a pohyblivost; - opakuje a zdokonaluje techniku šlapavého a švihového způsobu běhu; - opakuje a zdokonaluje techniku nízkého startu (přípravná, střežová poloha, výběh); - osvojuje si techniku polovysokého startu (přípravný postoj, výběh); - opakuje a zdokonaluje techniku skoku do dálky;	3. Atletika - základy běžecké techniky - běh na 60 m, 200 m, 1000 m - technika nízkého startu - technika polovysokého startu - technika skoku do dálky - technika vrhu koulí

- osvojuje si techniku vrhu koulí.	
Žák: - přihraje spodem a vrchem; - nahraje vrchem; - ukáže smeč a blok; - zapojí se do hry 3:3, 4:4, 5:5, 6:6; - dá časovanou přihrávku; - obejde soupeře kličkou; - kryje si míč správným pozičním postavením; - odebírá míč povolenými způsoby; - účastní se průpravných her.	4. Sportovní hry - volejbal - individuální herní činnosti - průpravné hry, vlastní hra - fotbal - individuální herní činnosti útočné a obranné - průpravné hry
Žák: - opakuje a zdokonaluje osvojené činnosti (přetahy, přetlaky), - osvojuje si techniku pádů.	5. Úpoly - přetahy, přetlaky - pády

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání – 3. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence žáka	Obsah vzdělávání
Žák: - zdůvodní význam zdravého životního stylu; - objasní vliv tělesných cvičení na funkci jednotlivých orgánů lidského těla; - navrhne a zdůvodní vhodný vlastní režim zdravého způsobu života; - uvědoměle zlepšuje svalovou sílu, rychlost, vytrvalost, obratnost, kloubní pohyblivost atd.; - posoudí biologické, psychické, estetické a sociální účinky pohybových činností.	1. Zdravý životní styl - turistika a pobyt v přírodě (např. lyžování, bruslení, plavání apod. podle zájmu žáků a možností školy) - životní prostředí – kompenzace neuro-psychické i fyzické zátěže - regenerace - racionální výživa
Žák: - opakuje a prohlubuje si znalosti o zásadách bezpečnosti a ochrany zdraví při hodinách tělesné výchovy; - procvičuje poskytování první pomoci při úrazech v podmínkách tělesné výchovy a sportu; - zapojí se do přípravy prostředků k plánovaným pohybovým činnostem; - procvičuje poskytování dopomoci a záchrany při plánovaných pohybových činnostech; - provede stoj na hlavě, stoj na rukou, přemet stranou z předskoku, výmyk z visu, svis vznesmo na kruzích, svis střemhlav na kruzích; - užívá gymnastické prvky při přípravě krátké sestavy.	2. První pomoc, BOZP, gymnastika - zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při hodinách tělesné výchovy - první pomoc - akrobacie - cvičení na hrazdě - cvičení na kruzích
Žák: - opakuje a procvičuje přípravu organismu před pohybovou činností (zahřátí, protažení); - rozvíjí svalovou sílu, rychlost, vytrvalost, obratnost a pohyblivost; - opakuje a zdokonaluje techniku šlapavého a švihového způsobu běhu; - opakuje a zdokonaluje techniku nízkého startu (přípravná, střehová poloha, výběh);	3. Atletika - základy běžecké techniky - běh na 60 m, 200 m, 1000 m - vytrvalostní běh nad 1500 m - technika nízkého startu - technika polovysokého startu - technika skoku do dálky - technika vrhu koulí

- opakuje a zdokonaluje techniku polovysokého startu (přípravný postoj, výběh); - opakuje a zdokonaluje techniku skoku do dálky; - opakuje a zdokonaluje techniku vrhu koulí.	
Žák: - předvede obranný postoj a pohyb v obranném postoji; - dribluje na místě a v pohybu; - kryje protihráče při střelbě; - zapojí se do průpravných her; - řeší situace 1:1; - střílí z místa po krátkém rozběhu; - střílí v pohybu po vedení míče; - zapojí se do průpravných her.	4. Sportovní hry - basketbal - útočné a obranné činnosti jednotlivce - průpravné hry - fotbal - individuální herní činnosti útočné a obranné - průpravné hry
Žák: - opakuje a zdokonaluje osvojené činnosti (přetahy, přetlaky, pády).	5. Úpoly - přetahy, přetlaky - pády

5.10 Informační a komunikační technologie

Obor vzdělání:	66-51-H/01 Prodavač
ŠVP:	Prodavač
Předmět:	Informační a komunikační technologie
Celkový počet hodin:	96
Rozvržení do ročníků:	1. roč. 32 hodin, 2. roč. 32 hodin, 3. roč. 32 hodin
Platnost od:	1. 9. 2021 počínaje 1. ročníkem

1. Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle a didaktické pojetí předmětu

Cílem vzdělávání v předmětu je naučit žáky pracovat s prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi. Žáci porozumí základům informačních a komunikačních technologií, naučí se na uživatelské úrovni používat operační systém, kancelářský software a pracovat s dalšími běžnými aplikačními programy (včetně specifických programů používaných v příslušné profesní oblasti).

Jedním ze stěžejních témat oblasti informačních a komunikačních technologií, a tedy i cílů výuky, je, aby žáci zvládli efektivně pracovat s informacemi při využití moderní techniky a komunikovat pomocí počítačových sítí a internetu. Podstatnou část vzdělávání představuje práce s výpočetní technikou.

Vzdělávání v předmětu je dále vhodné rozšířit dle aktuálních vzdělávacích potřeb vyplývajících ze změn na trhu práce, vývoje nových informačních a komunikačních technologií a dále specifik oboru, v němž je žák připravován.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli:

- používat osobní počítač a jeho periférie, detekovat chyby, vyměňovat spotřební materiál;
- uvědomovat si možnosti a výhody, ale i rizika a omezení spojená s používáním výpočetní techniky;
- aktivně využívat prostředky zabezpečení dat před zneužitím a ztrátou dat;
- spravovat operační systém na úrovni základní konfigurace – nastavovat uživatelské prostředí;
- orientovat se v systému:
 - o struktura adresářů (založení, přejmenování, odstranění);
 - o základní práce se soubory (ukládání, otevírání, vyhledávání, kopírování, přesouvání, přejmenování, odstranění);
 - o rozpoznání základních typů souborů (dle přípon);
- využívat nápovědu a manuál pro práci se software (OS a aplikační programy) a běžným hardware (monitory, tiskárny);
- používat nové aplikace za pomoci manuálu a nápovědy, rozpoznat a využívat analogii ve funkcích a ve způsobu ovládání různých aplikací;
- vybírat a používat vhodné programové vybavení pro řešení běžných konkrétních úkolů;
- vytvářet, upravovat a uchovávat strukturované textové dokumenty;
- ovládat běžné práce s tabulkovým procesorem a databází (editace, vyhledávání, filtrování, třídění, matematické operace, základní funkce, tvorba jednoduchého grafu, příprava pro tisk, tisk);
- znát hlavní typy grafických formátů, tvořit a upravovat grafiku na základní úrovni;
- používat běžné základní a aplikační programové vybavení;
- pracovat s dalšími aplikacemi používanými v příslušné profesní oblasti;
- chápat a využívat možnosti práce v síti (včetně rizik s tím spojených);
- samostatně komunikovat elektronickou poštou, zvládat práci s přílohami (zaslání, přijetí, otevření přílohy);
- ovládat výměnu dat a využívat další funkce poštovního klienta (organizování, plánování ...);
- volit vhodné informační zdroje k vyhledávání požadovaných informací;
- získávat a využívat informace z otevřených zdrojů, zejména z celosvětové sítě internet;
- orientovat se v získaných informacích, tzn. třídit je, analyzovat, vyhodnocovat a dále je zpracovávat;

- zaznamenat a uchovat textové, grafické i numerické informace tak, aby bylo možné jejich rychlé vyhledání a využití;
- uvědomovat si nutnost posouzení validity informačních zdrojů a použití informací relevantních pro potřeby řešení konkrétního problému;
- správně interpretovat získané informace a výsledky jejich zpracování prezentovat vhodným způsobem s ohledem na další uživatele;
- rozumět a orientovat se v graficky ztvárněných informacích (schémata, grafy ...).

Přínos předmětu k realizaci rozvoje klíčových kompetencí

Předmět informační a komunikační technologie připravuje žáky k tomu, aby byli schopni pracovat s prostředky ICT a efektivně je využívali jak v průběhu přípravy v jiných předmětech, tak v dalším vzdělávání i výkonu povolání, ale i v soukromém a občanském životě.

Žáci si v rámci tohoto předmětu upevní představu o výpočetní technice jako takové, naučí se pracovat s běžným základním a aplikačním programovým vybavením, vyhledávat a zpracovávat informace, komunikovat pomocí internetu, ale i pracovat s dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií. Úkolem prvního ročníku je také sjednotit rozdílnou počáteční úroveň znalostí a dovedností žáků ze základní školy.

Konečným přínosem vzdělávání v předmětu informační a komunikační technologie je, aby se technické prostředky ICT staly běžnou součástí soukromého i profesního života.

Kompetence k učení

Vzdělávání v předmětu informační a komunikační technologie směřuje k tomu, aby žáci byli schopni efektivně se učit a reálně si stanovovat potřeby a cíle svého vzdělávání, tedy aby:

- měli pozitivní vztah k učení a vzdělávání a ovládali různé techniky učení;
- uměli správně pracovat s poskytovanými výukovými materiály (v tištěné podobě), vyhledávali další informace k výuce a byli čtenářsky gramotní;
- s porozuměním poslouchali mluvený projev vyučujícího (výklad);
- využívali k získávání informací pro své učení další zdroje (odborná literatura, odborné časopisy, denní tisk, on-line zdroje apod.) i zkušenosti jiných osob.

Kompetence k řešení problémů

Vzdělávání v předmětu informační a komunikační technologie směřuje k tomu, aby žáci byli schopni samostatně řešit běžné pracovní problémy vyplývající z probíraného učiva, tzn. aby:

- porozuměli zadání úkolu, získali informace pro jeho řešení, navrhli, zdůvodnili nebo vysvětlili způsob řešení a provedli ho;
- volili prostředky a způsoby (programy, pomůcky, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit a využili přitom poznatky a dovednosti nabyté dříve, a to i v jiných vyučovacích předmětech;
- spolupracovali při řešení zadaných úkolů s jinými lidmi (týmová práce).

Komunikativní kompetence

Vzdělávání v předmětu směřuje k tomu, aby žáci byli schopni vyjadřovat se v písemné i ústní formě v různých učebních, pracovních i životních situacích, tzn., aby měli schopnost:

- vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat při předkládání vyhotovených prací;
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně;
- používat odbornou terminologii;
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování.

Personální a sociální kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci byli připraveni stanovovat si na základě poznání své osobnosti přiměřené cíle osobního rozvoje, pečovali o své zdraví, spolupracovali s ostatními a přispívali k utváření vhodných mezilidských vztahů, tedy aby:

- kriticky hodnotili své osobní dispozice, uvědomovali si vlastní přednosti i omezení a nedostatky;

- odhadovali důsledky svého jednání a chování v různých situacích;
- reagovali adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímali radu i kritiku, uvědomovali si, že kritika přináší i cenné informace a poznatky;
- pracovali samostatně i v týmu, spolupracovali s jinými lidmi, podíleli se na realizaci společných pracovních i jiných činností, aktivně podporovali společná rozhodnutí;
- přijímali a odpovědně plnili zadané či svěřené úkoly, uznávali autoritu nadřízených;
- podněcovali práci týmu vlastními návrhy, nezaujatě zvažovali návrhy jiných;
- přispívali k vytváření vstřícných mezilidských vztahů, k předcházení osobním konfliktům, nepodléhali předsudkům v přístupu k druhým;
- uvědoměle dodržovali pravidla bezpečnosti práce s informační a komunikační technikou a chránili tak své zdraví.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci uznávali hodnoty a postoje podstatné pro život v demokratické společnosti a dodržovali je, tzn. aby:

- dodržovali zákony, respektovali práva a osobnost jiných lidí, zejména při práci s Internetem a jinými informačními zdroji;
- jednali v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování, přispívali k uplatňování hodnot demokracie, vystupovali proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci byli schopni optimálně využít svých osobnostních a odborných předpokladů pro uplatnění ve světě práce, pro budování a rozvoj své profesní kariéry a celoživotního vzdělávání, tedy aby:

- měli odpovědný postoj ke své vlastní profesní budoucnosti, a tedy i vzdělávání;
- uměli vyhledat informace o možnostech dalšího školního i mimoškolního vzdělávání a rekvalifikace.

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi je vlastní náplní předmětu.

Začleňování průřezových témat

Během výuky předmětu jsou aktuálně zařazována všechna průřezová témata.

Občan v demokratické společnosti – pro zpracování dokumentů a prezentací se vhodně používají témata aktuálních společenských problémů a jejich řešení. Tím se především žáci seznámí s aktuálními problémy společnosti a mají možnost utvářet vlastní postoje k problematice. Zvláštní problematikou je duševní vlastnictví a autorské zákony. Žáci jsou vedeni k jejich pochopení a respektování. Žáci jsou vedeni k samostatné i kolektivní práci, respektování druhých lidí, jejich práv, potřeb, názorů i jejich odlišností, ke schopnosti odolávat myšlenkovým manipulacím, k dovednosti orientovat se v mediálních obsazích, ke schopnosti kriticky je hodnotit a využívat média pro své potřeby

Člověk a životní prostředí – přínos předmětu informační a komunikační technologie spočívá ve výběru témat pro samostatné práce žáků, které dokumentují globální i lokální problémy životního prostředí a řešení těchto problémů. Uplatní při vytváření dokumentů v textovém procesoru, grafů, tabulek, prezentací či grafických prací s touto tematikou. Tím se pomáhá nenásilně vytvářet kladný vztah k životnímu prostředí a upozorňovat na nutnost jeho ochrany.

Člověk a svět práce – žáci získávají dovednosti, které jim pomohou v orientaci na trhu práce a v prezentaci vlastní osoby při hledání zaměstnání. Do výuky jsou zařazována témata z oboru vzdělání, která pomáhají vytvářet představu žáka o budoucím povolání. Činnost je zaměřena na vyhledávání informací a jejich zpracování formou textových dokumentů, prezentací a grafických výstupů.

Informační a komunikační technologie – tvoří základ samotného předmětu, jde o samostatné využívání počítačové techniky nejen ve škole, ale i v osobním a později v profesním životě.

Realizace mezipředmětových vztahů

Předmět informační a komunikační technologie připravuje žáky pro využívání prostředků ICT pro všechny ostatní vyučovací předměty – vyhledávání informací ke studiu oboru vzdělání na Internetu, zpracování informací pomocí běžného kancelářského software ve formě textů, tabulek, počítačových

prezentací, grafických výstupů apod. Z českého jazyka sem prolíná příprava na práci s textem, čtenářská gramotnost, schopnost vyjadřovat se jazykově správně, předmět základy společenských věd v kapitole Člověk a právo připravuje žáky na respektování zákonů – tady např. Autorský zákon apod. Při výuce o hardwaru počítače se využívají poznatky z fyzikálního vzdělávání i matematiky.

Metody výuky

Výuka předmětu informační a komunikační technologie má být zajímavá, vzbuzovat v žácích snahu a touhu vyřešit zadané úkoly a problémy správně po obsahové i formální stránce a zvolit pro řešení správné nástroje (programy, jejich funkce apod.).

Předmět informační a komunikační technologie je v učebním plánu zařazen do všech tří ročníků, vždy s hodinovou dotací 1 hodiny týdně. Předmět se zařazuje od rozvrhu hodin ve formě dvouhodinových bloků. Pro výuku ICT se třída podle potřeby a počtu žáků dělí na skupiny, aby na každé pracovní stanici v učebnách ICT pracoval vždy pouze jeden žák.

Škola permanentně podle možností udržuje žádoucí fyzický i morální stav počítačů určených pro výuku žáků (dostatečná kapacita výpočetního výkonu, operační paměti, pevného disku, aktuální typy optických mechanik, periferních zařízení atd.). Všechny tyto počítače jsou zapojeny do místních sítí. Práce v sítích se využívá hlavně pro sdílení periferních zařízení (tiskárny), využívání disků serverů jako úložiště dat pro žáky i pedagogy a pro připojení k Internetu dostatečnou přenosovou rychlostí.

Vyučování probíhá výhradně v učebnách ICT. Podstatou je práce přímo s konkrétní výpočetní technikou a daným aplikačním či systémovým SW. Po výkladu a demonstraci následuje provádění praktických úkolů.

Při výuce jsou využívány moderní metody výuky pomocí multimediálních PC a dataprojektorů. Žáci mohou při vyučování používat elektronické učebnice, učební texty a pracovní listy. Poznámky k učivu si mohou žáci zaznamenávat v elektronické podobě.

Využívány budou různé metody práce – frontální výklad, samostatná práce, skupinové vyučování, pozorování, ukázky na videu, řešení problémových úloh, práce s texty, práce s informačními zdroji na internetu, projekty (individuální i skupinové).

Hodnocení výsledků vzdělávání

Hodnocení žáků v předmětu probíhá průběžně. Učitel soustavně sleduje výkony žáka při řešení zadaných úkolů, jeho schopnost tvořivě řešit problémy a aktivitu žáka během vyučovací hodiny. Učitel známkou hodnotí informace, které jako zpětnou vazbu o úrovni a rozsahu zvládnutí učiva podávají žáci formou:

- písemných nebo on-line testů (ověřování nezbytných znalostí daného teoretického celku);
- samostatně řešených praktických úkolů menšího rozsahu vypracovaných během vyučovací hodiny (ověření získaných dovedností);
- vypracovaných referátů, domácích úkolů menšího rozsahu a rozsáhlejších samostatných či skupinových zadání a projektů (ve 3. ročníku komplexní textový dokument ze svého oboru vzdělání);
- aktivity v hodinách a přístupu k předmětu.

Ústní zkoušení se používá pouze okrajově jako doplňková forma hodnocení. Při hodnocení se přihlíží k případným speciálním vzdělávacím potřebám žáků.

2. Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

Rozpis učiva a výsledky vzdělávání – 1. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence žáka	Obsah vzdělávání
Žák: - orientuje se v základních pojmech IT; - získává a využívá informace z otevřených zdrojů, zejména pak z celosvětové sítě Internet, ovládá jejich vyhledávání; - zná zásady ochrany autorských práv – co se může a nesmí kopírovat, jak lze získané informace využívat.	1. Základní pojmy ICT – úvod do předmětu - informační zdroje v současnosti - IT a jejich využití v běžném životě - informace a její šíření, práce s informacemi, jednotka informace - ochrana autorských práv
Žák: - používá osobní počítač a jeho periférie; - zná principy činnosti jednotlivých částí; - vyjmenuje základní komponenty počítače (PC skříň, základní deska, procesor, zdroj, přídatné karty) a popíše jejich význam; - detekuje chyby, vyměňuje spotřební materiál; - uvědomuje si možnosti a výhody, ale i rizika a omezení spojená s používáním výpočetní techniky; - vysvětlí, co je základní a aplikační programové vybavení.	2. Práce s počítačem, operační systém, soubory, adresářová struktura, souhrnné cíle Počítač – HW, SW, základní pojmy ICT - hardware, software, osobní počítač, principy fungování, části, periférie - základní komponenty počítače (PC skříň, základní deska, procesor, zdroj, přídatné karty), periférie a jejich použití - základní a aplikační programové vybavení
Žák: - volí vhodné informační zdroje k vyhledávání požadovaných informací a odpovídající techniky (metody, způsoby) k jejich získávání; - získává a využívá informace z otevřených zdrojů, zejména pak z celosvětové sítě Internet, ovládá jejich vyhledávání; - orientuje se v získaných informacích, třídí je, analyzuje, vyhodnocuje, provádí jejich výběr a dále je zpracovává; - zaznamenává a uchovává textové, grafické i numerické informace způsobem umožňujícím jejich rychlé vyhledání a využití; - uvědomuje si nutnost posouzení validity informačních zdrojů a použití informací relevantních pro potřeby řešení konkrétního problému; - správně interpretuje získané informace a výsledky jejich zpracování následně prezentuje vhodným způsobem s ohledem na jejich další uživatele; - rozumí běžným i odborným graficky ztvárněným informacím (schémata, grafy apod.).	3. Informační zdroje, celosvětová počítačová síť Internet - informace, práce s informacemi - Internet jako zdroj informací - jak Internet pracuje - protokoly a jejich význam - základní služby internetu (www, e-mail, FTP, chat, blog) - vyhledávání informací (práce, životní situace, úřad, práce s mapou, obchod)
Žák: - přizpůsobí textový editor svým potřebám;	4. Práce se standardním aplikačním programovým vybavením Textový procesor - software pro práci s textem, seznámení s jeho prostředím a ovládáním

- ovládá základní typografická pravidla při psaní textu na počítači; - samostatně vytvoří, upraví a uloží textový dokument v různých typech souborů; - nastaví parametry stránky, záhlaví a zápatí dokumentu a číslování stran; - nastaví požadované formátování textu, vlastnosti písma, odstavce, styly, číslování, tabulátory; - ovládá editaci napsaného textu – přesun, kopírování, mazání, vyhledávání a nahrazování; - samostatně vytvoří a edituje tabulku; - vytvoří a edituje diagramy; - používá základní klávesové zkratky; - vloží do textu obrázky nebo jiný text např. z internetu zkopírováním do schránky a následným vložením; - správně nastaví tiskový výstup.	- typografická pravidla, zásady psaní textu - editace a formátování textu, práce se styly - tvorba a editace tabulky - práce se šablonami - tisk vytvořených souborů - tvorba textového dokumentu z oboru vzdělání
---	---

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání – 2. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence žáka	Obsah vzdělávání
Žák: - zapne i vypne počítač, přihlásí se do počítačové sítě; - přizpůsobí si prostředí operačního systému; - orientuje se v běžném systému – chápe strukturu dat a možnosti jejich uložení, rozumí a orientuje se v systému adresářů; - ovládá základní práce se soubory (vyhledávání, kopírování, přesun, mazání), odliší a rozpozná základní typy souborů a pracuje s nimi; - používá běžné základní a aplikační programové vybavení; - využije nápovědy a manuálu pro práci se základním programovým vybavením; - má vytvořeny předpoklady učit se používat nové aplikace, zejména za pomoci manuálu a nápovědy.	1. Práce s počítačem, operační systém, soubory, adresářová struktura, souhrnné cíle (rozšíření tématu z 1. ročníku) Operační systémy, soubory, adresářová struktura - operační systém a jeho prostředí (nabídka Start, spuštění programu) - základní uživatelské nastavení OS - pokročilé nastavení systému, údržba, využití systémových nástrojů - instalace SW, ovladačů - BIOS - data, soubor, složka a práce s nimi - souborový manažer (průzkumník) - archivy souborů a jejich využití (komprese dat) - prostředky zabezpečení dat před zneužitím a ochrany dat před zničením - sdílení a výměna dat, jejich import a export - nápověda, manuál
Žák: - samostatně vytvoří, upraví a uloží sešit aplikace Excel; - ovládá běžné práce s tabulkovým procesorem; - používá vestavěné matematické funkce; - vloží vlastní funkci (vzorec); - vytvoří jednoduchý graf; - zvládá přípravu pro tisk a tisk souborů z aplikace Excel.	2. Práce se standardním aplikačním programovým vybavením Tabulkový procesor - popis prostředí tabulkového procesoru, možnosti jeho využití - sešit, list, buňka - adresace buněk, absolutní a relativní adresa - formátování textu, buňky, tabulky - základní vzorce a funkce - tvorba a editace tabulek a grafů

	- podmíněné formátování - tiskový výstup a jeho nastavení
Žák: - rozumí principům práce v síti; - vysvětlí pojem server, klient, architektura sítě; - má základní přehled o službách a možnostech použití sítí, zná rizika práce v síti; - chápe specifika práce v síti (včetně rizik), využívá jejích možností a pracuje s jejími prostředky; - samostatně komunikuje elektronickou poštou, ovládá i zaslání přílohy, či naopak její přijetí a následné otevření; - využívá další funkce poštovního klienta (organizování, plánování...); - založí si e-mailovou schránku, přečte si zprávu, odpoví na ni, přepošle zprávu, napíše novou zprávu, dá si novou adresu do adresáře; - ovládá další běžné prostředky online a off-line komunikace a výměny dat.	3. Práce v lokální síti – elektronická komunikace, komunikační a přenosové možnosti internetu - počítačová síť - server, pracovní stanice - připojení k síti - architektura sítě - specifika práce v síti, sdílení dokumentů a prostředků - FTP - e-mail, organizace času a plánování - chat, Messenger, videokonference, telefonie - rizika práce v síti

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání – 3. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence žáka	Obsah vzdělávání
Žák: - zná principy práce s počítačovými periferiemi; - vysvětlí základní principy činnosti zařízení; - obsluhuje tato zařízení, detekuje základní chyby, doplňuje spotřební materiál.	1. Práce s počítačem, operační systém, soubory, adresářová struktura, souhrnné cíle (rozšíření tématu z 2. ročníku) HW – počítač, periferie - novinky - PC periferie – tiskárny, scannery, plottery - multimediální vybavení a systémy - novinky ze světa HW
Žák: - rozlišuje mezi vektorovou a bitmapovou grafikou; - zná hlavní typy grafických formátů; - na základní úrovni grafiku tvoří a upravuje; - volí vhodné formáty grafických dat a nástroje pro práci s nimi; - používá běžné základní a aplikační programové vybavení; - provádí úpravu grafického výstupu pro tisk - pracuje s digitálním fotoaparátem, scannerem.	2. Práce se standardním aplikačním programovým vybavením Grafické programy - základní pojmy z oblasti počítačové grafiky - software pro práci s grafikou - ukládání grafických dat, běžné grafické formáty a jejich vlastnosti - zdroje pro počítačovou grafiku – digitální fotoaparát, scanner, on-line zdroje
Žák: - na základě dosavadního studia samostatně vytvoří textový dokument ze svého oboru vzdělání (ročníková práce) s využitím běžných i pokročilých funkcí textového editoru; - upraví vzhled dokumentu a rozvrhne jej pro zpracování pomocí hromadné a poštovní korespondence;	3. Práce se standardním aplikačním programovým vybavením Textový procesor - hromadná korespondence a její využití - tvorba textového dokumentu z oboru vzdělání

- exportuje a importuje data mezi základními běžně používanými textovými formáty; - používá základní klávesové zkratky.	
Žák: - ovládá běžné práce s tabulkovým procesorem (editace, vyhledávání, filtrování, třídění, matematické operace, základní funkce) - používá vestavěné matematické funkce - vloží vlastní funkci (vzorec) - zvládá přípravu pro tisk a tisk souborů z aplikace Excel	4. Práce se standardním aplikačním programovým vybavením Tabulkový procesor - databázové funkce tabulkového procesoru (filtrování a řazení dat, export a import dat) - tiskový výstup a jeho nastavení
Žák: - orientuje se v základních termínech a vysvětlí je (pojmy prezentace, multimediální soubor, video, zvukový soubor); - vytvoří jednoduchou prezentaci a předvede ji před publikem; - vytvoří jednoduché webové stránky pomocí vhodného programu a prezentuje je v síti internet; - nahraje a upraví vlastní zvukový soubor.	5. Práce se standardním aplikačním programovým vybavením SW pro prezentaci, SW pro práci se zvukem a videem - prezentace a prezentační SW - účel a dělení prezentací (řízené, automatické, interaktivní) - další prezentační prostředky – webové stránky, grafika, animace, video, audio - prezentace před publikem, zásady účinné prezentace - SW pro práci se zvukem - SW pro práci s videem

5.11 Ekonomika

Obor vzdělání:	66-51-H/01 Prodavač
ŠVP:	Prodavač
Předmět:	Ekonomika
Celkový počet hodin:	64
Rozvržení do ročníků:	3. ročník 64 hodin
Platnost od:	1. 9. 2021 počínaje 1. ročníkem

1. Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle a didaktické pojetí předmětu

Cílem obsahového okruhu je vybavit žáky základními znalostmi pro ekonomické chování jak v profesním, tak osobním životě. Výsledkem vzdělávání nejsou pouze znalosti, ale hlavně praktické dovednosti žáků.

Obsahový okruh je v souladu se Standardem finanční gramotnosti ve verzi schválené v roce 2017. Standard finanční gramotnosti je dále naplňován ve společenskovedním vzdělávání a částečně i v matematickém vzdělávání. Obsahový okruh je propojen také s průřezovým tématem Člověk a svět práce.

Ekonomika je předmět, který vede k rozvíjení schopnosti ekonomicky myslet. Obsah učiva vychází z poznatků týkajících se mechanismu tržní ekonomiky. Učí žáky uplatňovat ekonomickou efektivnost při posuzování ekonomických činností, jednat hospodárně a v souladu s etikou podnikání.

V ekonomické oblasti vzdělávání je kladen důraz nikoliv na množství teoretických poznatků, ale na přípravu pro praktický život a celoživotní vzdělávání. K této přípravě slouží vybrané vědomosti a dovednosti, které kultivují ekonomické, sociální a právní vědomí žáků. Odborné znalosti z oblasti ekonomiky umožní žákům efektivní jednání a hospodárné chování.

Žáci se učí orientovat se v ekonomických souvislostech a osvojují si ekonomický způsob myšlení. Rozvíjeny jsou zejména kompetence směřované k pracovnímu uplatnění na trhu práce, pracovním a platovým podmínkám v oboru, pravidla samostatného podnikání apod. Informace o principech fungování tržní ekonomiky a národního hospodářství umožňují žákům lepší orientaci v současných ekonomických problémech společnosti.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci:

- aplikovali základní pojmy na příkladech z běžného života;
- uvedli příklady úlohy státu v tržní ekonomice;
- posoudili dopad typických událostí na změnu nabídky, poptávky, ceny a interpretovali údaje na grafu nabídky a poptávky;
- popsali hierarchii zaměstnanců v organizaci, jejich práva a povinnosti;
- vymezili podnikání a charakterizovali jednotlivé právní formy podnikání s pomocí obchodního zákoníku;
- naznačili realizaci jednoduchého podnikatelského záměru a zakladatelského rozpočtu;
- rozlišili jednotlivé druhy majetku;
- řešili jednoduché výpočty hospodářského výsledku;
- na příkladech ukázali použití nástrojů marketingu v oboru;
- orientovali se v zákonné úpravě mezd a prováděli mzdové výpočty;
- řešili jednoduché výpočty mezd;
- orientovali se v daňové soustavě;
- vyhotovili daňový doklad a daňové přiznání k dani z přidané hodnoty;
- osvojili si dovednosti nezbytné pro zajištění podnikových činností;
- osvojili si efektivní hospodaření s finančními prostředky;
- vytvářeli si vlastní úsudek a byli schopni o něm diskutovat s druhými;
- rozvíjeli práci s informacemi.

Přínos předmětu k realizaci rozvoje klíčových kompetencí

Předmět ekonomika je základem rozvoje většiny klíčových kompetencí, jimiž by měl být žák vybaven po zvládnutí všech vyučovacích předmětů. Společně s ostatními všeobecnými a odbornými předměty směřuje k tomu, aby si žáci vytvořili odpovídající předpoklady jak pro uplatnění v praxi, tak pro další celoživotní vzdělávání.

Vzdělávání v předmětu ekonomika rozvíjí zejména:

- odpovědný postoj žáka k profesní budoucnosti, uvědomění si významu celoživotního učení a schopnost přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám;
- přehled o možnostech uplatnění na trhu práce ve svém oboru, zodpovědné a cílevědomé rozhodování o své budoucí profesní a vzdělávací dráze;
- reálnou představu žáka o pracovních, platových a jiných podmínkách v oboru;
- představy o požadavcích zaměstnavatelů na pracovníky, schopnost žáka srovnávat je se svými představami a předpoklady;
- získávání a vyhodnocování informací o pracovních a vzdělávacích příležitostech, schopnost využít poradenských a zprostředkovatelských služeb z oblasti světa práce i vzdělávání;
- znalost práv a povinností zaměstnavatelů a pracovníků;
- pochopení podstaty a principů podnikání, žák má představu o právních, ekonomických, administrativních, osobnostních a etických aspektech soukromého podnikání;
- schopnost získávat a zpracovávat informace z podnikatelské činnosti;
- zvažovat při plánování určité činnosti možné náklady, výnosy, zisk, nakládání s materiály, energiemi, odpady, vodou a jinými látkami ekonomicky a s ohledem na životní prostředí.

Komunikativní kompetence:

Žáci jsou schopni prezentovat své vědomosti, vysvětlovat a obhajovat své názory, srozumitelně formulovat své myšlenky, vhodně používat odbornou terminologii. Své myšlenky a názory prosazují vhodným způsobem v rámci pracovního kolektivu, diskutují v souladu se zásadami kultury osobního projevu a společenského chování.

Personální a sociální kompetence:

Žáci jsou vedeni k zodpovědnosti při plnění zadaných úkolů, kritickému posuzování názorů, postojů a jednání, přijímání kritiky, předcházení a řešení konfliktních situací.

Kompetence k řešení problémů:

Žáci jsou schopni porozumět zadanému úkolu, přesně vystihnout jádro problému, pracovat s různými informačními zdroji, získané informace vyhodnotit, zpracovat, navrhnout a zhodnotit různá řešení problémů, objektivně posoudit dosažený výsledek samostatně i v týmu.

Kompetence využívat prostředky IKT a pracovat s informacemi:

Žáci jsou schopni samostatně používat programové vybavení osobního počítače při získávání informací, komunikaci a prezentaci vlastní práce.

Matematické kompetence:

Žáci jsou schopni aplikovat základní matematické dovednosti při výpočtu ekonomických ukazatelů (míra nezaměstnanosti, inflace, zisk, odpisy, daně, čistá mzda apod.).

Kompetence občanské a kulturní:

Žáci získávají odpovědný přístup k hodnotám vytvořeným přírodou i člověkem, chápou vliv ekonomiky na životní prostředí a životní úroveň, jsou vedeni k hospodárnému využívání výrobních faktorů při produkci statků a služeb.

Začleňování průřezových témat

Během výuky předmětu jsou aktuálně zařazována průřezová témata. V oblasti Občan v demokratické společnosti jsou žáci vedeni k tomu, aby měli vhodnou míru sebevědomí, sebeodpovědnosti a schopnost morálního úsudku, aby byli připraveni si klást základní existenční otázky a hledat na ně odpovědi a řešení. Žáci hledají kompromisy mezi osobní svobodou a sociální odpovědností a jsou kriticky tolerantní.

V oblasti Člověk a životní prostředí je cílem vést žáky k tomu, aby pochopili souvislosti mezi různými jevy v prostředí a lidskými aktivitami, mezi lokálními, regionálními a globálními environmentálními problémy, aby chápali postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na jeho zdraví a život.

V oblasti Člověk a svět práce je hlavním cílem vybavit žáka znalostmi a kompetencemi, které mu pomohou optimálně využít jeho osobnostních a odborných předpokladů pro úspěšné uplatnění na trhu práce a pro budování profesní kariéry.

Oblast Informačních a komunikačních technologií je začleňována jejich zapojením do výuky. Cílem je naučit žáky používat základní a aplikační programové vybavení počítače, a to nejen pro účely uplatnění se v praxi, ale i pro potřeby dalšího vzdělávání. Rovněž se učí pracovat s informacemi a komunikačními prostředky využívanými i v podnikatelské činnosti.

Realizace mezipředmětových vztahů

Při výuce jsou využívány mezipředmětové vztahy zejména k předmětům český jazyk (odborná ekonomická terminologie), matematika (ekonomické výpočty a rozpočty), základy společenských věd (právně právní vztahy a personální činnost podniku) a k odborným předmětům (ekonomické chování na pracovišti).

Metody výuky

Ve výuce předmětu jsou využívány metody a formy práce, které umožňují aplikaci učiva při každodenním ekonomickém rozhodování a vedou k pochopení významu a vlivu ekonomiky na sociální situaci každého jedince.

Výuka je vedena formou výkladu a diskuse o daňové soustavě, současných ekonomických problémech ve vybraných tématech s cílem pochopit principy fungování trhu, národního hospodářství, hospodaření firem v závislosti na měnících se politických a ekonomických podmínkách. Ve výuce je využíváno i osobních zkušeností žáků. Žáci jsou vedeni ke sledování změn ve vývoji světové i národní ekonomiky a vyvozování možných důsledků.

Při výuce jsou využívány moderní metody výuky pomocí multimediálních PC a dataprojektorů. Žáci při vyučování používají učebnice, učební texty a pracovní sešity.

Důraz při výuce je kladen na vyhledávání informací a následnou práci s nimi.

Cílem je propojit efektivní frontální výuku se skupinovou a individuální výukou s cílem naučit žáky řešit problémy a týmově pracovat tak, aby byli schopni samostatné práce s vědomím plné zodpovědnosti.

Součástí výuky je exkurze na Úřad práce v Chomutově.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Žáci jsou hodnoceni prostřednictvím ústního i písemného projevu, a to jak v průběhu, tak i v závěru každého tematického celku. Zároveň je hodnocena jejich aktivita v hodinách i zájem o danou problematiku prostřednictvím referátu, projektu a aktuality. Žáci jsou také vedeni k objektivnímu sebehodnocení i hodnocení znalostí a schopností svých spolužáků.

Při hodnocení se sleduje odborná správnost, samostatná práce během zkoušení, schopnost uvádět učivo do souvislostí s jinými tématy a správné jazykové vyjadřování.

Při hodnocení se přihlíží k případným speciálním vzdělávacím potřebám žáků.

1. Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

Rozpis učiva a výsledky vzdělávání – 3. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence žáka	Obsah vzdělávání
Žák: - rozlišuje různé formy podnikání a vysvětlí jejich hlavní znaky; - vytvoří jednoduchý podnikatelský záměr a zakladatelský rozpočet; - na příkladu vysvětlí základní povinnosti podnikatele vůči státu; - chápe mechanismus trhu, stanoví cenu jako součet nákladů, zisku a DPH; - vysvětlí, jak se cena liší podle zákazníků, místa a období; - uvede, které jevy mají vliv na cenu zboží; - rozliší jednotlivé druhy nákladů a výnosů; - vypočítá výsledek hospodaření; - vypočítá čistou mzdu; - vysvětlí zásady daňové evidence.	1. Podnikání - podnikání podle živnostenského zákona a zákona o obchodních korporacích - podnikatelský záměr - zakladatelský rozpočet - povinnosti podnikatele - trh a jeho fungování, tržní subjekty, nabídka, poptávka, zboží, cena - náklady, výnosy, zisk/ztráta - výpočet - zásady daňové evidence
Žák: - orientuje se v platebním styku a směnění peníze podle kurzovního lístku; - vysvětlí, co jsou kreditní a debetní karty, uvede jejich klady a zápory; - vysvětlí způsoby stanovení úrokových sazeb a rozdíl mezi úrokovou sazbou a RPSN a vyhledá aktuální výši úrokových sazeb na trhu; - orientuje se v produktech pojišťovacího trhu a vybere nejvýhodnější pojistný produkt s ohledem na své potřeby; - vysvětlí podstatu inflace a její důsledky na finanční situaci obyvatel a na příkladu ukáže, jak se bránit jejím nepříznivým důsledkům; - charakterizuje jednotlivé druhy úvěrů a jejich zajištění.	2. Finanční vzdělávání - peníze (historie, funkce, vlastnosti) - hotovostní a bezhotovostní platební styk - úroková míra, RPSN - pojištění, pojistné produkty - inflace - úvěrové produkty - služby peněžních ústavů
Žák: - vysvětlí úlohu státního rozpočtu v národním hospodářství; - charakterizuje jednotlivé daně a vysvětlí jejich význam pro stát; - provede jednoduchý výpočet daní; - vyhotoví daňové přiznání k dani z příjmu fyzických osob; - provede jednoduchý výpočet zdravotního a sociálního pojištění; - vysvětlí, proč občané platí daně, sociální a zdravotní pojištění; - vyhotoví a zkontroluje daňový doklad.	3. Daně - státní rozpočet - daně a daňová soustava - výpočet daní - přiznání k dani - zdravotní pojištění - sociální pojištění - daňové a účetní doklady
Žák: - vyhledá nabídky zaměstnání; - kontaktuje případného zaměstnavatele a úřad práce;	4. Člověk a hospodářství - hledání zaměstnání - služby úřadů práce, nezaměstnanost, podpora v nezaměstnanosti, rekvalifikace

- prezentuje své pracovní dovednosti, zkušenosti a kompetence; - popíše, které náležitosti má obsahovat pracovní smlouva; - vyhledá poučení a pomoc v pracovněprávních záležitostech; - zkontroluje si, zda jeho mzda a pracovní zařazení odpovídají pracovní smlouvě a jiným písemně dohodnutým podmínkám; - vyhledá pomoc, ocitne-li se v tíživé sociální situaci; - vysvětlí důsledky nesplacení úvěrů a navrhne možnosti řešení tíživé finanční situace své, či domácnosti.	- vznik, změna a ukončení pracovního poměru - povinnosti a práva zaměstnance a zaměstnavatele - druhy škod, předcházení škodám - odpovědnost za škodu - pomoc státu, charitativních a jiných institucí sociálně potřebným občanům
--	---

5.12 Daňová evidence

Obor vzdělání:	66-51-H/01 Prodavač
ŠVP:	Prodavač
Předmět:	Daňová evidence
Celkový počet hodin:	64
Rozvržení do ročníků:	3. ročník 64 hodin
Platnost od:	1. 9. 2021 počínaje 1. ročníkem

1. Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle a didaktické pojetí předmětu

Žák získá základní odborné znalosti z oblasti daňové evidence, které mu umožní efektivní jednání a hospodárné chování při vzdělávání i v reálném životě. Žák se naučí vyhledávat ekonomické informace v legislativě, orientovat se v konkrétních právních normách, které se týkají podnikání a daňové politiky.

Žák porozumí základním pojmům a úkonům v daňové evidenci, nezbytným pro každého odborníka pracujícího v obchodní činnosti a získá poznatky potřebné pro samostatné podnikání v oboru. Žák získá základní informace o zákonech – o daních, občanském zákoníku, živnostenském zákoně apod.

Výsledkem vzdělávání nejsou pouze znalosti, ale hlavně praktické dovednosti.

Přínos předmětu k realizaci rozvoje klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Vzdělání směřuje k tomu, aby absolventi:

- měli pozitivní vztah k celoživotnímu učení a vzdělávání;
- s porozuměním poslouchali mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovali si poznámky;
- ovládali různé způsoby práce s textem, uměli vyhledávat a zpracovávat informace k oboru;
- sledovali a hodnotili pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímali hodnocení výsledků i od jiných lidí.

Kompetence k řešení problémů

Vzdělání směřuje k tomu, aby absolventi:

- porozuměli zadaným úkolům, určili jádro problému a způsob získání informací a řešení včetně zdůvodnění správnosti postupu;
- uplatňovali při řešení různé metody myšlení a myšlenkové operace;
- volili vhodné prostředky a způsoby pro splnění aktivit, využívali zkušeností a vědomostí nabytých dříve;
- spolupracovali při řešení problému s jinými lidmi.

Komunikativní kompetence

Vzdělání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni:

- vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikativní situaci;
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, jazykově a obsahově správně;
- obhajovat své názory a postoje;
- vyjadřovat se v souladu se zásadami kultury projevu a chování.

Personální a sociální kompetence

Vzdělání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni:

- stanovit si na základě poznání své osobnosti přiměřené cíle v oblasti zájmové i pracovní;
- spolupracovat s ostatními lidmi a spoluutvářet vhodné mezilidské vztahy;
- odhadovat své jednání a chování v různých situacích;
- ověřovat si získané poznatky, kriticky zvažovat názory, postoje a jednání ze strany jiných lidí, přijímat rady a kritiku;

- řešit své sociální a ekonomické záležitosti, byli finančně gramotní;
- pracovat v týmu, podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností;
- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly, podněcovat práci v týmu vlastními návrhy, nezaujatě posuzovat a zvažovat návrhy druhých.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

Vzdělání směřuje k tomu, aby absolventi:

- jednali odpovědně v zájmu svém i veřejném;
- dodržovali zákony, respektovali práva a povinnosti osob druhých a své osoby.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

Vzdělání směřuje k tomu, aby absolventi:

- byli schopni optimálně využívat svých osobních a odborných předpokladů pro úspěšné uplatnění na trhu práce;
- měli odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti a dalšímu vzdělávání;
- měli přehled o možnostech uplatnění v oboru;
- cílevědomě a odpovědně se rozhodovali o své budoucí profesní a vzdělávací dráze;
- měli reálnou představu o pracovních, platových a jiných podmínkách oboru a požadavcích zaměstnavatelů na pracovníky a byli schopni je porovnat se svými představami a schopnostmi;
- ovládali vhodnou komunikaci s potenciálním zaměstnavatelem, prezentovali svůj odborný potenciál a své profesní cíle;
- ovládali principy podnikání, měli představu o právních, ekonomických, administrativních, osobních a etických problémech soukromého podnikání v oboru;
- byli schopni vyhledávat a posuzovat podnikatelské příležitosti v souladu s realitou tržního prostředí, svými předpoklady a možnostmi.

Matematické kompetence

Vzdělání směřuje k tomu, aby absolventi:

- používali a převáděli běžné jednotky v oboru;
- používali pojmy kvantifikujícího charakteru;
- četli a vysvětlovali různé formy grafického znázornění, tabulky, grafy, schémata;
- prováděli reálný odhad výsledků daných úloh;
- aplikovali matematické postupy při řešení praktických úkolů v daném oboru a běžných situacích.

Kompetence k využití ICT a práce s informacemi

Vzdělání směřuje k tomu, aby absolventi:

- ovládali získávání informací z otevřených zdrojů, zejména v síti Internetu;
- pracovali s informacemi pro daný obor vzdělání, zpracovávali je a využívali v praktické činnosti oboru.

Začleňování průřezových témat

V oblasti Občan v demokratické společnosti jsou žáci vedeni k tomu, aby měli vhodnou míru sebevědomí, sebeodpovědnosti a schopnost morálního úsudku, aby byli připraveni klást si základní existenční otázky a hledat na ně odpovědi a řešení. Žáci hledají kompromisy mezi osobní svobodou a sociální odpovědností a jsou kriticky tolerantní. Ekonomické vzdělávání pomáhá rozvoji sociálních a osobnostních kompetencí žáka v ekonomické a finanční oblasti.

V oblasti Člověk a životní prostředí je cílem vést žáky k tomu, aby pochopili souvislosti mezi různými jevy v prostředí a lidskými aktivitami, mezi lokálními, regionálními a globálními environmentálními problémy, aby chápali postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na jeho zdraví a život. Trvale udržitelný rozvoj je cílem, který je důležitý pro prosperitu podnikání a celého národního hospodářství.

V oblasti Člověk a svět práce je hlavním cílem vybavit žáka znalostmi a kompetencemi, které mu pomohou optimálně využít jeho osobnostních a odborných předpokladů pro úspěšné uplatnění na trhu práce a pro budování profesní kariéry.

Oblast Informačních a komunikačních technologií je začleňována jejich zapojením do výuky. Cílem je naučit žáky používat základní a aplikační programové vybavení počítače, a to nejen pro účely uplatnění se v praxi, ale i pro potřeby dalšího vzdělávání. Rovněž se učí pracovat s informacemi a komunikačními prostředky využívanými i v podnikatelské činnosti.

Realizace mezipředmětových vztahů

Předmět daňová evidence využívá poznatky a dovednosti žáků z českého jazyka z oblasti komunikačních kompetencí a budování čtenářské gramotnosti (práce s textem, čtení s porozuměním), doplňuje se navzájem s předmětem základy společenských věd (kapitola Člověk a hospodářství), využívá dovednosti získané v předmětu ICT (vyhledávání informací na Internetu, posuzování jejich hodnověrnosti, zpracování informací v elektronické podobě ve formě textů, tabulek nebo grafických výstupů), matematika a je velice úzce spjat s předmětem ekonomika a ostatními odbornými předměty oboru vzdělání.

Metody výuky

Předmět daňová evidence vychází ze vzdělávací oblasti Ekonomické vzdělávání a je zařazen do třetího ročníku s dotací 2 hodiny týdně. Výuka probíhá ve standardní nebo počítačové učebně. Při výuce se využívá frontální forma ale také individuální i skupinová práce. Nejpoužívanější metody výuky:

- výklad (i s využitím ICT technologií);
- řízený rozhovor;
- diskuse;
- práce s učebními texty a pracovními listy;
- práce s odbornou literaturou a tiskem;
- práce s platnými formuláři a doklady;
- praktické řešení účetních zápisů;
- práce s legislativními normami (včetně vyhledávání informací na Internetu) – Občanský zákoník, Živnostenský zákon, daňové zákony atd. a jejich zpracování počítačovými aplikacemi.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Hodnotí se:

- zvládnutí učiva;
- schopnost aplikovat získané poznatky a dovednosti v praxi;
- schopnost jasně a srozumitelně vyjádřit svou myšlenku, přednést ji a obhájit ji;
- schopnost reagovat na dotazy a postřehy učitele i ostatních žáků;
- aktivita v hodinách a přístup ke vzdělávání.

Učitel získává známky:

- ústním zkoušením;
- písemným zkoušením ve formě písemných prací (krátké desetiminutové písemné práce i písemné zkoušení větších tematických celků, testy) nebo řešení účetních případů;
- pozorováním žáka, hodnocením aktivity.

Při hodnocení se přihlíží k případným speciálním vzdělávacím potřebám žáků.

2. Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

Rozpis učiva a výsledky vzdělávání – 3. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence žáka	Obsah vzdělávání
Žák: - objasní a charakterizuje pojem majetek; - objasní význam majetku pro činnost podniku; - rozlišuje jednotlivé formy majetku a zdroje financování majetku; - charakterizuje způsoby oceňování majetku, - vysvětlí pojem inventarizace; - rozlišuje jednotlivé druhy inventarizace; - charakterizuje postup při provádění inventarizace; - rozlišuje jednotlivé druhy inventury a volí příslušný druh inventury u jednotlivých forem majetku; - charakterizuje financování majetku podniku.	1. Majetek podniku a zdroje - majetek a jeho formy - dlouhodobý majetek - oběžný majetek - zdroje financování majetku - vlastní kapitál - cizí zdroje - oceňování majetku - inventura a inventarizace majetku - inventarizace závazků
Žák: - charakterizuje terminologii v daňové oblasti (základ daně, sazby, odpočty, plátce, poplatník atd.); - charakterizuje hlavní, všeobecně platné normy pro daňovou povinnost.	2. Daňová evidenční povinnost - právní úprava evidenční povinnosti - podstata a význam účetní a daňové dokumentace - využití informačních technologií v oblasti daní
Žák: - objasní význam průkaznosti daňové evidence; - rozlišuje jednotlivé druhy účetních dokladů; - dodržuje zásady vystavování účetních dokladů; - vyhotovuje účetní doklady ručně i na počítači; - ověřuje náležitosti účetních dokladů; - vyplňuje doklady související s pohybem peněz a evidencí majetku; - opravuje chybné účetní doklady.	3. Účetní doklady - podstata a význam účetních dokladů - druhy účetních dokladů - náležitosti účetních dokladů - vyhotovení účetních dokladů - opravy účetních dokladů
Žák: - sestaví z potřebných dokladů peněžní deník (ručně i pomocí PC); - využije výsledků evidence v peněžním deníku k rozboru hospodaření.	4. Peněžní deník - formy a metody zpracování - evidence pokladni hotovosti - bankovní účty běžné, devizové - průběžné položky - příjmy a výdaje daňové - daňové uzávěrky, výkazy
Žák: - charakterizuje evidenci jednotlivých oblastí hospodaření firmy; - sestavuje inventurní seznam a zápis o výsledku inventarizace; - charakterizuje závaznost smluv o hmotné odpovědnosti za svěřené hodnoty firmy.	5. Pomocné knihy - kniha pohledávek a závazků - evidence zásob - evidence mezd a dávek NP - inventarizace majetku a závazků
Žák: - charakterizuje a popíše na souvislém příkladu evidenci ve firmě; - ovládá postup při práci s peněžním deníkem.	6. Peněžní deník – souvislý příklad - zpracování souboru dokladů - uzávěrka

Žák: - charakterizuje a provádí různé způsoby evidence majetku a kapitálových zdrojů; - popíše strukturu a výši příjmů firmy.	7. Výkazy - výkaz majetku a závazků - výkaz příjmů a výdajů
Žák: - sestavuje daňové přiznání; - sleduje a aplikuje vývoj a změny v ekonomické oblasti, informacích a evidenci.	8. Daňové přiznání - daň z příjmu fyzických osob - minimální daň z příjmu - daňové přiznání typ A a B - DPH - registrace, daňový základ, sazby, sestavení odpočtu

5.13 Obchodní provoz

Obor vzdělání:	66-51-H/01 Prodavač
ŠVP:	Prodavač
Předmět:	Obchodní provoz
Celkový počet hodin:	96
Rozvržení do ročníků:	1. ročník 32 hodin, 2. ročník 32 hodin, 3. ročník 32 hodin
Platnost od:	1. 9. 2021 počínaje 1. ročníkem

1. Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle a didaktické pojetí předmětu

Cílem vyučovacího předmětu obchodní provoz je poskytnout žákům odborné kompetence a praktické dovednosti potřebné pro jejich uplatnění v obchodním provozu. Žáci získají základní vědomosti o provozních jednotkách, předprodejní přípravě, o skladování a prodeji zboží a také dovednosti potřebné pro úspěšnou činnost v praxi – prodejní technika a vykonávání vlastních obchodních operací.

Žáci se seznámí s pohybem zboží v prodejní jednotce a s cestou zboží od dodavatele ke konečnému zákazníkovi, naučí se vykonávat veškeré úkony spojené s pohybem zboží po provozovně, vyhotovit doklady a písemnosti spojené s tímto pohybem a pracovat bezpečně se zařízením, nástroji a pomůckami prodejních jednotek. Seznámí se s platnými právními normami týkajícími se hygieny prodeje, bezpečnosti práce, protipožární prevence a pracovních právních vztahů.

Žáci jsou seznámeni s platnými zákony o České obchodní inspekci a s poznatky o ochraně spotřebitele a o reklamaci zboží. Naučí se chránit svěřené prostředky a zboží. Jsou vedeni k profesionálnímu přístupu k zákazníkům.

Charakteristika učiva

Učivo vychází z RVP 66-51-H/01 Prodavač, z obsahového okruhu Technika prodeje. Předmět obchodní provoz úzce navazuje na poznatky žáků z ostatních vyučovacích předmětů, především z odborného výcviku. Důraz je kladen na utváření profesních schopností, které vedou k samostatné činnosti absolventa v praxi.

Žáci využívají získané teoretické poznatky při praktickém řešení provozních problémů. Tím jsou vedeni k samostatnosti při jejich řešení, k týmové práci a ověřují si způsobilost pro obchodní podnikání.

Součástí učiva jsou také bezpečnostní, hygienické a estetické požadavky kladené na provoz a kulturu prodeje, odbornost obsluhy a úroveň služeb. Žáci jsou vedeni k pečlivé a svědomité práci, k slušnému a profesnímu chování k zákazníkovi.

Přínos předmětu k realizaci rozvoje klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Vzdělání směřuje k tomu, aby absolventi:

- měli pozitivní vztah k celoživotnímu učení a vzdělávání;
- ovládali různé způsoby práce s textem, uměli vyhledávat a zpracovávat informace k oboru;
- s porozuměním poslouchali mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovali si poznámky;
- využívali ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí.

Kompetence k řešení problémů

Vzdělání směřuje k tomu, aby absolventi:

- porozuměli zadaným úkolům, určili jádro problému, získali informace k řešení problému, navrhli způsob řešení a zdůvodnili jej, vyhodnotili a ověřili správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky;
- uplatňovali při řešení různé metody myšlení a myšlenkové operace;
- volili prostředky a způsoby vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívali zkušeností a vědomostí nabytých dříve;
- spolupracovali při řešení problému s jinými lidmi.

Komunikativní kompetence

Vzdělání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni:

- vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikativní situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat;
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, jazykově a obsahově přehledně a správně;
- účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje;
- zpracovávat běžné administrativní písemnosti a pracovní dokumenty;
- snažit se dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii;
- zaznamenávat písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí;
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování.

Personální a sociální kompetence

Vzdělání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni:

- posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadovat své jednání a chování v různých situacích;
- stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek;
- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku;
- ověřovat si získané poznatky, kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí;
- pracovat v týmu, podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností;
- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly, podněcovat práci v týmu vlastními návrhy, nezaujatě posuzovat a zvažovat návrhy druhých;
- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a předcházet konfliktům, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k jiným lidem.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

Vzdělání směřuje k tomu, aby absolventi:

- jednali odpovědně, samostatně a iniciativně v zájmu svém i veřejném;
- dodržovali zákony, respektovali práva a osobnost druhých lidí;
- chápali význam životního prostředí pro člověka a jednali v duchu udržitelného rozvoje;
- uznávali hodnotu života, uvědomovali si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

Vzdělání směřuje k tomu, aby absolventi:

- měli odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti a dalšímu vzdělávání, uvědomovali si význam celoživotního učení a byli připraveni přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám;
- měli přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v oboru studia, cílevědomě a odpovědně se rozhodovali o své budoucí profesní a vzdělávací dráze;
- měli reálnou představu o pracovních, platových a jiných podmínkách oboru a požadavcích zaměstnavatelů na pracovníky a byli schopni je porovnat se svými představami a schopnostmi;
- ovládali vhodnou komunikaci s potenciálním zaměstnavatelem, prezentovali svůj odborný potenciál a své profesní cíle;
- znali obecná práva a povinnosti zaměstnavatelů a pracovníků;
- rozuměli podstatě a principům podnikání, měli představu o právních, ekonomických, administrativních, osobních a etických problémech soukromého podnikání v oboru;
- byli schopni vyhledávat a posuzovat podnikatelské příležitosti v souladu s realitou tržního prostředí, svými předpoklady a možnostmi.

Matematické kompetence

Vzdělání směřuje k tomu, aby absolventi:

- používali a převáděli běžné jednotky v oboru;
- používali pojmy kvantifikujícího charakteru;
- četli a vysvětlovali různé formy grafického znázornění, tabulky, grafy, schémata;
- aplikovali matematické postupy při řešení praktických úkolů v daném oboru a běžných situacích.

Kompetence k využití ICT a práce s informacemi

Vzdělání směřuje k tomu, aby absolventi:

- pracovali s běžným základním a aplikačním programovým vybavením využitelným v oboru vzdělání;
- ovládali získávání informací z otevřených zdrojů, zejména s využitím celosvětové sítě Internet;
- pracovali s informacemi pro daný obor vzdělání z různých zdrojů nesenými na různých médiích, zpracovávali je a využívali v praktické činnosti oboru.

Začleňování průřezových témat

Občan v demokratické společnosti – žák je veden k účtům duchovním a materiálním hodnotám, s kterými se setkal v teoretickém vyučování i na pracovištích odborného výcviku, k šetrnému zacházení s majetkem podniku, dodržování hygieny a bezpečnosti práce.

Člověk a životní prostředí – žáci se seznamují s problematikou obalové techniky, konzervování a uchovávání potravin, likvidace obalů. Jsou vedeni k ochraně životního prostředí, k šetrné likvidaci průmyslového zboží, k třídění odpadů apod.

V oblasti Člověk a svět práce je hlavním cílem vybavit žáka znalostmi a kompetencemi, které mu pomohou optimálně využít jeho osobnostních a odborných předpokladů pro úspěšné uplatnění na trhu práce a pro budování profesní kariéry. Předmět připravuje žáky na práci v obchodních provozech, znát sortiment zboží, pečovat o něj, nabízet zákazníkům, poskytovat odborné informace a servis atd.

Informační a komunikační technologie – práce s Internetem (vyhledávání informací, práce s veřejnými rejstříky apod.), s odbornými publikacemi i se samotnou výpočetní technikou.

Průřezová témata jsou obsažena například v těchto tematických celcích:

- pracovníci v obchodním provozu;
- práva a povinnosti zaměstnanců;
- zákazníci v obchodním provozu;
- význam a funkce obchodu, typy prodejen;
- vnější a vnitřní úprava prodejny;
- zařízení prodejen;
- bezpečnost a hygiena v prodejnách, protipožární předpisy;
- organizace a dělba práce;
- pracovní doba, provozní doba;
- nákup, příjem, skladování a prodej zboží;
- reklamace vůči dodavateli;
- prodej zboží;
- evidence majetku prodejny, inventarizace majetku;
- obchodní sortiment;
- doprava, přeprava a balení zboží;
- dodavatelsko-odběratelské vztahy, způsoby vyhledávání dodavatele, obchodní písemnosti.

Realizace mezipředmětových vztahů

Předmět obchodní provoz využívá poznatky a dovednosti žáků z českého jazyka z oblasti komunikačních kompetencí a budování čtenářské gramotnosti (práce s textem, čtení s porozuměním), doplňuje se navzájem s předmětem základy společenských věd (kapitola Člověk a hospodářství), využívá dovednosti získané v předmětu ICT (vyhledávání informací na Internetu, posuzování jejich hodnověrnosti, zpracování informací v elektronické podobě ve formě textů, tabulek nebo grafických výstupů) a je úzce

spjat s odbornými předměty oboru vzdělání, např. ekonomika, daňová evidence, zbožíznalství, psychologie a odborný výcvik.

Metody výuky

Předmět obchodní provoz je v učebním plánu zařazen do každého ročníku vzdělávání, vždy s dotací 1 hodina týdně. Výuka probíhá v klasické učebně, lze využít odbornou učebnu pro obor vzdělání i učebnu ICT. Výuka probíhá frontálně i formou skupinového vyučování, využívá se také samostatná práce žáků.

Hlavní používané formy a metody výuky:

- výklad a frontální práce;
- práce s učebnicí, s učebními texty, odbornou literaturou;
- práce s tiskopisy a formuláři používanými v prodejnách;
- řízený rozhovor učitele s žáky;
- příklady z obchodní praxe;
- inscenování konkrétních situací z prodejny;
- řešení problémových úkolů;
- práce s PC a prezentační technikou;
- vyhledávání informací na Internetu a následná práce s nimi;
- exkurze a besedy (organizovány jako doplněk k jednotlivým tematickým celkům se zaměřením na konkrétní praxi v provozovnách a supermarketech).

Hodnocení výsledků vzdělávání

Žáci jsou hodnoceni průběžně. Vyučující hodnotí vyjadřovací schopnosti, dovednosti mezioborového propojení znalostí a porozumění probrané látky. Podklady pro hodnocení učitel získává:

- soustavným sledováním žáka při plnění zadaných úkolů, jeho aktivity a připravenosti na vyučování;
- písemnými testy, které slouží k ověření nezbytných teoretických znalostí tematického celku a jsou zařazovány vždy po probrání daného tematického celku;
- ústním zkoušením – žák by měl být jednou za pololetí zkoušen ústně;
- zadáváním samostatných praktických úkolů, které slouží k ověření získaných dovedností, např. vyhotovení dokladů a formulářů, vypracování referátů, projektů na dané téma, vyhledání potřebných podkladů a informací, schopnost zinscenovat určitou situaci apod.

Při hodnocení se přihlíží k případným speciálním vzdělávacím potřebám žáků.

2. Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

Rozpis učiva a výsledky vzdělávání – 1. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence žáka	Obsah vzdělávání
Žák: - vysvětlí podstatu a význam obchodního provozu; - popíše cíle obchodního provozu; - vyjmenuje jednotlivé činitele obchodního provozu.	1. Úvod do obchodního provozu - charakteristika a význam obchodního provozu - činitele obchodního provozu – zboží, pracovníci, zákazníci, provozní jednotka
- Žák: - charakterizuje základní provozní jednotku; - orientuje se v členění maloobchodní sítě; - rozlišuje jednotlivé typy prodejen; - charakterizuje vnější a vnitřní úpravu; - aplikuje zásady dispozičního řešení;	2. Prodejna – obchodní provozní jednotka - charakteristika provozní jednotky - hlavní úkoly a cíle prodejny Hlavní typy prodejen - stacionární prodejny - ambulantní prodejny

- dodržuje základní zásady BOZP a hygieny prodeje a protipožární opatření; - aplikuje základní zásady zabezpečení prodejny a ochrany zboží.	- objednávkové prodejny Maloobchodní síť - vnější a vnitřní úprava prodejny - zařízení prodejen - bezpečnost práce a hygiena v prodejnách, protipožární předpisy - zabezpečení prodejny, ochrana zboží
- Žák: - orientuje se v členění zaměstnanců provozní jednotky a poznává jejich pracovní náplň; - charakterizuje práva a povinnosti zaměstnanců; - vysvětlí význam osobní hygieny, hygieny a estetiky pracovního prostředí.	3. Zaměstnanci prodejny - členění zaměstnanců a jejich pracovní náplň - práva a povinnosti zaměstnanců - osobní hygiena - hygiena a estetika pracovního prostředí
Žák: - efektivně organizuje práci v prodejně; - objasní zásady rozvržení pracovní doby a umí stanovit provozní dobu.	4. Organizace práce v prodejně - organizace práce, dělba práce - pracovní doba a její využívání - provozní doba
Žák: - charakterizuje podstatu jednotlivých forem prodeje; - rozlišuje jednotlivé formy prodeje; - ovládá nabídku zboží v jednotlivých formách prodeje; - orientuje se v platebním styku a v nových formách placení.	5. Formy prodeje zboží - členění jednotlivých prodejen - volba vhodné prodejny - základní formy prodeje - doplňkové formy prodeje - placení zboží v obchodě
Žák: - objasní význam poskytování služeb v prodejně; - rozlišuje jednotlivé služby v prodejně.	6. Služby v obchodě - placené služby v prodejně - zprostředkovatelské služby - neplacené služby

Rozpis učiva a výsledky vzdělávání – 2. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence žáka	Obsah vzdělávání
Žák: - připravuje podklady pro spolupráci s dodavateli a odběrateli; - samostatně provádí odběr a převážku zboží včetně evidence; - řeší reklamace vůči obchodním partnerům, - skladuje a ošetřuje zboží; - uplatňuje zásady hygienické praxe; - při manipulaci s obaly dodržuje platnou legislativu; - ovládá předpisy o prodeji zboží; - ovládá zásady psychologie prodeje, dbá na kulturnost a odbornost prodeje; - ovládá techniku prodeje, připraví zboží k prodeji; - sleduje a postupně vyhodnocuje vývoj struktury prodáváného sortimentu s cílem zvýšit maloobchodní obrát; - poskytuje poradenskou službu;	1. Obchodní operace v prodejně Nákup zboží - příprava k nákupu zboží - sledování spotřebitelské poptávky - vlastní nákup a objednávání zboží - uzavírání kupní smlouvy Příjem zboží včetně evidence - odběr zboží - převážka zboží Reklamace vůči dodavateli - vady zboží, záruční doba, reklamační list - způsoby vyřízení reklamací Skladování zboží - uskladnění zboží

- ovládá zásady práce s pokladním systémem včetně postupu při bezhotovostních platbách; - vyhotoví doklady spojené s provozem prodejny; - ovládá jednotlivé operace v prodejně; - provádí průzkum spotřebitelské poptávky.	- skladovací podmínky, skladovací prostory - mechanizace a automatizace ve skladech - zásady skladování zboží - skladování obalů a manipulace s nimi - organizace práce a bezpečnost při práci ve skladech Příprava zboží k prodeji - ošetřování a úprava zboží před prodejem - vystavování a označování cenou - doplňování zboží Prodej zboží - předpisy o prodeji zboží - vlastní prodej - kulturnost a odbornost obsluhy - technika prodeje Práce s pokladními systémy Doklady o nákupu a ceně zboží - pokladní stvrzenky, faktura zákazníka, záruční list
Žák: - vysvětlí význam a principy fungování dodavatelско-odběratelských vztahů; - samostatně vyhledává vhodného dodavatele a navazuje kontakt; - vyhotoví smlouvu a ostatní písemnosti spojené s dodavatelско-odběratelskými vztahy.	2. Dodavatelско-odběratelské vztahy - dodavatelé, odběratelé a podstata jejich fungování - zákaznické servis - způsoby vyhledávání dodavatele - obchodní písemnosti
Žák: - objasní funkci a význam obchodního řetězce.	3. Organizace prodejních cest - obchodní řetězce
Žák: - zná způsoby dodávek zboží na prodejnu; - sleduje vlivy cesty zboží a postupně vyhodnocuje jejich dopad; - vysvětlí vztah mezi cenou zboží a jeho potřebou; - orientuje se v tocích distribučních kanálů; - zajišťuje komunikaci mezi výrobcem a spotřebitelem.	4. Cesty zboží - druhy cest zboží, vlivy na cesty zboží, fyzické cesty zboží - rozdílnost cen a potřeby zásob - toky v distribučních kanálech
Žák: - orientuje se v platných právních normách pro obchodní podnikání; - objasní podmínky pro činnost prodejny; - orientuje se v předpisech na ochranu spotřebitele; - uplatňuje zásady reklamačního řízení; - ovládá komunikaci se zákazníkem při případných stížnostech a reklamacích zboží; - dodržuje zákonné povinnosti při prodeji zboží; - orientuje se v systému HCCP (zemědělská inspekce);	5. Legislativa v obchodě - aktuální právní předpisy upravující oblast obchodu - zákon o ochraně spotřebitele - zákon o potravinářských a tabákových výrobcích - hygienické zásady - všeobecné požadavky na systém kritických bodů - bezpečnost potravin

- popíše pravomoci a náplň činnosti kontrolních orgánů v obchodní sféře; - seznámen s formou a výší postihů.	- vyřizování reklamací ze strany zákazníka - státní dozor a pokuty
---	---

Rozpis učiva a výsledky vzdělávání – 3. ročník

Výsledek vzdělávání a kompetence žáka	Obsah vzdělávání
Žák: - vysvětlí význam velkoobchodního skladu; - popíše velkoobchodní operace; - ovládá kategorizaci velkoobchodních skladů; - přiřadí k jednotlivým typům skladů odpovídající zařízení a vybavení.	1. Velkoobchod - význam a funkce velkoobchodu - členění velkoobchodních skladů - automatizace a mechanizace ve velkoobchodních skladech
Žák: - objasní význam evidence majetku; - charakterizuje základní pravidla pro vedení evidence; - vede evidenci dlouhodobého majetku a drobného majetku; - je schopen provádět evidenci finančních prostředků, pohledávek a závazků, obalů, škod, úrazů a cestovného; - orientuje se v osobní a mzdové evidenci, - využívá výpočetní techniku při evidenci majetku.	2. Evidence majetku prodejny - význam evidence majetku - pravidla pro vedení evidence - dlouhodobý hmotný majetek - drobný majetek - ostatní evidence, evidence obalů, osobní a mzdová evidence - využití informačních technologií při evidenci majetku
Žák: - vysvětlí pojem inventarizace; - ovládá podstatu inventarizace a charakterizuje její druhy; - aplikuje postup při provádění inventarizace; - popíše jednotlivé metody fyzické inventury s asistencí odborného vedení inventur v praxi; - vyhotovuje inventurní soupis majetku.	3. Inventarizace majetku - pojem a druhy inventarizace - postup při provádění inventarizace - fyzická inventura a její metody - inventarizační rozdíly, jejich zjištění a vyrovnání
Žák: - charakterizuje druhy škod; - ovládá povinnosti zaměstnanců, podnikatelů a organizací při předcházení škodám; - vysvětlí pojem hmotná a obecná odpovědnost; - rozlišuje jednotlivé druhy odpovědnosti zaměstnanců a zaměstnavatele; - vysvětlí způsoby náhrad škod zaměstnanci a zaměstnavateli.	4. Odpovědnost za škody - druhy škod - povinnosti při předcházení škodám - odpovědnost zaměstnanců za škody - odpovědnost podnikatele nebo organizace za škody
Žák: - zopakuje a upevní osvojené učivo za 3. ročník.	5. Souhrnné opakování

5.14 Obchodní počty

Obor vzdělání:	66-51-H/01 Prodavač
ŠVP:	Prodavač
Předmět:	Obchodní počty
Celkový počet hodin:	64
Rozvržení do ročníků:	1. ročník 32 hodin, 2. ročník 32 hodin
Platnost od:	1. 9. 2021 počínaje 1. ročníkem

1. Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle a didaktické pojetí předmětu

Cílem vzdělávání je prohloubit znalosti z matematického vzdělávání – naučit žáky efektivně numericky počítat, odhadnout a posoudit výsledky zadaných úkolů vzhledem ke skutečnosti, matematizovat jednoduché reálné situace, porozumět matematickým vyjádřením a využívat je v praxi, zkoumat a řešit problémy, používat a převádět běžně užívané jednotky (zejména délky, objemu, hmotnosti a peněžní jednotky), upevnit znalosti z matematického vzdělávání v obchodních situacích.

Obsah předmětu Obchodní počty vychází ze vzdělávací oblasti Matematické vzdělávání a obsahového okruhu odborného vzdělávání Technika prodeje. Zahrnuje procvičování tematických celků v návaznosti na matematické vzdělávání a praktickou činnost žáků v odborném výcviku, při využití znalostí zejména vzdělávání ekonomického a techniky prodeje. V neposlední řadě jde o to osvojit si postupy počítání na kalkulátoru.

Vzdělávání tedy směřuje k tomu, aby žáci dovedli:

- efektivně numericky počítat;
- pracovat se zlomky a desetinnými čísly;
- řešit úlohy procentového počtu, úměry, úlohy na trojčlenku;
- používat a převádět běžné jednotky;
- pracovat s kapesním kalkulátorem;
- uplatnit znalosti z matematického vzdělávání v obchodních situacích.

Přínos předmětu k realizaci rozvoje klíčových kompetencí

Předmět obchodní počty společně s ostatními všeobecně vzdělávacími a odbornými předměty směřuje k tomu, aby si žáci vytvořili odpovídající předpoklady jak pro uplatnění v praxi, tak pro případné další vzdělávání.

Kompetence k učení – absolvent:

- bere proces učení jako základní prostředek pro dosažení cílů podmiňujících jeho seberealizaci, používá různé techniky učení a sám si vytváří vlastní studijní systémy;
- využívá různé zdroje informací a logicky s nimi pracuje; výrazným zdrojem poznání pro něho jsou variabilní reálné situace v oblasti pracovní, v osobním životě, ale i v životě společnosti.

Kompetence k řešení problémů – absolvent:

- pojmenuje problémy v různých pracovních i životních situacích a správně diagnostikuje jejich podstatu;
- navrhuje a realizuje logické matematické varianty řešení těchto problémů.

Komunikativní kompetence – absolvent:

- vhodně se prezentuje, argumentuje, obhájí svá stanoviska;
- vyjadřuje se adekvátně komunikační situaci v projevech mluvených i psaných, klade otázky, formuluje odpovědi;
- správně se matematicky vyjadřuje, používá správnou terminologii a symboliku;
- v ústním i písemném projevu respektuje zásady kultury projevu i chování;
- efektivně pracuje s informacemi.

Personální kompetence – absolvent:

- efektivně se vzdělává, přijímá nové poznatky, využívá samostudia v oblasti svého působení;
- využívá všech informačních zdrojů při rozvoji svých vědomostí a dovedností;
- stanovuje si samostatně reálné cíle a priority svých osobních schopností a své pracovní i zájmové orientace;
- efektivně využívá k vlastnímu rozvoji všechny podněty, uplatňuje aktivní přístup k podnětům okolí, přijímá podněty spolupracovníků, zákazníků i jiných lidí, analyzuje je a adekvátně na ně reaguje.

Sociální kompetence – absolvent:

- pracuje v týmu, aktivně jej spoluutváří a orientuje k řešení zadaných úkolů;
- buduje atmosféru založenou na vzájemné otevřené komunikaci s cílem předcházet možným konfliktním situacím;
- předkládá a jasně formuluje vlastní podněty a návrhy, nezaujatě zvažuje podněty a návrhy druhých;
- při řešení úkolů uplatňuje různé metody myšlení a myšlenkové operace;
- přesvědčuje druhé vhodnou argumentací pro správné postupy, získává je ke společnému řešení.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám – absolvent:

- má odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti a dalšímu vzdělávání, uvědomuje si význam celoživotního učení a je připraven přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám;
- má přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v oboru studia, cílevědomě a odpovědně se rozhoduje o své budoucí profesní a vzdělávací dráze;
- je schopen vyhledávat a posuzovat podnikatelské příležitosti v souladu s realitou tržního prostředí, svými předpoklady a možnostmi.

Matematické kompetence – absolvent:

- používá a převádí běžné jednotky v oboru;
- používá pojmy kvantifikujícího charakteru;
- čte a vysvětluje různé formy grafického znázornění, tabulky, grafy, schémata;
- provádí reálný odhad výsledků daných úloh;
- aplikuje matematické postupy při řešení praktických úkolů v daném oboru a běžných situacích.

Kompetence k využití ICT a práce s informacemi – absolvent:

- pracuje s běžným základním a aplikačním programovým vybavením využitelným v oboru vzdělání;
- ovládá získávání informací z otevřených zdrojů, zejména s využitím celosvětové sítě Internet;
- pracuje s informacemi pro daný obor vzdělání z různých zdrojů nesenými na různých médiích, zpracovává je a využívá v praktické činnosti oboru.

Začleňování průřezových témat

Během výuky předmětu jsou aktuálně zařazována průřezová témata, zejména téma Občan v demokratické společnosti (žáci získávají sebeodpovědnost a schopnost morálního úsudku, dovedou jednat s lidmi, diskutovat) a Člověk a životní prostředí (žáci samostatně a aktivně poznávají okolní prostředí, získávají informace v přímých kontaktech s prostředím a z různých informačních zdrojů, chápou souvislost mezi různými jevy v prostředí s lidskými aktivitami).

V oblasti Člověk a svět práce je hlavním cílem vybavit žáka znalostmi a kompetencemi, které mu pomohou optimálně využít jeho osobnostních a odborných předpokladů pro úspěšné uplatnění na trhu práce a pro budování profesní kariéry.

Oblast Informačních a komunikačních technologií je začleňována jejich zapojením do výuky, používáním internetu, DVD. Žáci jsou vedeni k tomu, aby byli schopni formulovat své názory, ale i respektovat názory odlišné. Jedním z důležitých cílů je i to, aby pochopili, že jsou součástí životního prostředí a že se na jeho ochraně mohou podílet.

Realizace mezipředmětových vztahů

Předmět obchodní počty využívá poznatky a dovednosti žáků z českého jazyka z oblasti komunikačních kompetencí a budování čtenářské gramotnosti (práce s textem, čtení s porozuměním), doplňuje se navzájem s předmětem základy společenských věd (kapitola Člověk a hospodářství), využívá dovednosti

získané v předmětu ICT (vyhledávání informací na Internetu, posuzování jejich hodnověrnosti, zpracování informací v elektronické podobě ve formě textů, tabulek nebo grafických výstupů), matematika a je velice úzce spjat s předměty ekonomika, daňová evidence i dalšími teoretickými odbornými předměty oboru vzdělání a odborným výcvikem.

Metody výuky

Předmět obchodní počty se vyučuje v prvních dvou ročnících vzdělávání, vždy s dotací 1 hodina týdně. Výuka probíhá ve kmenových učebnách i učebnách ICT, kde se počítače využívají jak pro vyhledávání informací, tak je možné využít i znalosti žáků z práce v tabulkové kalkulačce pro počítání. Výuka je frontální, ale zařazují se také úlohy pro skupinovou práci, práci ve dvojicích nebo samostatná práce žáků.

Nejčastěji používané metody výuky:

- výklad, ukázka;
- rozhovor;
- cvičení – provádění zápisů a výpočtů, doplňování hodnot, práce s kalkulačkou;
- vyhledávání údajů a dat;
- vyvozování poznatků a jejich aplikace;
- soutěže;
- práce na PC – vyhledávání dat a údajů, práce s texty a tabulkami.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Používané formy:

- ověřování znalostí formou ústního zkoušení se zápisem na tabuli;
- písemné zkoušení formou testů nebo krátké samostatné práce v rozsahu cca 10-15 minut;
- hodnocení aktivity.

Slovní hodnocení je ukončeno přiřazením numerického hodnocení v souladu s kritérii klasifikačního řádu školy.

Při hodnocení se přihlíží k případným speciálním vzdělávacím potřebám žáků.

2. Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

Rozpis učiva a výsledky vzdělávání – 1. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence žáka	Obsah vzdělávání
Žák: - provádí početní operace s přirozenými čísly jak pamětné, tak písemné; - zaokrouhluje přirozené číslo.	1. Přirozená čísla - početní operace s přirozenými čísly, pamětné zaokrouhlování - algoritmy písemného sčítání a odčítání přirozených čísel - algoritmy písemného násobení a dělení přirozených čísel jednociferným číslem - algoritmy písemného násobení a dělení přirozených čísel víceciferným číslem
Žák: - porovnává desetinná čísla; - počítá s desetinnými čísly; - zaokrouhluje čísla.	2. Desetinná čísla - početní operace s desetinnými čísly - zaokrouhlování - algoritmy písemného sčítání a odčítání desetinných čísel - algoritmy násobení a dělení desetinných čísel jednociferným číslem

	- algoritmy písemného násobení a dělení desetinných čísel víceciferným číslem
Žák: - používá různé zápisy čísel (desetinná čísla X zlomky); - určí pomocí zlomků část celku; - zaokrouhlí číslo; - odhaduje hodnotu čísla.	3. Racionální čísla – zlomky - rozšiřování a krácení zlomků - porovnávání zlomků - převod na desetinná čísla a opačně - početní operace s racionálními čísly - úprava složených zlomků a operace s nimi - operace se smíšenými čísly
Žák: - provádí naznačené početní operace.	4. Opakování - opakování algoritmů početních operací

Rozpis učiva a výsledky vzdělávání – 2. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence žáka	Obsah vzdělávání
Žák: - provádí početní operace s přirozenými, desetinnými a racionálními čísly.	1. Opakování - početní operace s přirozenými čísly, desetinnými čísly a zlomky
Žák: - určí část celku; - používá trojčlenku v praktických situacích, - vypočítá efektivně cenu zboží.	2. Poměr a úměra - poměr, rozdělovací počet - přímá a nepřímá úměra - trojčlenka a její využití
Žák: - určuje základ, počet procent a procentovou část; - vypočítá z paměti jednoduché příklady na převody zlomků na procenta a opačně; - vypočítá z paměti jednoduché příklady na převody desetinných čísel na procenta a opačně; - řeší příklady z praxe využitím procentového počtu.	3. Procenta - procenta – příklady z obchodní praxe a finanční matematiky - práce s kalkulačkou
Žák: - převádí jednotky délky, plochy, objemu a hmotnosti; - přepočítá cenu zboží na požadovanou měnu; - vyjádří cenu zboží v různých měnách.	4. Převody jednotek - jednotky délky, plochy, objemu, hmotnosti - peněžní jednotky – přehled - převody a propočty peněžních jednotek, kurzovní lístek
Žák: - provádí praktické výpočty zadaných prací na procenta, úměru a převody jednotek.	5. Opakování - poměr a úměra - procenta - převody jednotek

5.15 Zbožíznalství

Obor vzdělání:	66-51-H/01 Prodavač
ŠVP:	Prodavač
Předmět:	Zbožíznalství
Celkový počet hodin:	192
Rozvržení do ročníků:	1. ročník 64 hodin, 2. ročník 64 hodin, 3. ročník 64 hodin
Platnost od:	1. 9. 2021 počínaje 1. ročníkem

1. Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle a didaktické pojetí předmětu

Obsah učiva předmětu zbožíznalství vychází z RVP 66-51-H/01 Prodavač, obsahový okruh Zbožíznalství odborného vzdělávání. Seznamuje žáky se základními pojmy zbožíznalství, s hodnocením zboží a jeho užitnými vlastnostmi, s pojmem jakost. Další tematický celek je věnován ochraně užitných vlastností. Na toto téma navazují potraviny a jejich složení. Dále jsou žáci seznámeni se sortimentem potravinářského zboží – rostlinného, živočišného a nerostného původu a se základním sortimentem nepotravinářského zboží.

Žáci získají přehled o zboží daných sortimentních skupin (jak se zbožím manipulovat, jak poskytovat odborné poradenství při prodeji zboží) a získají přehled o aktuální legislativě daného sortimentu.

Žáci jsou průběžně seznamováni s novými druhy zboží, inovací sortimentu, poradenskou službou z hlediska typických znaků hlavních druhů zboží, ekologickými a funkčními přednostmi výrobků. Je kladen důraz na bezpečnostní, hygienické a estetické požadavky, které musí žáci uplatňovat při manipulaci a prodeji zboží.

Učivo je stále doplňováno a aktualizováno v souladu se změnami v legislativě.

Cílem předmětu je:

- předložit žákům ucelený přehled o aktuální legislativě spojené s konkrétním sortimentem, o normách EU;
- poskytnout žákům všestranné vědomosti o užitných vlastnostech zboží v hlavních sortimentních skupinách potravinářského a nepotravinářského zboží v souladu s požadavky obchodního provozu;
- vybavit žáky novými znalostmi o technologiích výroby zboží, a to řemeslného i velkosériového charakteru;
- naučit žáky hodnotit, chránit a ošetřovat užitnou hodnotu zboží;
- naučit žáky dbát na jakost zboží a zkvalitňování činností a služeb v obchodě;
- naučit žáky orientovat se ve stále se obměňujícím sortimentu zboží tuzemské i zahraniční výroby;
- naučit žáky používat odbornou terminologii;
- naučit žáky poskytovat zákazníkům pravdivé informace a kvalifikovanou poradenskou službu.

Přínos předmětu k realizaci rozvoje klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Vzdělání směřuje k tomu, aby absolventi:

- měli pozitivní vztah k celoživotnímu učení a vzdělávání;
- ovládali různé způsoby práce s textem, uměli vyhledávat a zpracovávat informace k oboru;
- s porozuměním poslouchali mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovali si poznámky;
- využívali ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí.

Kompetence k řešení problémů

Vzdělání směřuje k tomu, aby absolventi:

- porozuměli zadaným úkolům, určili jádro problému, získali informace k řešení problému, navrhli způsob řešení a zdůvodnili jej, vyhodnotili a ověřili správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky;

- volili prostředky a způsoby vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívali zkušeností a vědomostí nabytých dříve;
- spolupracovali při řešení problému s jinými lidmi.

Komunikativní kompetence

Vzdělání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni:

- vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikativní situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat;
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, jazykově a obsahově přehledně a správně;
- účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje;
- zpracovávat běžné administrativní písemnosti a pracovní dokumenty;
- snažit se dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii;
- zaznamenávat písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí;
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování.

Personální a sociální kompetence

Vzdělání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni:

- stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek;
- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku;
- ověřovat si získané poznatky, kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí;
- pracovat v týmu, podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností;
- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly, podněcovat práci v týmu vlastními návrhy, nezaujatě posuzovat a zvažovat návrhy druhých;
- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a předcházet konfliktům, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k jiným lidem.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

Vzdělání směřuje k tomu, aby absolventi:

- jednali odpovědně, samostatně a iniciativně v zájmu svém i veřejném;
- dodržovali zákony, respektovali práva a osobnost druhých lidí;
- chápali význam životního prostředí pro člověka a jednali v duchu udržitelného rozvoje;
- uznávali hodnotu života, uvědomovali si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních;
- uznávali hodnoty a tradice národa, chápali jeho minulost a současnost ve všech kontextech;
- podporovali místní, národní, evropské a světové kultury a měli k nim vytvořený pozitivní vztah.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

Vzdělání směřuje k tomu, aby absolventi:

- měli odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti a dalšímu vzdělávání, uvědomovali si význam celoživotního učení a byli připraveni přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám;
- měli přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v oboru studia, cílevědomě a odpovědně se rozhodovali o své budoucí profesní a vzdělávací dráze;
- ovládali vhodnou komunikaci s potenciálním zaměstnavatelem, prezentovali svůj odborný potenciál a své profesní cíle;
- znali obecná práva a povinnosti zaměstnavatelů a pracovníků;
- rozuměli podstatě a principům podnikání, měli představu o právních, ekonomických, administrativních, osobních a etických problémech soukromého podnikání v oboru;
- byli schopni vyhledávat a posuzovat podnikatelské příležitosti v souladu s realitou tržního prostředí, svými předpoklady a možnostmi.

Matematické kompetence

Vzdělání směřuje k tomu, aby absolventi:

- používali a převáděli běžné jednotky v oboru;
- četli a vysvětlovali různé formy grafického znázornění, tabulky, grafy, schémata.

Kompetence k využití ICT a práce s informacemi

Vzdělání směřuje k tomu, aby absolventi:

- pracovali s běžným základním a aplikačním programovým vybavením využitelným v oboru vzdělání;
- ovládali získávání informací z otevřených zdrojů, zejména s využitím celosvětové sítě Internet.

Začleňování průřezových témat

Občan v demokratické společnosti – žák je veden k účtům k duchovním a materiálním hodnotám, s kterými se setkal v teoretickém vyučování i na pracovištích odborného výcviku, k šetrnému zacházení s majetkem podniku, se zbožím, s pomůckami, k dodržování hygieny a bezpečnosti práce.

Člověk a životní prostředí – Žáci se seznamují s problematikou obalové techniky, konzervování a uchovávání potravin, likvidace obalů. Jsou vedeni k ochraně životního prostředí, k šetrné likvidaci průmyslového zboží, k třídění odpadů apod. V rámci oblasti zdravého životního stylu jsou žáci vedeni ke správným zásadám stravování a výživy, k péči o své zdraví, k uvažování o negativních důsledcích zneužívání alkoholických nápojů, kávy, tabákových výrobků atd. jak pro jednotlivce, tak pro společnost.

V oblasti Člověk a svět práce je hlavním cílem vybavit žáka znalostmi a kompetencemi, které mu pomohou optimálně využít jeho osobnostních a odborných předpokladů pro úspěšné uplatnění na trhu práce a pro budování profesní kariéry. Předmět připravuje žáky na práci v obchodních provozech, znát sortiment zboží, pečovat o něj, nabízet zákazníkům, poskytovat odborné informace a servis atd.

Informační a komunikační technologie – práce s Internetem (vyhledávání informací, práce s veřejnými rejstříky apod.), s odbornými publikacemi i se samotnou výpočetní technikou.

Realizace mezipředmětových vztahů

Předmět zbožíznalství využívá poznatky a dovednosti žáků z českého jazyka z oblasti komunikačních kompetencí a budování čtenářské gramotnosti (práce s textem, čtení s porozuměním), doplňuje se navzájem s předmětem základy společenských věd (kapitola Člověk a hospodářství), využívá dovednosti získané v předmětu ICT (vyhledávání informací na Internetu, posuzování jejich hodnověrnosti, zpracování informací v elektronické podobě ve formě textů, tabulek nebo grafických výstupů), znalosti z předmětů chemie, biologie a ekologie, je úzce spjat s odbornými předměty oboru vzdělání – ekonomika, obchodní počty, obchodní provoz, psychologie a odborný výcvik.

Metody výuky

Předmět se vyučuje ve všech třech ročnících vzdělávání, vždy s dotací 2 hodiny týdně. Výuka probíhá ve standardních učebnách s využitím prezentační techniky i v učebnách ICT. Klasická frontální forma výuky je doplňována skupinovou prací a samostatnými zadáními pro jednotlivé žáky.

Nejpoužívanější metody výuky:

- výklad;
- diskuse;
- práce s učebnicí, učebním textem, s odbornou literaturou;
- práce s názornými pomůckami (vzorky zboží);
- práce s odbornými časopisy;
- problémové úkoly;
- využití audiovizuální a prezentační techniky;
- práce na PC, vyhledávání informací na Internetu a následná práce s nimi;
- využití poznatků z praxe;
- odborné exkurze do výrobních a obchodních podniků;
- návštěvy odborných výstav.

Velký důraz se klade na propojení teorie a praxe, proto jsou vhodně zařazovány úkoly, které žáci řeší na základě poznatků z předmětu odborný výcvik i jiných odborných předmětů oboru. Promyšlené jsou

začleňovány aktivizující metody, vedoucí žáky k ověřování a praktickým aplikacím, k prohlubování a uplatňování získaných vědomostí. Učivo si žáci upevňují procvičováním a opakováním.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Podklady pro hodnocení učitel získává:

- soustavným sledováním žáka při plnění zadaných úkolů;
- soustavným sledováním připravenosti žáka na vyučování;
- sledováním aktivity žáka při vyučování a úrovně jeho samostatnosti;
- průběžnými učitelskými testy, které jsou zaměřeny na teoretické znalosti a jsou zařazovány v průběhu tematického celku a po probrání příslušného tematického celku;
- ústním zkoušením.

V každém pololetí je zařazena jedna písemná práce v rozsahu jedné vyučovací hodiny. Učitel zjišťuje a hodnotí stupeň osvojení učiva, schopnost aplikovat nabyté poznatky, stupeň samostatnosti, kreativitu a úroveň vyjadřování. Hodnocení by mělo být objektivní, tolerantní a mělo by napomáhat k vytváření vědomého úsilí o zlepšení s ohledem na individuální možnosti každého jedince.

Při hodnocení se přihlíží k případným speciálním vzdělávacím potřebám žáků.

2. Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

Rozpis učiva a výsledky vzdělávání – 1. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence žáka	Obsah vzdělávání
Žák: - ovládá vybrané odborné výrazy; - ovládá problematiku hlavních zbožových skupin; - rozdělí zboží podle různých hledisek; - charakterizuje specifika jednotlivých skupin zboží.	1. Úvod do předmětu, základní pojmy - úkoly zbožíznalství - základní rozdělení zboží - charakteristika a význam hlavních skupin potravinářského a nepotravinářského zboží
Žák: - vysvětlí podstatu jakosti zboží podle sortimentu; - věnuje trvalou pozornost jakosti výrobků; - orientuje se ve značkách jakosti; - vysvětlí význam normalizace, certifikace a metrologie pro obchod a spotřebitele; - vysvětlí ekonomické důsledky kolísání jakosti; - provádí metody hodnocení jakosti; - prakticky zvládá subjektivní metody hodnocení jakosti; - popíše roli obchodu při zabezpečování jakosti; - reaguje na zvyšující se požadavky zákazníků; - dodržuje pravidla správné hygienické praxe (kritické body); - zodpovědně přistupuje k ochraně životního prostředí, bezpečnosti a ochraně zdraví při práci; - vysvětlí na příkladu svého oboru praktické výstupy metrologie pro obchod; - ovládá povinnosti prodejce vůči státu při povinném posuzování shody výrobků; - charakterizuje pravomoci a náplň činnosti kontrolních orgánů v obchodě.	2. Jakost zboží - obsah a úloha jakosti - užité vlastnosti a užité hodnota - činitelé podmiňující vznik vlastností zboží - řízení jakosti, normalizace, metrologie, zkušebnictví, certifikace - hodnocení jakosti zboží, praktické postupy při hodnocení jakosti, používané metody a techniky - úloha výroby, obchodu, spotřebitele v oblasti jakosti
Žák: - ovládá problematiku ochrany zboží;	3. Vlivy působící na jakost zboží - vlivy působící na zboží

- objasní mechanické, chemické, biologické a společenské vlivy působící v oběhu zboží; - podílí se na snižování ovlivnitelných škod; - využije znalosti o vlivech působících na jakost zboží k odvození praktických hygienických požadavků na skladování a prodej zboží; - vysvětlí nezbytnost inovace a výprodejů sortimentu.	- druhy vlivů a jejich důsledky - ochrana
Žák: - vysvětlí pravidla pro označování obalů; - uvědomuje si důsledky používání nevhodných, poškozených, špatně nebo nedostatečně značených obalů; - rozliší základní druhy obalových materiálů podle vlastností a použití; - popíše povinnosti prodejce a dodavatele při likvidaci obalů; - pracuje s informacemi uváděnými výrobcem na obalech zboží; - charakterizuje význam konzervace pro uchování potravin; - vyjmenuje konzervační metody; - charakterizuje zásady pro skladování zboží; - v praxi aplikuje optimální skladovací podmínky pro konkrétní sortiment.	4. Ochrana vlastností zboží - ochrana zboží před působením negativních vlivů - ochrana zboží obalem - obaly, funkce, obalové materiály - značení zboží, správná manipulace - konzervace, povrchová úprava zboží - zásady správného skladování
Žák: - charakterizuje pravidla výživy a hygieny; - popíše složení poživatin, žádoucí a nežádoucí látky v potravinách; - pracuje s informacemi uváděnými výrobcem na obalech zboží; - používá obchodní terminologii; - vysvětlí pojem kritické body (HACCP); - vyhledává chemické složení potravin na spotřebitelském obalu; - uvede příklady potravin s vysokou energetickou a biologickou hodnotou; - charakterizuje význam Bio potravin; - pracuje s platnou legislativou sortimentu.	5. Poživatiny - charakteristika a význam sortimentu - složení poživatin, živiny, biologická a energetická hodnota - zásady racionální výživy, nové směry ve výživě - hygienická nezávadnost potravin, aditiva, nežádoucí látky v potravinách - zásady prodeje potravinářského zboží - značení potravinářského zboží - bio potraviny - skladování - inovace sortimentu
Žák: - charakterizuje specifické požadavky na ošetřování, skladování a prodej daného sortimentu; - doporučuje daný sortiment pro různé příležitosti; - rozlišuje vzorky pomocí smyslů; - používá obchodní terminologii; - uplatňuje charakteristiku daného sortimentu; - rozdělí uvedený sortiment dle různých hledisek; - pracuje s informacemi uvedenými výrobcem na obalech zboží; - vyjmenuje nejčastější vady uvedené sortimentní skupiny; - pracuje s platnou legislativou sortimentu.	6. Potravinářské zboží - charakteristika a význam sortimentu - obiloviny, mlýnské výrobky a krupařské výrobky - chléb, pečivo - trvanlivé pečivo, cukrářské výrobky - těstoviny - luštěniny, olejniny - cukr, med, ostatní sladidla - škrobářenské výrobky - čokoláda, cukrovinky - skladování a ošetřování potravinářského zboží, vady - inovace sortimentu

Žák: - charakterizuje v přehledu základní sortiment; - charakterizuje důsledky používání nevhodných pracích, čistících a úklidových prostředků; - podle složení výrobků objasní jejich vliv na ekologii a na zdraví člověka; - vysvětlí pojem kůže a objasní její funkci z hlediska používání kosmetických výrobků; - orientuje se v sortimentu kosmetického zboží; - ovládá zásady balení a skladování; - uplatňuje odpovědný přístup k ochraně životního prostředí, bezpečnosti a ochraně zdraví při práci; - používá obchodní terminologii; - pracuje s informacemi uvedenými výrobcem na obalech zboží; - pracuje s platnou legislativou sortimentu.	7. Drogistické zboží - charakteristika a význam sortimentu - mýdla a mýdlové výrobky - prací prostředky - čistící a úklidové prostředky, autokosmetika - kosmetika a parfumerie - zdravotnické zboží - drogistická galanterie - náterové hmoty - kartáčnické zboží - svíčky - chemické přípravky - skladování a ošetřování drogistického zboží, prodej - inovace sortimentu
--	--

Rozpis učiva a výsledky vzdělávání – 2. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence žáka	Obsah vzdělávání
Žák: - charakterizuje specifické požadavky na ošetřování, skladování a prodej dané skupiny zboží; - doporučuje daný sortiment pro různé příležitosti; - rozlišuje vzorky pomocí svých smyslů; - používá obchodní terminologii; - uplatňuje charakteristiku daného sortimentu; - rozděluje uvedený sortiment dle různých hledisek; - vyjmenuje nejčastější vady uvedené sortimentní skupiny; - vysvětlí nutnost dodržování pravidel správné hygienické praxe; - uvádí význam daného sortimentu ve výživě; - pracuje s informacemi uvedenými výrobcem na obalech zboží; - pracuje s platnou legislativou sortimentu.	1. Ovoce, zelenina - charakteristika a význam sortimentu - ovoce – tuzemské, exotické - zelenina, brambory, houby - konzervace ovoce, zeleniny
	2. Mléko a mlékárenské výrobky - charakteristika a význam sortimentu - mlékárenská úprava mléka - mléko a tekuté mléčné výrobky - kysané mléčné výrobky - zahuštěné, sušené, mražené mléčné výrobky - sýry
	3. Tuky - charakteristika a význam sortimentu - rostlinné oleje - živočišné tuky - upravené tuky
	4. Vejce - charakteristika a význam sortimentu - tržní druhy, značení - výrobky z vajec
	5. Maso - charakteristika a význam sortimentu - jateční maso a produkty - drůbež a drůbežářské výrobky - ryby a rybí výrobky - zvěřina - masné výrobky, konzervy - skladování a ošetřování potravinářského zboží

	- vady - inovace sortimentu - odborné exkurze, výstavy, praktické ukázky
Žák: - charakterizuje význam a pronikání elektrotechnického zboží do všech oborů lidské činnosti; - uplatňuje odpovědný přístup k ochraně životního prostředí, bezpečnosti a ochraně zdraví při práci; - charakterizuje smysl zavedení pravidel správné likvidace elektroodpadu; - ovládá problematiku hlavních sortimentních skupin: charakteristika, význam, členění; - používá obchodní terminologii a vybrané odborné výrazy; - ovládá s ohledem na charakter prodáváného zboží techniku předvádění a poradenskou službu; - vypracovává náležitosti dokladů spojených s prodejem zboží (záruční list); - pracuje s informacemi uvedenými výrobcem na obalech zboží; - pracuje s platnou legislativou sortimentu.	6. Drobné elektrotechnické zboží - charakteristika a význam sortimentu - charakteristika elektrotechnického zboží - sortiment elektrotechnického zboží - světelné zdroje, elektrické spotřebiče, - elektroinstalační materiál - skladování, manipulace a prodej elektrotechnického zboží - inovace sortimentu - odborné exkurze, výstavy, praktické ukázky
Žák: - charakterizuje v přehledu základní sortiment; - specifikuje použití jednotlivých druhů zboží; - vytvoří doplňkovou a dodatečnou nabídku; - používá obchodní terminologii; - orientuje se ve vývojových trendech; - provádí označování sešitů a formátů papíru; - vysvětlí požadavky kladené na hračky; - pracuje s informacemi uvedenými výrobcem na obalech zboží; - pracuje s platnou legislativou sortimentu.	6. Drobné zboží - charakteristika a význam sortimentu - papírenské zboží - psací potřeby - ostatní školní a kancelářské potřeby - lepidla - hračky a hry - sportovní potřeby - skladování a ošetřování drobného zboží, prodej - inovace sortimentu - odborné exkurze, výstavy, praktické ukázky

Rozpis učiva a výsledky vzdělávání – 3. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence žáka	Obsah vzdělávání
Žák: - zná specifické požadavky na ošetřování, skladování a prodej dané skupiny zboží; - doporučuje daný sortiment pro různé příležitosti; - rozlišuje vzorky pomocí svých smyslů; - používá obchodní terminologii; - uplatňuje charakteristiku daného sortimentu; - rozděluje uvedený sortiment dle různých hledisek; - vyjmenuje nejčastější vady uvedené sortimentní skupiny; - vysvětluje nutnost dodržování pravidel správné hygienické praxe; - uvádí význam daného sortimentu ve výživě;	1. Koření a dochucovací prostředky - charakteristika a význam sortimentu - koření - dochucovací prostředky - sůl, ocet, hořčice - hotové polévky a omáčky - kypřící prostředky 2. Káva, kávoviny, čaj, kakao - charakteristika a význam sortimentu - káva – zpracování, tržní druhy - kávoviny - čaj pravý, ostatní druhy - kakao

- pracuje s informacemi uvedenými výrobcem na obalech zboží; - pracuje s platnou legislativou sortimentu.	3. Nápoje - charakteristika a význam sortimentu - nealkoholické nápoje, pitný režim - alkoholické nápoje - prodej alkoholických nápojů - pivo - víno - lihoviny 4. Polotovary, studená a dietní kuchyně - charakteristika a význam sortimentu - základní suroviny, druhy, konvenience - dietní výrobky - skladování a ošetřování potravinářského zboží, vady - inovace sortimentu - odborné exkurze, výstavy, praktické ukázky
Žák: - charakterizuje sortiment tabákových výrobků; - používá obchodní terminologii; - vysvětlí a zdůvodní dovolené a nedovolené sousedství tabákových výrobků; - pracuje s informacemi uvedenými výrobcem na obalech zboží; - pracuje s platnou legislativou sortimentu.	5. Tabákové výrobky - charakteristika a význam sortimentu - cigarety, doutníky, sypané tabáky - kuřácké potřeby
Žák: - charakterizuje vlastnosti, rozdělení a použití vláken; - vysvětlí správné ošetřování výrobku podle předložených symbolů; - objasní velikostní sortiment kusového textilu a konfekce; - používá obchodní terminologii; - vysvětlí nezbytnost inovace a výprodejů sortimentu; - pracuje s informacemi uvedenými výrobcem na obalech zboží; - pracuje s platnou legislativou sortimentu.	6. Textilní zboží - charakteristika a význam sortimentu - textilní vlákna - zpracování textilních vláken – předení, tkaní, pletení - zušlechťování tkanin a pletenin - střížní zboží, metráž - kusový textil - konfekce - textilní galanterie - skladování a ošetřování textilního zboží, prodej - inovace sortimentu - odborné exkurze, výstavy, praktické ukázky
Žák: - charakterizuje vlastnosti pravé a syntetické usně; - používá odbornou terminologii; - charakterizuje velikostní tabulky daného sortimentu; - orientuje se v hlavních sortimentních skupinách; - ovládá problematiku ochrany zboží z různých materiálů; - pracuje s informacemi uvedenými výrobcem na obalech zboží; - pracuje s platnou legislativou sortimentu.	7. Obuv a kožená galanterie - charakteristika a význam sortimentu - obuv – rozdělení dle různých hledisek - hodnocení obuvi, vady - velikosti, číslování obuvi - kožená galanterie - kožešiny, doplňky z kůže - skladování a ošetřování kožedělných výrobků - inovace sortimentu, prodej

	- odborné exkurze, výstavy, praktické ukázky
Žák: - orientuje se v sortimentu a v použití sklářských výrobků; - objasní podstatu vzniku keramiky; - má přehled o sortimentu keramiky; - charakterizuje vlastnosti a použití porcelán; - má přehled o druzích plastů umožňujících recyklaci; - vyhledá spotřební obal s recyklační značkou; - ovládá problematiku hlavních sortimentních skupin: charakteristika, význam, požadavky na jakost, označování, uvádění do oběhu; - používá obchodní terminologii sortimentu; - popíše způsob předvedení zákazníkovi; - pracuje s informacemi uvedenými výrobcem na obalech zboží; - pracuje s platnou legislativou sortimentu.	8. Domácí potřeby - charakteristika a význam sortimentu - charakteristika a členění sortimentu - sklo – druhy a použití - keramika – druhy a použití - porcelán – druhy a použití - plasty – druhy a použití - nádobí - nožířské zboží - kuchyňské potřeby - potřeby pro zahrádkáře a chovatele - skladování - inovace sortimentu, prodej - odborné exkurze, výstavy, praktické ukázky
Žák: - používá obchodní terminologii, - vyjmenuje běžný sortiment; - odvozuje nejčastější vady zboží vzniklé nesprávnou manipulací; - ovládá členění sortimentu; - pracuje s informacemi uvedenými výrobcem na obalech zboží; - pracuje s platnou legislativou sortimentu.	9. Stavebniny - charakteristika a význam sortimentu - přehled stavebních materiálů - pojiva, zdicí materiály - izolační materiály, střešní krytiny - dřevařské výrobky, sklo, betonové a keramické výrobky - inovace sortimentu

5.16 Administrativa prodejn

Obor vzdělání:	66-51-H/01 Prodavač
ŠVP:	Prodavač
Předmět:	Administrativa prodejn
Celkový počet hodin:	64
Rozvržení do ročníků:	1. ročník 32 hodin, 2. ročník 32 hodin
Platnost od:	1. 9. 2021 počínaje 1. ročníkem

1. Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle a didaktické pojetí předmětu

Vyučovací předmět poskytuje žákům vědomosti a dovednosti spojené s vedením administrativy v obchodních provozech.

Učivo vychází z RVP 66-51-H/01 Prodavač, z obsahového okruhu Komunikace ve službách. Je zaměřen především na vytváření a rozvoj znalostí a dovedností v oblasti práce s informacemi a vhodnými aplikačními programy při řešení praktických úloh v oboru. Svým obsahem i metodami předmět rozvíjí systémové myšlení žáků, přispívá k vytváření návyků na pečlivou, přesnou a kvalitní práci při efektivním využívání výpočetní techniky.

Obsahem učiva prvního ročníku je nácvik psaní na klávesnici desetiprstovou hmatovou metodou bez vyhledávání kláves zrakem, provádění vyznačených korektur a konstrukce jednoduchých tabulek.

Ve druhém ročníku se žáci zdokonalují v psaní na klávesnici, naučí se opatřovat si informace potřebné k administrativní práci a efektivně s nimi pracovat. Osvojí si pravidla a normy pro vyhotovení písemností a manipulaci s nimi. Seznámí se s archivací dokumentů, prací s kancelářskou technikou a se způsoby využívání běžných komunikačních služeb. Další kapitoly jsou věnovány pracovní-právní dokumentaci, právní dokumentaci, korespondenci s peněžními ústavy, elektronické poště a procvičování učiva.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci:

- vyhotovovali písemnosti potřebné v administrativě prodejn;
- zdokonalovali se v psychomotorických činnostech, vytvářeli si dynamický stereotyp při práci s klávesnicí počítače, dodržovali bezpečnostní a hygienická pravidla pro práci s výpočetní technikou, dodržovali ergonomická pravidla;
- využívali znalostí a dovedností z oblasti obchodní korespondence nejen v profesním, ale i svém občanském životě a stále se v této oblasti sebevzdělávali;
- využívali prostředky ICT pro vyhledání informací, pracovali s odbornou literaturou;
- při komunikaci dodržovali vžitá konvence a pravidla;
- uvědomovali si vazby na legislativu (obecné morální zákony – pirátství, autorský zákon, ochrana osobních údajů, bezpečnost, hesla ...).

Přínos předmětu k realizaci rozvoje klíčových kompetencí

Při písemné komunikaci je kladen důraz na rozvoj profesních dovedností žáků v oblasti administrativy obchodu. Žák by měl umět věcně a správně zpracovávat přiměřeně náročné písemnosti, pracovat samostatně i v týmu, přijímat a plnit odpovědně svěřené úkoly a uznávat autoritu nadřízených. Při rozvíjení sociálně komunikativních kompetencí se uplatňují zásady společenského chování spolu s psychologickými aspekty komunikace. Žáci jsou vedeni k získávání a rozvíjení profesního jednání při styku s obchodními partnery, zákazníky a k celkově kultivovanému projevu. Všechny tyto profesní kompetence žáků se rozvíjejí po stránce obsahové i formální, písemné i ústní tak, aby žáci byli schopni vykonávat činnost v této oblasti na úrovni provozního personálu i na úrovni manažerské.

Kompetence k učení

Vzdělání směřuje k tomu, aby absolventi:

- měli pozitivní vztah k celoživotnímu učení a vzdělávání;
- ovládali různé techniky učení, vytvoření vlastního režimu a podmínek;
- ovládali různé způsoby práce s textem, uměli vyhledávat a zpracovávat informace k oboru;

- s porozuměním poslouchali mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovali si poznámky;
- využívali ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí.

Kompetence k řešení problémů

Vzdělání směřuje k tomu, aby absolventi:

- porozuměli zadaným úkolům, určili jádro problému, získali informace k řešení problému, navrhli způsob řešení a zdůvodnili jej, vyhodnotili a ověřili správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky;
- volili prostředky a způsoby vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívali zkušeností a vědomostí nabytých dříve;
- spolupracovali při řešení problému s jinými lidmi.

Komunikativní kompetence

Vzdělání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni:

- vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikativní situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat;
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, jazykově a obsahově přehledně a správně;
- účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje;
- zpracovávat běžné administrativní písemnosti a pracovní dokumenty;
- snažit se dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii;
- zaznamenávat písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí;
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování.

Personální a sociální kompetence

Vzdělání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni:

- stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek;
- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku;
- ověřovat si získané poznatky, kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí;
- pracovat v týmu, podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností;
- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly, podněcovat práci v týmu vlastními návrhy, nezaujatě posuzovat a zvažovat návrhy druhých;
- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a předcházet konfliktům, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k jiným lidem.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

Vzdělání směřuje k tomu, aby absolventi:

- jednali odpovědně, samostatně a iniciativně v zájmu svém i veřejném;
- dodržovali zákony, respektovali práva a osobnost druhých lidí;
- jednali v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování, přispívali k uplatňování hodnot demokracie.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

Vzdělání směřuje k tomu, aby absolventi:

- měli odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti a dalšímu vzdělávání, uvědomovali si význam celoživotního učení a byli připraveni přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám;
- měli přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v oboru studia, cílevědomě a odpovědně se rozhodovali o své budoucí profesní a vzdělávací dráze;
- měli reálnou představu o pracovních, platových a jiných podmínkách oboru a požadavcích zaměstnavatelů na pracovníky a byli schopni je porovnat se svými představami a schopnostmi;
- ovládali vhodnou komunikaci s potenciálním zaměstnavatelem, prezentovali svůj odborný potenciál a své profesní cíle.

Matematické kompetence

Vzdělání směřuje k tomu, aby absolventi:

- četli a vysvětlovali různé formy grafického znázornění, tabulky, grafy, schémata.

Kompetence k využití ICT a práce s informacemi

Vzdělání směřuje k tomu, aby absolventi:

- pracovali s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií;
- komunikovali elektronickou poštou a využívali další prostředky pro online a offline komunikaci;
- ovládali získávání informací z otevřených zdrojů, zejména s využitím celosvětové sítě Internet;
- pracovali s informacemi pro daný obor vzdělání z různých zdrojů nesenými na různých médiích, zpracovávali je a využívali v praktické činnosti oboru;
- si byli vědomi nutnosti posouzení rozdílu hodnověrnosti různých informačních zdrojů a kriticky přistupovali k získaným informacím;
- byli mediálně gramotní.

Začleňování průřezových témat

Během výuky předmětu jsou aktuálně zařazována všechna průřezová témata. V oblasti Občan v demokratické společnosti jsou žáci vedeni k tomu, aby měli vhodnou míru sebevědomí a sebeodpovědnosti. Žáci jsou vedeni k týmové spolupráci, při vzájemné komunikaci jsou vedeni k ohleduplnosti a taktu, učí se rozdělit si a plánovat práci, dodržovat časový harmonogram, být spoluzodpovědní za konečný výsledek týmové práce.

V oblasti Člověk a životní prostředí je cílem vést žáky k tomu, aby pochopili souvislosti mezi různými jevy v prostředí a lidskými aktivitami, mezi lokálními, regionálními a globálními environmentálními problémy, aby chápali postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na jeho zdraví a život.

V oblasti Člověk a svět práce je hlavním cílem vybavit žáka znalostmi a kompetencemi, které mu pomohou optimálně využít jeho osobnostních a odborných předpokladů pro úspěšné uplatnění na trhu práce a pro budování profesní kariéry. Zadávání samostatných úkolů a řešení modelových situací vedou žáky k používání různých metod myšlení a rozvíjejí jejich samostatnost myšlení. To u nich dále vytváří osobní a odborné předpoklady pro úspěšné řešení běžných pracovních i mimopracovních problémů a pro uplatnění se na trhu práce. Žáci jsou vedeni k celoživotnímu vzdělávání a trvalému získávání nových poznatků.

Oblast Informačních a komunikačních technologií je začleňována jejich zapojením do výuky. Cílem je naučit žáky používat základní a aplikační programové vybavení počítače, a to nejen pro účely uplatnění se v praxi, ale i pro potřeby dalšího vzdělávání. Učí se pracovat s informacemi a komunikačními prostředky.

Realizace mezipředmětových vztahů

Předmět administrativa prodejny využívá poznatky a dovednosti žáků z českého jazyka z oblasti komunikačních kompetencí a budování čtenářské gramotnosti (práce s textem, čtení s porozuměním), doplňuje se navzájem s předmětem základy společenských věd (kapitola Člověk a hospodářství), využívá dovednosti získané v předmětu ICT (vyhledávání informací na Internetu, posuzování jejich hodnověrnosti, zpracování informací v elektronické podobě ve formě textů, tabulek nebo grafických výstupů), je úzce spjat s odbornými předměty oboru vzdělání – ekonomika, daňová evidence, obchodní provoz, zbožíznalství, psychologie a odborný výcvik.

Metody výuky

Výuka se uskutečňuje v odborné učebně vybavené PC s dostatečnou kapacitou výpočetního výkonu, operační paměti, úložného prostoru a s optickou mechanikou. Počítače jsou vybaveny programem, který je používán v současné administrativě. Nezbytným předpokladem je přístup k Internetu s dostatečnou přenosovou rychlostí a dostatečné softwarové vybavení.

Velký důraz je kladen na samostatné a spolehlivé ovládání PC, na procvičování písmen na všech jeho řadách desetiprstovou hmatovou metodou bez vyhledávání zrakem. Na začátku každé vyučovací hodiny je zařazeno cvičení na zopakování předcházející látky formou psaní na rychlost a přesnost. U žáků s poruchami učení je volen individuální přístup.

Nejpoužívanější metody výuky:

- výklad;
- předvedení, pozorování;
- práce s učebnicí;
- praktická cvičení při nácviu a procvičování psaní na klávesnici;
- psaní na rychlost a přesnost;
- práce s PC.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Kontrolu požadované úrovně přesnosti a rychlosti psaní v 1. ročníku vyučující provádí především pravidelnými měsíčními prověrkami, přičemž výsledná známka odpovídá úrovni splnění požadavku limitu tabulek klasifikace přesnosti a rychlosti pro příslušný měsíc.

Ve 2. ročníku jsou žáci hodnoceni na základě pravidelných měsíčních prověrek, samostatných prací a praktických cvičení, u kterých je měřítkem posuzování věcná správnost, slohové vyjadřování, používání odborné terminologie a dodržování normalizované úpravy. Hodnotí se také přístup k předmětu a aktivita v hodinách.

Při hodnocení se přihlíží k případným speciálním vzdělávacím potřebám žáků.

2. Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

Rozpis učiva a výsledky vzdělávání – 1. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence žáka	Obsah vzdělávání
Žák: - charakterizuje význam a důležitost racionálního ovládání klávesnice; - aplikuje zásady hygieny a bezpečnosti při práci.	1. Úvod - seznámení s obsluhou kancelářské techniky - zásady bezpečnosti při práci
Žák: - píše desetiprstovou metodou na klávesnici bez vyhledávání jednotlivých kláves zrakem, a to v přiměřené přesnosti a rychlosti; - ovládá různé způsoby úpravy textů; - dokáže využívat numerickou i alfanumerickou klávesnici; - provádí vyznačené korektury; - rozumí běžným graficky ztvárněným informacím a dokáže je využívat.	2. Písemná komunikace – psaní na klávesnici - střední a horní písmenná řada - dolní písmenná řada - nácvič psaní na číselné řadě - nácvič psaní dalších diakritických a interpunkčních znamének - nácvič psaní číslic a značek - úprava textu - vyplňování tabulek a formulářů - nácvič rychlosti psaní - procvičování učiva, prověrky přesnosti a rychlosti opisu, - exkurze, výchovně-vzdělávací akce

Rozpis učiva a výsledky vzdělávání – 2. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence žáka	Obsah vzdělávání
Žák: - orientuje se v organizaci písemného styku; - ovládá zákonitosti manipulace s písemnostmi a archivace.	1. Písemná komunikace a sestavování písemností - úvod do obchodní korespondence - písemný styk a jeho význam - druhy písemností, jejich charakteristika

	- organizace písemného styku - spisový, skartační, archivní řád, spisová služba, její organizace
Žák: - rozpozná charakteristické znaky obchodního stylu; - charakterizuje význam psychologického působení na příjemce dopisu.	2. Charakteristické znaky obchodního stylu - obchodní styl, jazyk a sloh podnikových písemností - psychologie obchodního dopisu
Žák: - ovládá základní pravidla a normy pro vyhotovení obchodních písemností; - orientuje se v ČSN 01 691; - rozlišuje stavbu adresy fyzické a právnické osoby, je schopen správně sestavit a umístit adresu na obálce i v dopise.	3. Normalizovaná úprava písemností - ČSN 01 6910 - formáty papírů a obálek - adresy – úprava na dopisech a obálkách - celková úprava dopisu – dopisní papír s normalizovaným předtiskem, bloková úprava na formátu A4
Žák: - samostatně vyhotovuje obchodní dopis; - dokáže využívat pomocné informace z webových stránek.	4. Tvorba obchodního dopisu - zásady stylizace - struktura dopisu - postup při tvorbě dopisu
Žák: - orientuje se v jednotlivých druzích obchodních dopisů, rozeznává jejich charakteristické znaky, - vyhotovuje písemnosti spojené s obchodním provozem věcně, jazykově a formálně správně v souladu s normalizovanou úpravou písemností; - dokáže získávat potřebné informace; - uvede specifika a význam osobních dopisů a důvody odlišnosti v jejich úpravě, dokáže je vhodně se stylizovat; - uplatňuje prezentační význam při písemném projevu.	5. Písemnosti při obchodování, pracovně-právní písemnosti - předmluvní jednání – poptávka, nabídka - uzavírání kupních smluv – objednávka, kupní smlouva, smlouva o dílo, smlouva o smlouvě budoucí, odvolávka a přepravní dispozice, návěští zásilky, dodací list, příjemka, převodka, faktura, dobropis Vznik pracovního poměru - nabídky volných míst, konkurzní řízení - žádost o přijetí do pracovního poměru, životopis, osobní dotazník, pracovní smlouva Skončení pracovního poměru - skončení ve zkušební době, dohoda, výpověď, pracovní posudek, potvrzení o zaměstnání - osobní dopisy
Žák: - vhodně stylizuje písemnosti spojené s porušováním obchodních smluv.	6. Písemnosti při porušování obchodních smluv - reklamace, odpověď na reklamaci - urgence, odpověď na urgenci - upomínka, odpověď na upomínku
Žák: - pracuje se šablonami formulářů, které získává z vhodných informačních zdrojů.	7. Písemnosti ve styku s peněžními ústavami a poštou - hotovostní platební styk - bezhotovostní platební styk

5.17 Psychologie

Obor vzdělání:	66-51-H/01 Prodavač
ŠVP:	Prodavač
Předmět:	Psychologie
Celkový počet hodin:	64
Rozvržení do ročníků:	2. ročník 32 hodin, 3. ročník 32 hodin
Platnost od:	1. 9. 2021 počínaje 1. ročníkem

1. Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle a didaktické pojetí předmětu

Cílem předmětu je poskytnout žákům základní poznatky z obecné psychologie, psychologie osobnosti a sociální psychologie, a to zejména ve vztahu k obchodní praxi, naučit žáky jednat s lidmi v různých oblastech obchodní činnosti i v občanském životě. Další snahou je naučit žáky aplikovat získané teoretické znalosti při jednání se spolupracovníky, zákazníky a obchodními partnery, chápat důležitost správného chování člověka nejen při prodeji, ale i v soukromém životě.

Vzdělávání v předmětu vytváří osobnost, která je adaptabilní v nejrůznějších situacích v oblasti obchodu, pěstuje u žáků odpovědnost, poctivost, upřímnost, zdravou sebekritiku, asertivitu, pozitivní životní přístup a další rysy a vlastnosti plnohodnotné osobnosti. Hlavní pozornost je směřována na poznatky z oblasti psychologie prodeje, práce, trhu a etikety v obchodní činnosti.

Charakteristika učiva

Vychází z RVP 66-51-H/01 Prodavač. Učivo je zařazeno do druhého a třetího ročníku. V předmětu se žáci seznámí se základními pojmy obecné psychologie, psychologie osobnosti, sociální psychologie, psychologie práce a prodeje s cílem pochopit praktické možnosti jejich využití v osobním životě, v mezilidských vztazích a v pracovním prostředí. Žák si osvojuje psychologické aspekty komunikace se zákazníkem, profesní vystupování a zásady společenské etiky. Výuka není zaměřena pouze na osvojování základních poznatků, ale i na praktické dovednosti – komunikativní, osvojení základů společenského chování, rozvíjení kladných vlastností žáků, projevujících se ve vztahu k zákazníkům.

Přínos předmětu k realizaci rozvoje klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Vzdělání směřuje k tomu, aby absolventi:

- měli pozitivní vztah k celoživotnímu učení a vzdělávání;
- ovládali různé způsoby práce s textem, uměli vyhledávat a zpracovávat informace k oboru;
- s porozuměním poslouchali mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovali si poznámky;
- využívali ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí;
- znali možnosti svého dalšího vzdělávání zejména v oboru a povolání;
- sledovali a hodnotili pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímali hodnocení výsledků i od jiných lidí.

Kompetence k řešení problémů

Vzdělání směřuje k tomu, aby absolventi:

- porozuměli zadaným úkolům, určili jádro problému, získali informace k řešení problému, navrhli způsob řešení a zdůvodnili jej, vyhodnotili a ověřili správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky;
- volili prostředky a způsoby vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívali zkušeností a vědomostí nabytých dříve;
- spolupracovali při řešení problému s jinými lidmi.

Komunikativní kompetence

Vzdělání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni:

- vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikativní situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat;

- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, jazykově a obsahově přehledně a správně;
- účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje;
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování.

Personální a sociální kompetence

Vzdělání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni:

- posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadovat své jednání a chování v různých situacích;
- stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek;
- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku;
- ověřovat si získané poznatky, kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí;
- mít odpovědný vztah ke svému zdraví, pečovat o svůj fyzický i duševní rozvoj, být si vědomi důsledků nezdravého životního stylu a závislosti;
- pracovat v týmu, podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností;
- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly;
- podněcovat práci týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaujatě zvažovat návrhy druhých;
- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a předcházet konfliktům, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k jiným lidem.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

Vzdělání směřuje k tomu, aby absolventi:

- jednali odpovědně, samostatně a iniciativně v zájmu svém i veřejném;
- dodržovali zákony, respektovali práva a osobnost druhých lidí;
- vystupovali proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci;
- jednali v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování, přispívali k uplatňování hodnot demokracie;
- uvědomovali si vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, přistupovali s aktivní tolerancí k identitě druhých.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

Vzdělání směřuje k tomu, aby absolventi:

- měli odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti a dalšímu vzdělávání, uvědomovali si význam celoživotního učení a byli připraveni přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám.

Kompetence k využití ICT a práce s informacemi

Vzdělání směřuje k tomu, aby absolventi:

- ovládali získávání informací z otevřených zdrojů, zejména s využitím celosvětové sítě Internet;
- si byli vědomi nutnosti posouzení rozdílu hodnověrnosti různých informačních zdrojů a kriticky přistupovali k získaným informacím.

Začleňování průřezových témat

Občan v demokratické společnosti

Při výchově k demokratickému občanství jsou žáci vedeni k tomu, aby měli vhodnou míru sebevědomí, sebeodpovědnosti a schopnost morálního úsudku, hledali kompromisy mezi osobní svobodou a sociální odpovědností a byli kriticky tolerantní, dovedli jednat s lidmi, diskutovat o citlivých nebo kontroverzních tématech a hledat kompromisní řešení. Dále jsou vedeni k tomu, aby si vážili materiálních a duchovních hodnot. Na modelových situacích se žáci učí jednat s různými typy zákazníků/obchodních partnerů, učí se technikám asertivní komunikace, týmové práci, principům spolupráce, učí se rozpoznat manipulativní komunikaci a odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích i řešit různé komunikační a interpersonální situace.

Člověk a životní prostředí

V rámci environmentálního vzdělávání a výchovy jsou žáci vedeni k tomu, aby chápali postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na jeho zdraví a život, osvojili si zásady zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví. Žáci se seznamují se zásadami psychohygieny a zdravého životního stylu bez závislostí.

Člověk a svět práce

V oblasti Člověk a svět práce je hlavním cílem vybavit žáka znalostmi a kompetencemi, které mu pomohou optimálně využít jeho osobnostních a odborných předpokladů pro úspěšné uplatnění na trhu práce a pro budování profesní kariéry. Zadávat samostatných úkolů a řešení problémových situací vedou žáky k používání různých metod myšlení a rozvíjejí samostatnost a logičnost myšlení. To u nich dále vytváří osobní a odborné předpoklady pro úspěšné řešení běžných pracovních i mimopracovních problémů a pro uplatnění se na trhu práce. Žáci se učí komunikovat se zákazníky a také komunikovat a prezentovat při jednání s potenciálními zaměstnavateli, formulovat svá očekávání a své priority. Jsou rovněž vedeni k tomu, aby odpovědně rozhodovali na základě vyhodnocení získaných informací.

Informační a komunikační technologie

Žáci jsou vedeni k tomu, aby dokázali využít internet a další prostředky informačních a komunikačních technologií ke zpracování zadaných samostatných prací a získávání informací pro práci v oboru.

Realizace mezipředmětových vztahů

Předmět psychologie využívá poznatky a dovednosti žáků z českého jazyka z oblasti komunikačních kompetencí a budování čtenářské gramotnosti (práce s textem, čtení s porozuměním) a dovednosti získané v předmětu ICT (vyhledávání informací na Internetu, posuzování jejich hodnověrnosti, zpracování informací v elektronické podobě ve formě textů, tabulek nebo grafických výstupů). Je úzce spjat s předměty základy společenských věd, biologie a ekologie i s teoretickými odbornými předměty oboru vzdělání a předmětem odborný výcvik. Využívá také znalosti žáků z anglického jazyka (odborná terminologie, fráze z oboru) pro nácvik komunikace se zákazníky v cizím jazyce.

Metody výuky

Předmět Psychologie se vyučuje ve druhém a třetím ročníku, vždy s dotací 1 hodina týdně. Výuka probíhá ve standardních kmenových učebnách školy. Využívá se forma frontální, skupinové i samostatné práce. Žáci také pracují s informačními a komunikačními prostředky. Ve výuce je kladen důraz na přípravu jedince pro praktický život (osobní i profesní), nikoliv pouze na sumu teoretických poznatků.

Používané metody výuky:

- výklad (i s využitím prezentační techniky);
- práce s textem (učebnice, učební texty, pracovní listy, časopisy, testy atd.);
- beseda, přednáška;
- řízený rozhovor, diskuse (modelové situace, rozbor příkladů z praxe);
- referáty (samostatné práce na zadané téma);
- praktická cvičení – simulace situací z praxe oboru prodavač a ve službách obecně;
- filmy, výstavy, exkurze;
- práce s internetem - vyhledávání informací a následná práce s nimi.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Vzhledem k pojetí předmětu je hodnocen aktivní přístup žáka k výuce, zpracování a prezentace zadaných úkolů a vlastní kreativita žáka s využitím testových metod a ústního zkoušení. Hodnotí se také schopnost vysvětlit a používat odborné pojmy v logických souvislostech.

Při hodnocení se přihlíží k případným speciálním vzdělávacím potřebám žáků.

2. Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

Rozpis učiva a výsledky vzdělávání – 2. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence žáka	Obsah vzdělávání
Žák: - ví, co je psychologie obecně a začlení ji do soustavy společenských věd; - popíše členění psychologie a její význam pro soukromý i profesní život; - ovládá základní pojmy předmětu psychologie; - objasní význam psychologie ve svém oboru.	1. Úvod do psychologie - pojem, obsah a úkoly psychologie - psychologické disciplíny - význam psychologie a společenského chování v praxi - základní psychologické pojmy - význam psychologie v činnosti pracovníka obchodu
Žák: - popíše jednotlivé složky psychiky; - vysvětlí biologickou a sociální podmíněnost psychiky; - vysvětlí rozdíl mezi počítkem a vjemem; - popíše rozdíl mezi představou a fantazií; - rozpozná typy paměti, objasní vlivy, které snižují pozornost; - vysvětlí rozdíl mezi nižšími a vyššími city; - rozlišuje biologické a sociální potřeby člověka; - popíše etapy vývoje psychiky.	2. Obecná psychologie - obsah psychiky - složky psychiky, vědomí, reflexy - biologická a sociální determinace psychiky - psychické jevy - poznávací procesy – počítky, vjemy, představy, fantazie, myšlení a řeč - doprovodné psychické procesy – paměť, pozornost - volní a motivační procesy - vývoj lidské psychiky
Žák: - vysvětlí pojem osobnost; - doloží na příkladech, jaké vlivy formují osobnost; - rozpozná typy temperamentu; - hodnotí chování své i druhých z hlediska charakterových vlastností; - zhodnotí své schopnosti a navrhne, jak je rozvíjet; - objasní, co aktivuje a motivuje lidské chování; - popíše příznaky poruch osobnosti.	3. Psychologie osobnosti - osobnost člověka – vymezení pojmu - vlivy na formování osobnosti - struktura osobnosti - výkonové vlastnosti (schopnosti, intelekt) - aktivačně-motivační vlastnosti (motivace, potřeby, zájmy) - profilující vlastnosti osobnosti – somatotyp, temperament, charakter - poruchy osobnosti – poruchy intelektu, prožívání a chování (deprivace, frustrace)
Žák: - popíše, jak faktory životního prostředí ovlivňují zdraví člověka; - zdůvodní význam zdravého životního stylu; - orientuje se s zásadách zdravé výživy; - posoudí vliv pracovních podmínek a povolání na své zdraví a vysvětlí, jak může kompenzovat jejich nežádoucí důsledky; - orientuje se v zásadách psychohygieny; - popíše vliv fyzického i psychického zatížení na lidský organizmus, rozpozná příznaky stresu; - posoudí vliv reklamy na životní styl jedince.	4. Tělesné a duševní zdraví člověka - činitelé ovlivňující zdraví – životní a pracovní prostředí, životní styl, pohybové aktivity, výživa a stravovací návyky, rizikové chování - rizikové faktory poškozující zdraví - duševní zdraví a rozvoj osobnosti, psychohygiena - frustrace a stres – příčiny, příznaky, fáze - syndrom vyhoření, únavový syndrom - vliv reklamy na životní styl, mediální konzum

Rozpis učiva a výsledky vzdělávání – 3. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence žáka	Obsah vzdělávání
Žák: - popíše obsah a význam sociální psychologie; - vysvětlí význam procesu socializace; - vyjmenuje sociální skupiny, kterých je členem; - vysvětlí pojem sociální percepce a uvede příklady chyb při posuzování jiných lidí; - vhodně uplatňuje prostředky verbální a neverbální komunikace; - rozliší základní typy sociální interakce; - popíše typy konfliktů a různé způsoby jejich zvládání; - uplatňuje k řešení konfliktů naučené modelové situace; - vyjmenuje základní předpoklady pro úspěšné vedení lidí; - charakterizuje vlastnosti důležité pro výkon povolání v oboru; - vhodně uplatňuje společenské chování a profesní vystupování; - dodržuje profesní etiku, reaguje na různé způsoby chování obchodních partnerů i spolupracovníků; - pečuje o zevnějšek a snaží se o kultivovaný projev; - sleduje vliv médií na chování kupujících; - posoudí vliv reklamy na prodej zboží a služeb, popíše zásady propagace zboží; - využívá znalosti zásad utváření estetického prostředí pracoviště, psychologie barev; - uvede příklady odlišností propagace na zahraničních trzích; - rozpozná typy zákazníků i obchodních partnerů, posuzuje jejich osobnost, ví jak reagovat na projevy jejich chování, snaží se předcházet konfliktům, případně je vhodně řeší; - řeší různé komunikativní situace s ohledem na věk a typ zákazníka a různé formy prodeje; - vysvětlí zásadní význam informací a komunikace pro podnikání ve službách; - uplatňuje správné zásady psychologie prodeje; - využívá získané poznatky ke zvládání mimořádných situací v prodejně; - využívá telekomunikační prostředky v souladu se společenskými zásadami; - komunikuje se zákazníky v cizím jazyce.	5. Komunikace v obchodním provozu - předmět a význam sociální psychologie - socializace osobnosti - sociální skupiny – základní druhy, funkce a normy - sociální role - sociální percepce - verbální a neverbální komunikace - společenské chování a vystupování - sociální interakce - sociální konflikty a způsoby chování v konfliktní situaci - sociálně psychologické aspekty vedení lidí - styly vedení - osobnost pracovníka ve službách - vzhled, postoj, chůze - psychologické základy jednání - společenské chování a profesní vystupování - osobnost zákazníka - kupní motivace zákazníka, vlivy působící na zákazníka - reklama a její vliv na zákazníka - propagace podniku a produktů - propagace na zahraničních trzích - zvláštnosti cizích kultur - typy zákazníků a způsob jednání v nimi - jednání s osobami se zdravotním postižením (zvláště s nevidomými a neslyšícími zákazníky) - problémové typy zákazníků - zásady psychologie prodeje - kultura prodeje, fáze prodeje, formy prodeje - mimořádné situace v prodejně – reklamace zboží, krádeže, obsluha cizinců

5.18 Odborný výcvik

Obor vzdělání:	66-51-H/01 Prodavač
ŠVP:	Prodavač
Předmět:	Odborný výcvik
Celkový počet hodin:	1 600
Rozvržení do ročníků:	1. ročník 480 hodin, 2. ročník 560 hodin, 3. ročník 560 hodin
Platnost od:	1. 9. 2021 počínaje 1. ročníkem

1. Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle a didaktické pojetí předmětu

Cílem předmětu je rozvoj znalostí, dovedností a návyků, které jsou nutné pro budoucí povolání žáků, aby mohli samostatně a zodpovědně pracovat v obchodě. Žák se naučí vykonávat operace spojené s pohybem zboží v prodejně, seznámí se s cestou zboží od objednání ke konečnému zákazníkovi, seznámí se s významem a posláním propagace v tržní ekonomice, dokáže uplatňovat vědomosti a dovednosti získané v teoretickém vyučování v praxi a přetvářet je v profesionální dovednosti a návyky.

Obsah předmětu vychází hlavně z obsahového okruhu příslušného RVP Technika prodeje. V rámci předmětu odborný výcvik si žáci v praxi prověří a upevní své znalosti z odborných i všeobecně vzdělávacích předmětů – především zbožíznalství, obchodní provoz, administrativa prodejny, obchodní počty, matematika, ekonomika, daňová evidence, psychologie a informační a komunikační technologie.

V prvním ročníku se žáci seznámí s maloobchodní jednotkou, dokáží manipulovat se zbožím, provádět jednoduché administrativní úkony spojené s pohybem zboží, včetně vyhotovení dokladů. Vytvářejí cenovky, popisky ke zboží na základě znalosti příslušné legislativní normy. Rozdělují a balí zboží. Bezpečně používají manipulační techniku na prodejně. Profesionálně komunikují se zákazníky i spolupracovníky prodejny.

Ve druhém ročníku žáci s využitím znalostí bezpečnostních a hygienických zásad a norem manipulují se zbožím od dodání až po prodej. Chápu důležitost estetického vzhledu prodejny, umí naaranžovat zboží včetně vyhotovení cenovky a popisky. Profesionálně a odborně komunikují s dodavateli i zákazníky. Ovládají a provádějí administrativní úkony na prodejně.

Ve třetím ročníku žáci vykonávají obchodní operace na prodejně včetně inventarizace. Orientují se v právních normách a legislativě spojené s prodejem zboží včetně reklamace. Balí zboží netradičním a kreativním způsobem. Pracují na různých pokladních systémech. V rámci rozšiřujícího a prohlubujícího učiva se seznamují s marketingem a managementem prodeje. Do výuky je zařazen také základní kurz obsluhy motorových vozíků zakončený závěrečnou zkouškou podle platné legislativy. Kurz je hrazen školou.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci:

- znali operace na prodejní jednotce;
- byli schopni samostatně vykonávat operace a úkony spojené s pohybem zboží v prodejní jednotce a s cestou zboží ze skladu k zákazníkovi – převzít zboží od dodavatele, skladovat, ošetřovat, připravovat, vybalovat, vystavovat, prodat a zabalit zboží;
- bezpečně pracovali se zařízením, nástroji a pomůckami prodejních jednotek;
- pracovali na kontrolní pokladně a v pokladních systémech;
- znali různé druhy aranžerských prostředků, materiálů a pomůcek a práci s nimi;
- aranžovali a vystavovali zboží v interiéru prodejny;
- manipulovali se zbožím při prodeji za dodržení hygienických a bezpečnostních zásad;
- balili zboží náročným způsobem;
- vyhotovovali doklady spojené s pohybem zboží (objednávka, dodací list, faktura, slevy na zboží, paragon, reklamační list, záruční list);
- prováděli inventarizaci v prodejně;
- chápali význam propagačního sdělení a komunikování v obchodní praxi;
- dbali na bezpečnost a ochranu zdraví při práci a dodržovali příslušné předpisy a zásady požární ochrany a hygieny na pracovišti.

Přínos předmětu k realizaci rozvoje klíčových kompetencí

V průběhu výuky jsou v předmětu rozvíjené následující kompetence:

Kompetence k učení – vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi:

- měli pozitivní vztah k celoživotnímu učení a vzdělávání;
- sledovali a hodnotili pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímali hodnocení výsledků i od jiných lidí;
- znali možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání.

Kompetence k řešení problémů – vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi:

- porozuměli zadaným úkolům, určili jádro problému, získali informace k řešení problému, navrhli způsob řešení a zdůvodnili jej, vyhodnotili a ověřili správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky;
- uplatňovali při řešení různé metody myšlení a myšlenkové operace;
- volili prostředky a způsoby vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívali zkušeností a vědomostí nabytých dříve;
- spolupracovali při řešení problému s jinými lidmi.

Komunikativní kompetence – vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni:

- vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikativní situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat;
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, jazykově a obsahově přehledně a správně;
- účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje;
- zpracovávat běžné administrativní písemnosti a pracovní dokumenty;
- snažit se dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii;
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování;
- chápat výhody znalosti a ovládání cizích jazyků pro životní a pracovní uplatnění a byli motivováni pro další prohlubování svých jazykových znalostí a dovedností.

Personální a sociální kompetence - vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni:

- posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadovat své jednání a chování v různých situacích;
- stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek;
- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku;
- ověřovat si získané poznatky, kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí;
- mít odpovědný vztah ke svému zdraví, pečovat o svůj fyzický i duševní rozvoj, být si vědomi důsledků nezdravého životního stylu a závislostí;
- adaptovat se na jiné prostředí a jeho změny podle svých schopností a možností je i ovlivnit;
- pracovat v týmu, podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností;
- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly, podněcovat práci v týmu vlastními návrhy, nezaujatě posuzovat a zvažovat návrhy druhých;
- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a předcházet konfliktům, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k jiným lidem.

Občanské kompetence a kulturní povědomí – vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi:

- jednali odpovědně, samostatně a iniciativně v zájmu svém i veřejném;
- dodržovali zákony, respektovali práva a osobnost druhých lidí;
- jednali v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování, přispívali k uplatňování hodnot demokracie,;
- chápali význam životního prostředí pro člověka a jednali v duchu udržitelného rozvoje;
- uznávali hodnotu života, uvědomovali si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám – vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi:

- měli odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti a dalšímu vzdělávání, uvědomovali si význam celoživotního učení a byli připraveni přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám;
- měli přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v oboru studia, cílevědomě a odpovědně se rozhodovali o své budoucí profesní a vzdělávací dráze;
- měli reálnou představu o pracovních, platových a jiných podmínkách oboru a požadavcích zaměstnavatelů na pracovníky a byli schopni je porovnat se svými představami a schopnostmi;
- ovládali vhodnou komunikaci s potenciálním zaměstnavatelem, prezentovali svůj odborný potenciál a své profesní cíle;
- znali obecná práva a povinnosti zaměstnavatelů a pracovníků;
- rozuměli podstatě a principům podnikání, měli představu o právních, ekonomických, administrativních, osobních a etických problémech soukromého podnikání v oboru;
- byli schopni vyhledávat a posuzovat podnikatelské příležitosti v souladu s realitou tržního prostředí, svými předpoklady a možnostmi.

Matematické kompetence – vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi:

- používali a převáděli běžné jednotky v oboru;
- používali pojmy kvantifikujícího charakteru;
- četli a vysvětlovali různé formy grafického znázornění, tabulky, grafy, schémata;
- prováděli reálný odhad výsledků daných úloh (měření, vážení).

Kompetence k využití ICT a práce s informacemi – vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi:

- pracovali s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií;
- komunikovali elektronickou poštou a využívali další prostředky pro online a offline komunikaci;
- ovládali získávání informací z otevřených zdrojů, zejména s využitím celosvětové sítě Internet;
- pracovali s informacemi pro daný obor vzdělání z různých zdrojů nesenými na různých médiích, zpracovávali je a využívali v praktické činnosti oboru.

Začleňování průřezových témat

Občan v demokratické společnosti – při výchově k demokratickému občanství jsou žáci vedeni k tomu, aby měli vhodnou míru sebevědomí, sebeodpovědnosti a schopnost morálního úsudku, hledali kompromisy mezi osobní svobodou a sociální odpovědností a byli kriticky tolerantní, dovedli jednat s lidmi, diskutovat o citlivých nebo kontroverzních tématech a hledat kompromisní řešení. Dále jsou vedeni k tomu, aby si vážili materiálních a duchovních hodnot. Žáci se učí přiměřeně se vyjadřovat v náročnějších komunikačních situacích, formulovat své názory a postoje, vyslechnout názory druhých včetně kritiky a přiměřeně na ně reagovat, pracovat samostatně a v týmu.

Člověk a životní prostředí – v rámci environmentálního vzdělávání a výchovy jsou žáci vedeni k tomu, aby chápali postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na jeho zdraví a život, osvojili si zásady zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví. Žáci jsou vedeni k hospodárnému jednání z ekonomického i ekologického hlediska – výběr obalového materiálu, hospodárné zacházení s ním, zacházení s odpady, výběr zboží podle ekologických hledisek, druhy a vlastnosti např. barev a aranžérských materiálů a správné nakládání s nimi apod.

V oblasti Člověk a svět práce je hlavním cílem vybavit žáka znalostmi a kompetencemi, které mu pomohou optimálně využít jeho osobnostních a odborných předpokladů pro úspěšné uplatnění na trhu práce a pro budování profesní kariéry. Předmět připravuje žáky na práci v obchodních provozech, znát sortiment zboží, pečovat o něj, nabízet zákazníkům, poskytovat odborné informace a servis atd. Žáci se učí propagovat svou provozovnu, své pracoviště, předmět vede žáky k uvědomělému dodržování pracovních povinností, k dovednost vycházet s budoucími kolegy a nadřízenými, k respektování principů uplatňování demokratických zásad i na pracovišti.

Informační a komunikační technologie – žáci jsou vedeni k tomu, aby dokázali využít internet a další prostředky informačních a komunikačních technologií ke zpracování zadaných samostatných prací a získávání informací pro práci v oboru. Žáci poznávají význam komunikace s veřejností, účinky jednotlivých druhů propagačních materiálů, využití ICT pro účely propagace prodejny, provozovny, využívání prostředků ICT při objednávání a evidenci zboží v prodejně, při vystavení prodejního dokladu, při práci na kontrolní pokladně a dalších pokladních systémech.

Realizace mezipředmětových vztahů

Předmět odborný výcvik využívá poznatky a dovednosti žáků z českého jazyka z oblasti komunikačních kompetencí a budování čtenářské gramotnosti (práce s textem, čtení s porozuměním) a dovednosti získané v předmětu ICT (vyhledávání informací na Internetu, posuzování jejich hodnověrnosti, zpracování informací v elektronické podobě ve formě textů, tabulek nebo grafických výstupů), dovednosti získané v předmětech základy společenských věd, matematika, fyzika, chemie, biologie a ekologie a tělesná výchova. V praxi realizuje teoretické poznatky získané v teoretických odborných předmětech, především obchodní provoz, zbožíznalství, administrativa prodeje, psychologie, ekonomika, daňová evidence a obchodní počty.

Metody výuky

Odborný výcvik probíhá v odborných učebnách školy, na smluvních pracovištích na základě smlouvy o spolupráci při zabezpečování odborného výcviku a ve školní prodejně, kde žáci pracují s různými pokladními systémy.

V prvním ročníku se používají především metody slovní a názorně demonstrační, dále skupinová a individuální práce. Podstatnou část výuky tvoří nejprve řízená teoretická a praktická činnost a později samostatná praktická činnost na jednotlivých provozovnách. Důraz je kladen na propojení praxe s teorií. Žáci jsou vedeni k dodržování hygienických a bezpečnostních předpisů.

Ve vyšších ročnících je základní metodou výklad a řízená diskuse žáků, instruktáž, předvádění, napodobování, nácvik dovedností, praktické výtvarné práce. Žáci pracují samostatně, případně i ve dvojicích či skupinách s konkrétním tematickým zaměřením. Součástí výuky jsou také návštěvy výstav, žáci absolvují základní kurz řízení motorových vozíků. Při výuce se podporuje především samostatná tvořivá práce.

Součástí výuky je také příprava a účast na soutěžích oboru pořádaných nadřízenými orgány a oborovými svazy i jinými organizacemi (např. školy).

Hodnocení výsledků vzdělávání

Žáci jsou hodnoceni na základě předvedení a splnění praktických úkolů. Průběžně se hodnotí aktivní a odpovědný přístup k plnění zadaných úkolů, samostatnost, zručnost, nápaditost, dodržování zásad při manipulaci se zbožím včetně balení zboží, iniciativa při plnění zadaných úkolů, způsob komunikace se zákazníkem, správnost a přesnost při vyplňování prodejních dokladů a zodpovědné dodržování bezpečnostních a hygienických a jiných předpisů spojených s prodejem. Po probrání tematického celku jsou zařazovány písemné práce, rovněž tak ústní zkoušení. Na konci pololetí se provádí pololetní praktické prověrky z jednotlivých tematických celků.

Hodnocení žáků se v rámci podávání zpětnovazebních informací o zvládnutí jednotlivých celků učiva uskutečňuje průběžně, a to hodnocením samostatných praktických úkolů a ověřováním získaných dovedností. Při hodnocení teoretických znalostí žáků bude brán zřetel zejména na:

- zájem o téma, aktivitu;
- zvládnutí dílčích úseků látky;
- celkový přehled o problému;
- aplikování poznatků i z jiných předmětů (mezipředmětové vztahy);
- samostatnost.

Při hodnocení praktických úkolů budou použita tato kritéria:

- tvořivost, zručnost;
- estetické cítění;
- technické provedení;
- sebehodnocení.

Při hodnocení se přihlíží k případným speciálním vzdělávacím potřebám žáků.

2. Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

Rozpis učiva a výsledky vzdělávání – 1. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence žáka	Obsah vzdělávání
Žák: - dodržuje ustanovení týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence; - uvede příklady bezpečnostních rizik, event. nejčastější příčiny úrazů a jejich prevenci; - při obsluze, běžné údržbě a čištění strojů a zařízení postupuje v souladu s předpisy a pracovními postupy; - poskytne první pomoc při úrazu na pracovišti; - uvede povinnosti pracovníka i zaměstnavatele v případě pracovního úrazu; - dodržuje zásady osobní hygieny; - zná a dodržuje hygienické předpisy na pracovišti; - udržuje pořádek na pracovišti.	1. Bezpečnost a ochrana zdraví při práci, požární prevence, hygiena práce - pracovněprávní problematika BOZP - bezpečnost technických zařízení - osobní ochranné prostředky - protipožární předpisy - význam bezpečnostních a protipožárních předpisů - zásady první pomoci - aktuální požadavky na bezpečnost práce a hygienu
Žák: - zdůvodní význam obchodu a jeho funkce; - vysvětlí rozdíl mezi velkoobchodem a maloobchodem; - vysvětlí úlohy prodejny; - popíše základní prodejní jednotku a určí vhodné zařízení a vybavení podle druhu prodáváného zboží; - vysvětlí podstatu a význam obchodního provozu, popíše jeho cíle, vyjmenuje jednotlivé činitele; - popíše zásady zabezpečení prodejny; - orientuje se v prodejně; - dbá na pořádek, uvědomuje si, že vzhled budovy, úprava okolí, nákupní prostředí a kvalita zařízení ovlivňuje zákazníka; - dodržuje zásady dobré a efektivní komunikace mezi spolupracovníky; - posoudí zařízení prodejny z hlediska požadavků na hygienu prodeje, BOZP a protipožární opatření.	2. Prodejna - význam obchodu - maloobchod, velkoobchod - úlohy prodejny - provozní typy maloobchodních jednotek - obchodní provoz a jeho činitele, - zabezpečení prodejny - vnitřní a vnější úprava prodejny - členění prodejny - zařízení a vybavení provozovny - provozní předpisy prodejny - organizace práce v prodejně - zaměstnanci prodejny a jejich kompetence - zásady spolupráce s pracovníky prodejen - aktuální požadavky na bezpečnost práce a hygienu
Žák: - vyjmenuje a zná jednotlivé formy prodeje a uvede rozdíly mezi nimi; - rozlišuje druhy služeb podle sortimentu, posoudí jejich význam, uplatnění, výhody i nevýhody, provede kalkulaci placených služeb.	3. Formy prodeje - základní formy prodeje zboží - doplňkové formy prodeje - služby obchodu

Žák: - charakterizuje jednotlivé obchodní operace a požadavky na ně kladené; - charakterizuje podstatu skladování různého zboží a řídí se jí; - orientuje se v prodejně, zná jednotlivá mechanizační prostředky pro manipulaci se zbožím a dokáže je používat; - aplikuje hygienické a bezpečnostní požadavky při manipulaci se zbožím; - posuzuje kvalitu zboží; - v praxi pozná důsledky nesprávného skladování zboží; - připravuje zboží k prodeji; - dodržuje pravidla přípravy zboží; - zná rozdíly v manipulaci s jednotlivými druhy zboží; - bezpečně a šetrně zachází se stroji a zařízením prodejny, nástroji a pomůckami a s dalším vybavením prodejny; - aplikuje estetické požadavky při doplňování do regálů; - dodržuje pořádek a čistotu během doplňování do regálů; - zná požadavky na označení zboží podle platné legislativy; - při nakládání s obaly dodržuje platnou legislativu; - posoudí zařízení prodejny z hlediska požadavků na hygienu prodeje, BOZP a protipožární opatření; - vede a vyhotovuje příslušné doklady spojené s těmito operacemi; - využívá získané návyky obchodních počtů.	4. Obchodní operace v prodejně - příjem zboží podle sortimentu - skladování zboží podle sortimentu - způsoby ukládání jednotlivých druhů zboží - příprava zboží k prodeji - manipulace se zbožím na prodejně - doplňování zboží do regálů - legislativní požadavky na označování zboží - vlivy působící na zboží - skladování a manipulace s obaly - likvidace obalů - bezpečnostní, protipožární a hygienické předpisy při příjmu, skladování, přípravě a doplňování zboží podle sortimentu - administrativní úkony a písemnosti spojené s těmito operacemi
Žák: - vyhotovuje cenovky, popisky, poutače ke zboží podle platné legislativy s důrazem na estetickou úroveň; - vytvoří jednoduché propagační texty i ve spojení s kresbou.	5. Cenovky, popisky, poutače - zásady tvorby cenovek, popisů a propagačních textů - písmo, barva – kontrast barev - psychologické působení barev - legislativní náležitosti cenovky, popisky, poutače
Žák: - balí zboží odpovídajícím obalovým materiálem s ohledem na funkčnost, druh a velikost zboží, estetickou úroveň a potřeby zákazníka; - ovládá základní způsoby balení zboží; - umí zabalit dárkově zboží; - používá správné pomůcky pro dělení, vážení a měření; - dbá na estetickou úroveň balení a na bezpečnostní a hygienické požadavky a předpisy.	6. Balení a dělení zboží - balicí materiály - zásady balení zboží - balení potravinářského zboží - balení nepotravinářského zboží - nácvik jednotlivých druhů balení, - o dárkové balení - o bonboniéra - o stříška - o lahev - nové trendy - estetické požadavky na balení - dělení potravinářského zboží - dělení nepotravinářského zboží - bezpečnost práce při balení a dělení zboží

Žák: - přiměřeně reaguje na požadavky zákazníka; - dodržuje zásady společenského chování, vystupování a profesionálního jednání ve styku se zákazníky; - bezpečně a šetrně zachází s pomůckami; - provádí obsluhu zákazníka s ohledem na specifika jednotlivých forem prodeje; - vyhotovuje prodejní doklady.	7. Prodejní proces - profesionální jednání ve styku se zákazníky - chování při prodeji v různých formách prodeje - administrativní úkony a písemnosti spojené s touto operací
Žák: - ovládá a předvádí soubor dovedností odpovídající požadavkům ŠVP pro 1. ročník.	8. Souhrnné opakování

Rozpis učiva a výsledky vzdělávání – 2. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence žáka	Obsah vzdělávání
Žák: - chápe a dodržuje bezpečnostní a protipožární předpisy na pracovišti; - uvede příklady bezpečnostních rizik, eventuálně nejčastější příčiny úrazů a jejich prevenci; - při obsluze, běžné údržbě a čištění strojů a zařízení postupuje v souladu s předpisy a pracovními postupy; - umí poskytnout první pomoc; - uvede povinnosti pracovníka i zaměstnavatele v případě pracovního úrazu; - dodržuje zásady osobní hygieny; - zná a dodržuje hygienické předpisy na pracovišti; - udržuje pořádek na pracovišti.	1. Bezpečnost a ochrana zdraví při práci, požární prevence, hygiena práce - bezpečnost práce při manipulaci s technickým zařízením - osobní ochranné prostředky - protipožární předpisy - význam bezpečnostních a protipožárních předpisů - zásady první pomoci - aktuální požadavky na bezpečnost práce a hygienu
Žák: - uplatňuje správné zásady při odběru a převážce zboží; - řeší zjištěné nedostatky dodávky a uplatňuje reklamaci vůči dodavateli; - dodržuje podmínky a postupy při vyřizování reklamace zboží prodejcem; - skladuje a ošetřuje zboží při uplatňování zásad správného skladování; - využívá všechny mechanizační prostředky pro manipulaci se zbožím; - určuje faktory, které mají vliv na kvalitu zboží a řídí se jimi; - charakterizuje jednotlivé požadavky na jakost zboží; - připravuje zboží k prodeji; - vede a vyhotovuje příslušné doklady spojené s těmito operacemi; - doplňuje zboží do regálů, dodržuje zásady doplnění zboží a dbá na estetickou úroveň;	2. Manipulace se zbožím - odběr a převážka zboží - vyřizování reklamace u dodavatele - administrativní úkony a písemnosti spojené s těmito operacemi - skladování a ošetřování zboží podle sortimentu - jakost zboží a faktory, které ji ovlivňují - příprava zboží podle sortimentu - doplňování a manipulace se zbožím na prodejně - bezpečnostní, protipožární a hygienické předpisy při skladování a manipulaci se zbožím podle sortimentu

- dodržuje hygienické zásady a bezpečnost práce při skladování a manipulaci se zbožím; - kontroluje sortiment zboží s cílem zajistit prodej pouze bezpečných výrobků, chrání zájmy zákazníků v rámci platné legislativy.	
Žák: - správně používá základní techniky aranžerských prací a realizaci drobných propagačních akcí, a to zejména vytváření cenovky, popisky, využití propagačních prostředků v prodejně; - sleduje a vyhodnocuje spotřebitelskou poptávku; - využívá znalosti prostředí prodejny při vytváření nabídky; - spolupracuje při vytváření estetického prostředí interiéru prodejny; - vystavuje a aranžuje zboží v prodejně s přihlédnutím ke specifice sortimentu; - šíří informace o obměnách a novinkách sortimentu; - sleduje vliv médií na chování kupujícího; - sleduje a průběžně vyhodnocuje vývoj struktury prodáváného sortimentu s cílem zvýšit maloobchodní obrát.	3. Podpora prodeje - estetický vzhled prodejny - reklama a její vliv na zákazníka - předpoklady úspěšného obchodování v konkurenčním prostředí - kupní motivace zákazníka, vlivy působící na zákazníky - sledování spotřebitelské poptávky - metody a techniky marketingového výzkumu - jednoduché propagační techniky, vystavování, aranžování zboží včetně řádného označení jako základní podpory formy prodeje - manipulace s aranžerským nářadím a pomůckami
Žák: - ovládá techniku předvedení zboží a poradenských služeb s ohledem na charakter prodáváného zboží, na typ, věk a pohlaví zákazníka; - informuje zákazníka o vlastnostech zboží; - aplikuje v praxi znalosti zboží příslušného sortimentu; - reaguje pohotově na přání zákazníka; - dodržuje pravidla úspěšného prodejce při komunikaci se zákazníkem, jedná ohleduplně a asertivně; - řeší komunikativní situace přiměřeně svému věku a pracovnímu postavení; - vede a vyhotovuje příslušné doklady spojené s těmito operacemi; - balí zboží odpovídajícím obalovým materiálem s ohledem na funkčnost, estetickou úroveň, hygienické požadavky a potřeby zákazníků; - ovládá složitější způsoby balení zboží včetně dárkového; - dodržuje bezpečnostní a hygienické předpisy při prodeji a balení zboží.	4. Prodej zboží a technika prodeje - odborná obsluha při prodeji jednotlivých skupin zboží - nabídka a předvedení zboží - balení zboží na přání zákazníka - dárkové balení - komunikace se zákazníkem - administrativní úkony a písemnosti spojené s těmito operacemi
Žák: - ovládá a předvádí soubor dovedností odpovídající požadavkům ŠVP pro 2. ročník.	5. Souhrnné opakování

Rozpis učiva a výsledky vzdělávání – 3. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence žáka	Obsah vzdělávání
Žák: - chápe a dodržuje bezpečnostní a protipožární předpisy na pracovišti; - uvede příklady bezpečnostních rizik, eventuálně nejčastější příčiny úrazů a jejich prevenci; - při obsluze, běžné údržbě a čištění strojů a zařízení postupuje v souladu s předpisy a pracovními postupy; - zná zásady poskytnutí první pomoci; - uvede povinnosti pracovníka i zaměstnavatele v případě pracovního úrazu; - dodržuje zásady osobní hygieny; - zná a dodržuje hygienické předpisy na pracovišti; - dodržuje pořádek na pracovišti.	1. Bezpečnost a ochrana zdraví při práci, požární prevence, hygiena práce - bezpečnost práce při manipulaci s technickým zařízením - osobní ochranné prostředky - protipožární předpisy - význam bezpečnostních a protipožárních předpisů - zásady první pomoci - aktuální požadavky na bezpečnost práce a hygienu
Žák: - řídí se provozními pravidly prodejny a orientuje se v prodejně; - aplikuje postup a způsob objednávání zboží u dodavatele,; - ovládá způsob evidence zboží na prodejně; - sleduje pohyb sezónního zboží; - vede a vyhotovuje příslušné doklady spojené s těmito operacemi; - posoudí kvalitu přejímaného zboží; - uplatňuje správně zásady pro manipulaci se zbožím příslušného sortimentu; - skladuje a manipuluje s obaly; - nakládá s obaly podle platné legislativy; - dodržuje správné zásady skladování a ošetřování zboží v souvislosti s hygienickými a bezpečnostními předpisy.	2. Obchodní operace v prodejně - nákup zboží - sezónní zboží - objednávky zákazníků - kontrola kvality přejímaného zboží - manipulace s jednotlivými druhy zboží při skladování - skladování, vady, manipulace s obaly - administrativní úkony a písemnosti spojené s těmito operacemi
Žák: - uvědomuje si význam inventarizace,; - vyhotoví statistický soupis zboží na prodejně; - popíše způsoby vypořádání inventarizačních rozdílů.	3. Inventarizace zboží - druhy inventarizace - postup při inventarizaci - statistický soupis zboží - způsoby vypořádání inventarizačních rozdílů
Žák: - popíše podmínky a postupy reklamace zboží; - vyjmenuje a popíše funkci orgánů a institucí, které pomáhají spotřebitelům řešit jejich problémy; - řeší různé situace při reklamaci zboží a pracuje s příslušnými právními normami; - vede a vyhotovuje příslušné doklady spojené s touto operací; - komunikuje se zákazníkem při případných stížnostech a reklamacích zboží v souladu s postupy firmy.	4. Ochrana spotřebitele - aktuální právní předpisy týkající se ochrany spotřebitele a reklamace zakoupeného zboží - administrativní úkony a písemnosti spojené s těmito operacemi

Žák: - vyjmenuje kontrolní orgány; - popíše pravomoci a náplň činnosti kontrolních orgánů v obchodní sféře; - popíše povinnosti prodejce vůči státu při povinném posuzování shody výrobků; - posoudí hodnověrnost informací z různých zdrojů.	5. Orientace v právních normách, které se vztahují k provozu prodejny - orgány dozorující prodej zboží a jejich kompetence
Žák: - provádí obsluhu zákazníků s ohledem na specifika jednotlivých forem prodeje; - zvolí vhodnou formu předvedení zboží s ohledem na typ, věk, pohlaví zákazníka a formu prodeje; - informuje zákazníka o vlastnostech zboží, - provede různé nabídky zboží; - vysvětlí přednosti zboží; - aplikuje v praxi znalosti zboží příslušného sortimentu; - odpovídá na otázky ohledně funkce a provozu zboží; - pohotově reaguje na přání a požadavky zákazníků; - dodržuje pravidla úspěšného prodeje při komunikaci se zákazníkem; - vystavuje záruční list a doklady spojené s prodejem zboží; - dodržuje hygienické a bezpečnostní předpisy při prodeji zboží; - aplikuje specifické požadavky na ošetřování, skladování a prodej zboží podle specializace v oboru; - pracuje s platnou legislativou prodáváného sortimentu zboží; - dodržuje v praxi ustanovení platných zákonů, norem, vyhlášek a nařízení daného sortimentu; - provádí nabídku náhradních, doplňkových a nových druhů zboží v rámci sortimentní skupiny.	6. Prodej zboží příslušného sortimentu - nabídka a předvedení zboží - způsoby předvedení zboží - údaje na obalech - prodej zboží příslušného sortimentu - vystavení dokladů spojených s prodejem zboží - poradenská služba - náhradní nabídka - návod na použití
Žák: - balí zboží složitějšími způsoby včetně použití netradičních způsobů; - dbá na estetickou úroveň balení; - dodržuje bezpečnostní a hygienické zásady při balení.	7. Balení zboží - netradiční a kreativní způsoby balení
Žák: - pracuje s pokladním systémem včetně realizace plateb hotovostní i bezhotovostní formou v české i cizí měně; - vyhotovuje účetní doklady o prodeji zboží.	8. Práce s pokladními systémy - přijímání hotovostních i bezhotovostních plateb - obsluha pokladních systémů - administrativní úkony a písemnosti spojené s těmito operacemi - legislativní úprava přijímání hotovostních a bezhotovostních plateb

Žák: - získá odbornou připravenost k obsluze motorových vozíků; - při obsluze, běžné údržbě a čištění strojů a zařízení postupuje v souladu s předpisy a pracovními postupy; - dodržuje ustanovení týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární ochraně.	9. Základní kurz řízení motorových vozíků - obsluha jednoduchých dopravních a manipulačních prostředků - údržba
Žák: - ovládá a předvádí soubor dovedností odpovídající požadavkům ŠVP pro 3. ročník.	10. Souhrnné závěrečné opakování - příprava na závěrečné zkoušky

5.19 Řízení motorových vozidel – nepovinný předmět

Obor vzdělání:	66-51-H/01 Prodavač
ŠVP:	Prodavač
Předmět:	Řízení motorových vozidel
Celkový počet hodin:	96
Rozvržení do ročníků:	žák si zařadí předmět do libovolného ročníku studia
Platnost od:	1. 9. 2021 počínaje 1. ročníkem

1. Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle a didaktické pojetí předmětu

Obecným cílem předmětu je připravit žáky ke složení zkoušek pro získání řidičského oprávnění skupiny „B“ a naučit je předpisy o provozu na pozemních komunikacích, základy údržby a ovládání vozidla, teoretickým základům bezpečné jízdy a praktické jízdy motorovým vozidlem.

Učivo má za úkol:

- rozvíjení teoretických znalostí a zdokonalování praktických dovedností v řízení a ovládání motorového vozidla;
- vytvářet smysl pro zodpovědnost a svědomitost při řízení motorového vozidla;
- vytvářet smysl pro účelnost a využitelnost techniky;
- rozvíjení komunikačních a motorických schopností a dovedností při řízení jednotlivých typů motorových vozidel.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli:

- pracovat a reagovat na danou situaci samostatně;
- pracovat soustředěně;
- myslet ekologicky a ekonomicky.

Předmět žáky připravuje ke složení zkoušky pro získání řidičského oprávnění skupiny „B“. Vlastní zkouška se provádí testem z předpisů o provozu na pozemních komunikacích a zdravotnické přípravy pomocí výpočetní techniky a praktickou jízdou za přítomnosti učitele autoškoly a zkušební komisaře magistrátu.

Test obsahuje otázky:

- z pravidel provozu na pozemních komunikacích;
- z předpisu o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích;
- ze zdravotnické přípravy;
- z předpisů souvisejících s provozem na pozemních komunikacích, které jsou součástí výuky podle učebních osnov.

Zkouška prováděná pomocí výpočetní techniky je sestavována náhodným výběrem jednotlivých zkušebních otázek. Znění všech zkušebních otázek z předpisů o provozu na pozemních komunikacích a zdravotnické přípravy vydává ministerstvo ve Věstníku dopravy.

Na vykonání zkoušky se stanoví doba 30 minut. Žadateli o řidičské oprávnění, který doloží lékařským vyšetřením, že trpí poruchou dyslexie nebo dysgrafie, prodlouží zkušební komisař předepsanou dobu na dvojnásobek.

Počet otázek v testu, jejich bodové hodnocení, složení testu podle bodového hodnocení a minimální počet bodů nutný k získání jednotlivých skupin řidičského oprávnění stanoví prováděcí předpis.

Praktická zkouška se provádí praktickou jízdou po dobu nejméně 30 minut, kde žák předvede samostatně praktické dovednosti v ovládání vozidla a řešení dopravních situací v městském a mimo městském provozu.

Podmínky pro zařazení žáka do nepovinného předmětu Řízení motorových vozidel:

- vyplněná žádost o řidičské oprávnění potvrzená lékařem a posudek o zdravotní způsobilosti k řízení motorových vozidel;

- uchazeč nemá uloženou sankci, která spočívá v zákazu řízení motorových vozidel;
- splňuje minimální věk 18 měsíců před dovršením věku pro danou skupinu (pro skupiny B 18 let).

Náklady spojené s praktickou částí výcviku hradí žák. Cena je stanovena vnitřní směrnicí ředitele školy. Správní poplatek za vykonání závěrečné zkoušky hradí žák.

V případě, že žák v rozsahu hodin praktické jízdy není dostatečně způsobilý k vykonání závěrečné zkoušky, má možnost po domluvě s vyučujícím rozšířit počet hodin za poplatek stanovený vnitřní směrnicí ředitele školy.

Řidičský průkaz skupiny B opravňuje k řízení motorových vozidel do celkové hmotnosti 3,5 tuny a maximálního počtu 8 pasažérů plus řidič (případně s přívěsem do 750 kg). Dále opravňuje k řízení traktorů a samojízdných pracovních strojů o maximální přípustné hmotnosti do 3,5 tuny a motocyklů do objemu válců 125 cm³ s automatickou převodovkou.

Přínos předmětu k realizaci rozvoje klíčových kompetencí

- Člověk a životní prostředí – vědomí šetrnosti k životnímu prostředí při jakékoli manipulaci s vozidlem, likvidace a recyklace vozidel.
- Člověk a svět práce – získáním řidičského oprávnění nabývá žák dalších profesních kompetencí.
- Informační a komunikační technologie – příprava i zkoušení systémem PC.

Začleňování průřezových témat

Během výuky předmětu jsou zařazována průřezová témata. V oblasti Občan v demokratické společnosti jsou žáci vedeni k tomu, aby měli vhodnou míru sebevědomí, odpovědnosti a schopnosti morálního úsudku. Učí se jednat s lidmi a hledat kompromisy. V oblasti Člověk a životní prostředí je kladen důraz na to, aby žáci dbali na své zdraví, dobré životní prostředí a snažili se je chránit a zachovávat pro budoucí generace.

V oblasti Člověk a svět práce je základem práce s informacemi, vyhledávání a jejich vyhodnocování (například při volbě řešení pracovního problému), žák se připravuje na vlastní pracovní uplatnění na trhu práce. V oblasti Informačních a komunikačních technologií žák aktivně používá aplikační programové vybavení, vyhledává informace na internetu pro praktické řešení a rozhodování a používá progresivních komunikačních technologií.

Realizace mezipředmětových vztahů

Pro zvýšení účinnosti výchovně vzdělávacího procesu využívá předmět mezipředmětové vztahy zejména s vyučovacími předměty informační a komunikační technologie, základy společenských věd a tělesná výchova.

Metody výuky

Výuka je rozdělena na výuku teoretickou a praktickou. Teoretická část využívá v první fázi informačně receptivní metodu ve formě výkladu a demonstrace s využitím dataprojektoru. V následné druhé fázi je využito reproduktivní metody ve formě psaní testů a ústního popisu. Tematické celky jsou doplněny příklady z praxe.

Praktická výuka probíhá formou praktických činností, jako je praktická údržba, zdravotnická příprava a praktická jízda. Při výuce budou využívány funkční modely vozidel ve středisku Jirkov, Chomutov a Kadaň.

Výuka zdravotní přípravy proběhne v teoretické části formou výkladu za použití audiovizuální techniky v praktické části za použití modelů a pomůcek schválených pro výuku první pomoci.

Výuka praktické údržby se provádí na výcvikovém vozidle a také:

- na modelu palivové, elektrické, brzdové, chladicí a mazací soustavy automobilu;
- na modelu zážehového a vznětového motoru;
- na modelu převodovky a spojky, nebo
- na modelu jednotlivých částí automobilu se zachovanými funkčními vlastnostmi.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Žák bude hodnocen ze znalostí obsahově shodných se závěrečnou zkouškou z odborné způsobilosti v autoškolě:

- znalosti zákonů a pravidel pro provoz vozidel na pozemních komunikacích a zdravotnické přípravy formou schválených zkušebních testů.

Zásady hodnocení za pololetí:

- 4 x písemný test;
- 1 x ústní zkoušení;
- 10 x test MV ČR na PC.

Minimální počet známek pro klasifikaci: 2 písemné testy a 5 testů na PC.

2. Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

Vyhláška č. 470 Ministerstva dopravy a spojů ze dne 12. prosince 2000, kterou se provádí zákon č. 247/2000 Sb., o získávání a zdokonalování odborné způsobilosti k řízení motorových vozidel a o změnách některých zákonů stanovuje minimální rozsah hodin v předmětech výuky a výcviku:

Teoretická výuka					
Výuka předpisů o provozu vozidla	Výuka o ovládání a údržbě vozidla	Výuka teorie zásad bezpečné jízdy	Výuka zdravotnické přípravy	Opakování a přezkoušení	Celkem Teoretická výuka
18	2	10	2	4	36
Praktická výuka					
Praktická jízda	Praktická údržba		Praktická zdravotnická příprava		Celkem praktická výuka
28	2		4		34

Výsledky vzdělávání a kompetence žáka	Obsah vzdělávání
Řízení motorových vozidel ŘO skupiny B Praktický výcvik v řízení a ovládání motorového vozidla – 96 hodin	
Žák: - ovládá předpisy o provozu na pozemních komunikacích, zákon 361/2000 sb.; - zvládne teoretickou přípravu z ovládání a údržby vozidla; - zná občanskoprávní a trestněprávní odpovědnost řidiče, rozsah a podmínky pojištění odpovědnosti za škody způsobené provozem motorových vozidel.	1. Výuka předpisů o provozu na pozemních komunikacích - předpisy o provozu na pozemních komunikacích - řešení dopravních situací - předpisy související s provozem na pozemních komunikacích v rozsahu pro příslušnou skupinu nebo podskupinu řidičského oprávnění - předpisy o řidičských oprávněních a řidičských průkazech - doklady potřebné při provozu vozidla podle příslušné skupiny nebo podskupiny řidičského oprávnění - občanskoprávní a trestněprávní odpovědnost řidiče, rozsah a podmínky pojištění odpovědnosti za škody způsobené provozem motorových vozidel

Žák: - zná základní soustavy vozidla a jejich používání, používá ovládající ústrojí, provádí preventivní údržbu vozidla a jednoduché opravy.	2. Ovládání a údržba vozidla - všeobecný popis a sestavu vozidla příslušné kategorie - popis základních soustav vozidla, jejich charakteristiku, účel, činnost a základní údržbu, zásady jejich správného používání - ovládací ústrojí vozidla, ovladačů a sdělovačů, jejich umístění a označení - základní provozní údaje vozidla - zásady preventivní údržby vozidla a její význam pro bezpečnost a hospodárnost provozu a ochranu životního prostředí - postup při provádění základní údržby a jednoduchých oprav vozidla - nejrozšířenější závady a poruchy vyskytující se na vozidle a základní postupy při jejich zjišťování - v případě, že se jedná o výuku u osoby tělesně postižené, která bude řídit vozidlo konstrukčně přizpůsobené jejímu zdravotnímu stavu, provádí se výuka o ovládání a údržbě vozidla o vozidlu konstrukčně přizpůsobeném zdravotnímu stavu tělesně postižené osoby
Žák: - dodržuje základní pravidla v bezpečnosti provozu na pozemních komunikacích; - dodržuje předpisy na pozemních komunikacích, dbá na ostražitost vůči ostatním uživatelům pozemních komunikací; - pečuje o technický stav vozidla z hlediska bezpečnosti a jeho používání s ohledem na životní prostředí; - má dostatečné řidičské dovednosti při rozjetí vozidla, řazení a používání brzd; - přizpůsobuje jízdu různým povětrnostním a klimatickým podmínkám, denní a noční doby a počasí; - nepodceňuje rozbor příčin dopravních nehod, dodržuje požadavky na bezpečnou jízdu, jak vůči sobě, tak i přepravovaným osobám.	3. Teorie řízení a zásad bezpečné jízdy - činitelé ovlivňující bezpečnost provozu na pozemních komunikacích - vliv alkoholu, drog, léčiv, stavu mysli a únavy na chování řidiče - právní úpravy doby jízdy a doby odpočinku - problematika vzájemných vztahů jednotlivých účastníků provozu na pozemních komunikacích (dopravní etika) - specifická rizika plynoucí z nedostatku zkušeností ostatních účastníků provozu na pozemních komunikacích a nejzranitelnějších kategorií uživatelů pozemních komunikací, jako jsou děti, chodci, cyklisté a osoby těžce zdravotně postižené, a specifická rizika plynoucí z reakcí tělesně postižených řidičů, kteří řídí vozidla konstrukčně přizpůsobená jejich postižení - vliv technického stavu vozidla na bezpečnost jízdy - pravidla týkající se používání vozidel s ohledem na životní prostředí - základní fyzikální podmínky jízdy vozidla

	- základní postupy řídicích dovedností při rozjetí vozidla, řazení rychlostních stupňů, používání brzd, zastavování a couvání - nejdůležitější zásady týkající se sledování bezpečné vzdálenosti mezi vozidly, přilnavosti pneumatik a brzdné dráhy v závislosti na povětrnostních podmínkách - jízda s přívěsem, vlečení vozidel, - uložení a přeprava nákladu - rizikové faktory jízdy automobilu v různých situacích, za různých povětrnostních a klimatických podmínek, vliv změny počasí, denní a noční doby - charakteristiky různých typů komunikací a řešení krizových situací - doby vnímání, posuzování, rozhodování a reakce, zásady předvídavosti, rozpoznání a řešení kritických situací - rozbor příčin dopravních nehod - zařízení pro bezpečnost vozidel, zejména používání bezpečnostních pásů a zadržných systémů, faktory aktivní a pasivní bezpečnosti vztahující se k vozidlu a přepravovaným osobám - jízda s vozidlem vybaveným elektronickými řídicími systémy k ovládání vozidla - seznámení s integrovaným záchranným systémem - seznámení se zásadami potřebnými pro čtení v silniční mapě
Žák: - zná integrovaný záchranný systém; - zná obecné zásady jednání při dopravních nehodách, zásady první pomoci a poskytování první pomoci při jednotlivých poraněních; - rozezná stavy bezprostředně ohrožující život; - zná způsoby použití jednotlivých zdravotních pomůcek, které jsou ve výbavě lékárničky vozidla.	4. Zdravotnická příprava - prevence dopravních nehod ze zdravotních příčin - obecné zásady jednání při dopravních nehodách - zásady první pomoci a poskytování první pomoci při jednotlivých poraněních - stavy bezprostředně ohrožující život - možnosti a způsoby použití jednotlivých zdravotních pomůcek, které jsou ve výbavě lékárničky vozidla
Žák: - zná a ovládá jednotlivé prvky automobilu, - připraví vozidlo před jízdou; - nacvičí základní dovednosti s vozidlem – rozjezd, zastavení, brzdění; - ovládá vozidlo v provozu; - řeší situace vyvolané provozem na pozemních komunikacích.	5. Praktická jízda - seznámení s vozidlem - příprava vozidla před jízdou - jízda na autocvičišti - jízda v mírném provozu - jízda ve středním provozu - jízda v silném provozu

Žák: - upevňuje vědomosti pro úspěšné vykonání závěrečné zkoušky.	6. Opakování
	Závěrečná zkouška

6 Základní podmínky pro uskutečňování vzdělávacího programu

6.1 Základní materiální podmínky

Teoretická výuka oboru vzdělání probíhá v Kadani v budově 5. května 680 v kmenových učebnách, které jsou opatřeny tradičním školním nábytkem, tabulí, osobním počítačem, dataprojektorem, promítacím plátnem a k dispozici jsou také zpětné projektory, video- a audiopřehrávače a další prezentační technika. Ve třídách je nainstalována stínící technika.

Pro výuku cizích jazyků se využívají odborné učebny vybavené osobním počítačem, dataprojektorem a další audiovizuální technikou, slovníky, odbornými časopisy a další cizojazyčnou literaturou, multimediálními materiály atd. Vyučující využívají pro výuku cizích jazyků také on-line zdroje.

Předmět Informační a komunikační technologie se vyučuje ve dvou učebnách s celkem 30 žákovskými počítači, dataprojektorem, síťovou tiskárnou a promítacím plátnem. Tyto počítačové učebny se používají i pro výuku dalších předmětů v případě potřeby on-line práce každého žáka. Všechny počítače v budově jsou připojeny k místní síti a k Internetu.

Pro zabezpečení vzdělávací oblasti Vzdělávání pro zdraví má škola k dispozici plně vybavenou tělocvičnu. K vybavení tělocvičny patří také šatny se sociálním zařízením. Pro některé části výuky předmětu tělesná výchova využívá škola lesopark v Kadani, místní koupaliště a další sportoviště ve městě.

Snahou školy je v maximální možné míře žákům zabezpečit názornost výuky. Škola je proto vybavena na vysoké úrovni další moderní technikou – video a DVD přehrávače, zpětné projektory, dataprojektory stabilně zabudované i přenosné, promítací plátna, ozvučovací systémy, digitální fotoaparáty, videokamery a také klasickými učebními pomůckami – odborná literatura, výukové filmy, výukový počítačový software, výukové obrazy, modely apod. Všechny tyto přístroje a učební pomůcky využívají vyučující při realizaci cílů a obsahů vzdělávání stanovených ve ŠVP.

Všechny kabinety pedagogů vyučujících v oboru vzdělání jsou vybaveny osobními počítači připojenými k místní síti i Internetu, každý učitel má svůj počítač. Kabinety buď mají vlastní tiskárnu, nebo jsou počítače připojeny k síťovým tiskárnám. Kromě tvorby učebních materiálů a administrativních činností slouží tyto počítače učitelům k vedení agend školy v systému Bakaláři – evidence žáků, vedení třídní knihy, sledování docházky, zápis klasifikace žáků, tisk vysvědčení, tvorba a zveřejnění rozvrhu hodin, informační systém školy (kalendář akcí, informační nástěnka).

Další vybavení školy

Škola poskytuje žákům moderní ubytování ve vlastním Domově mládeže a celodenní stravování ve vlastní školní jídelně.

Materiální zajištění odborného výcviku

Odborný výcvik probíhá v odborných učebnách pro obor vzdělání ve škole – jedna z těchto učeben je plně multimediální s 15 žákovskými počítači, vybavenými kromě obvyklého kancelářského software také aplikacemi pro obor vzdělání (např. skladové hospodářství). Dále odborný výcvik probíhá ve školní prodejně, kde žáci pracují s různými pokladními systémy.

Do výuky předmětu odborný výcvik je ve 3. ročníku zařazen základní kurz obsluhy motorových vozíků zakončený závěrečnou zkouškou podle platné legislativy. Kurz je hrazen školou.

Podmínky odborného výcviku mohou žáci plnit i na smluvních pracovištích. Podmínky pro výuku a bezpečnost výuky na smluvním pracovišti řeší Smlouva o obsahu, rozsahu a podmínkách praktického vyučování (v souladu se zákonem č. 561/2004 Sb., školský zákon, § 65 a §122, dále vyhláška č. 13/2005 Sb., o středním vzdělávání §12).

6.2 Personální podmínky

Personální zabezpečení výuky se řeší v souladu se zákonem č. 563/2004 Sb. o pedagogických pracovnících, ve znění pozdějších předpisů, a dalšími souvisejícími předpisy.

Učitelé všeobecně vzdělávacích předmětů získali odbornou kvalifikaci studiem magisterského studijního programu v oblasti pedagogických věd zaměřeném na přípravu učitelů všeobecně vzdělávacích předmětů pro střední školy nebo ve studijním oboru, který odpovídá charakteru vyučovaného všeobecně

vzdělávacího předmětu a vysokoškolským vzděláním v oblasti pedagogických věd, zaměřeném na přípravu učitelů střední školy, nebo vzděláním v programu celoživotního vzdělávání uskutečňovaném vysokou školou a zaměřeném na přípravu učitelů střední školy.

Učitelé odborných předmětů získali odbornou kvalifikaci vysokoškolským vzděláním získaným studiem v akreditovaném magisterském studijním oboru, který odpovídá charakteru vyučovaného odborného předmětu a vzděláním v programu celoživotního vzdělávání uskutečňovaném vysokou školou a zaměřeném na přípravu učitelů střední školy, nebo studiem pedagogiky podle § 22 odst. 1.

Učitelé odborného výcviku získali odbornou kvalifikaci středním vzděláním s maturitní zkouškou získaným ukončením vzdělávacího programu středního vzdělávání v oboru vzdělání, který odpovídá charakteru vyučovaného předmětu, a vysokoškolským vzděláním získaným studiem v akreditovaném bakalářském studijním programu v oblasti pedagogických věd zaměřené na přípravu učitelů střední školy nebo vzděláním v programu celoživotního vzdělávání uskutečňovaném vysokou školou a zaměřeném na přípravu učitelů střední školy nebo studiem pedagogiky,

nebo

středním vzděláním s výučním listem získaným ukončením vzdělávacího programu středního vzdělávání v oboru vzdělání, který odpovídá charakteru vyučovaného předmětu, a vysokoškolským vzděláním získaným studiem v akreditovaném bakalářském studijním programu v oblasti pedagogických věd zaměřené na přípravu učitelů střední školy nebo vzděláním v programu celoživotního vzdělávání uskutečňovaném vysokou školou a zaměřeném na přípravu učitelů střední školy nebo studiem pedagogiky.

6.3 Organizační podmínky

Školní vzdělávací program se uskutečňuje v souladu s rámcovým vzdělávacím programem 66-51-H/01 Prodavač a v souladu s platnými právními předpisy. Podle školského zákona poskytuje škola nezbytné informace k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví prostřednictvím těchto dokumentů školy:

- Školního řádu
- Hodnocení rizik možného ohrožení bezpečnosti a zdraví při práci
- Traumatologického plánu (Plánu první pomoci)
- Provozních řádů odborných učeben
- Směrnice k zajištění požární ochrany a požární prevenci
- Pokynů k výuce tělesné výchovy
- Pokynů k odbornému výcviku
- Pokynů k průběhu exkurzí a zahraničních praxí a stáží.

S těmito dokumenty jsou žáci na začátku každého školního roku prokazatelně seznámeni.

Všechny uvedené dokumenty vycházejí z platných právních předpisů, zejména:

- Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání, tzv. školský zákon, ve znění pozdějších předpisů;
- Vyhláška o středním vzdělávání č. 13/2005 Sb., ve znění pozdějších předpisů;
- Metodický pokyn MŠMT k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních;
- Zákon o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek č. 65/2017 Sb., ve znění pozdějších předpisů;
- Vyhláška o hygienických požadavcích na prostory a provoz zařízení pro výchovu a vzdělávání dětí a mladistvých č. 410/2005 sb., ve znění pozdějších předpisů.

6.4 Podmínky bezpečnosti práce a ochrany zdraví při vzdělávacích činnostech

Realizace BOZP a PO je v návaznosti na platnou legislativu řešena v těchto směrnících:

- Systém organizace, řízení a odpovědnosti za BOZP na Střední škole technické, gastronomické a automobilní, Chomutov
- Hodnocení pracovních rizik možného ohrožení bezpečnosti a zdraví
- Plán první pomoci – traumatologický plán

- Pracovně bezpečnostní a technologická pravidla jednotlivých učeben
- Organizační směrnice k zajištění PO a organizační uspořádání PO
- Příkaz k zajištění školení zaměstnanců o požární ochraně
- Požární evakuační plán – škola dílny
- Požární poplachová směrnice
- Požární knihy jednotlivých pracovišť

Základní pravidla v předcházení rizikům ohrožení zdraví, požární ochraně a první pomoci

6.4.1 Předcházení rizikům

Škola zajišťuje bezpečnost a ochranu zdraví žáků při vzdělávání a výchově (dále jen „vzdělávání“), činnostech s tímto přímo souvisejících a při poskytování školských služeb. K zabezpečení tohoto úkolu škola přijímá na základě vyhledávání, posuzování a zhodnocování rizik spojených s činnostmi a prostředím opatření k prevenci rizik. Při stanovení konkrétních opatření bere v úvahu zejména možné ohrožení žáků při vzdělávání v jednotlivých předmětech, při přesunech žáků v rámci školního vzdělávání a při účasti žáků školy na různých akcích pořádaných školou. Zároveň přihlíží k věku žáků, jejich schopnostem, fyzické a duševní vyspělosti a zdravotnímu stavu.

6.4.2 Povinnosti žáků

Žáci jsou povinni na úseku zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví zejména:

- dodržovat školní, vnitřní řád a předpisy a pokyny školy k ochraně zdraví a bezpečnosti, s nimiž byli seznámeni;
- plnit pokyny zaměstnanců školy vydané v souladu s právními předpisy a školním nebo vnitřním řádem.

6.4.3 Omezení pro činnost žáků

- Při praktickém vyučování mohou mladiství žáci vykonávat pouze činnosti, které jsou přiměřené jejich fyzickému a rozumovému rozvoji, a učitelé musí poskytovat žákům při práci zvýšenou péči.
- Na žáky se při praktickém vyučování a při praktické přípravě vztahují ustanovení zákonů, nařízení vlády a vyhlášek, které upravují pracovní dobu, bezpečnost a ochranu zdraví při práci, péči o zaměstnance a pracovní podmínky žen a mladistvých a další předpisy k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci.
- Škola dodržuje zákazy prací a pracovišť platné pro ženy a zákazy prací mladistvým a podmínky, za nichž mohou mladiství tyto práce výjimečně konat z důvodu přípravy na povolání.

6.4.4 Zdravotní předpoklady

- Škola se řídí ustanoveními zvláštních předpisů, jež se týkají zjišťování zdravotního stavu žáků a jejich zdravotní způsobilosti pro příslušný obor vzdělání.
- Zákonní zástupci nezletilých žáků a zletilí žáci jsou povinni informovat školu o změně zdravotní způsobilosti, zdravotních obtížích žáka nebo jiných závažných skutečnostech, které by mohly mít vliv na průběh vzdělávání.
- Změny zdravotního stavu, ke kterým dojde v průběhu vzdělávání a s ním přímo souvisejících činnostech, a které mohou mít vliv na zapojení žák a do prováděných činností, oznamují žáci okamžitě příslušnému učiteli odborného výcviku.

6.4.5 Zvláštní pravidla při některých činnostech

- Kromě obecných zásad úrazové prevence jsou při odborném výcviku dodržována další zvláštní pravidla. Škola klade zvýšený důraz na dodržování pokynů, právních a ostatních předpisů k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví, pokynů a zásad úrazové prevence pedagogickými pracovníky i žáky. Důsledně je vyžadováno ukázněné chování žáků. Žák musí mít k dispozici svůj průkaz zdravotní pojišťovny nebo jeho kopii.
- Při praktickém vyučování, kde je zvýšená možnost ohrožení zdraví, se žáci řídí pokyny vyučujícího. Vyučující nedovolí, aby se žák bez odložené nebo zabezpečení proti možnosti zranění a zachycení ozdobných a jiných pro činnost nevhodných předmětů účastnil příslušné činnosti. Těmito ozdob-

nými, pro činnost nevhodnými a nebezpečnými předměty jsou například: náramky, hodinky, náušnice, piercing, náhrdelníky, prsteny, ozdobné kroužky aj. Žáci tyto předměty odkládají na určená místa stanovená vyučujícím příslušného vyučovacího předmětu.

- Žáci používají pracovní oděv a obuv a mají výstroj podle druhu vykonávané činnosti a podle pokynů učitele, který dodržování tohoto požadavku kontroluje. Žák musí mít pracovní oděv a obuv v řádném a použitelném stavu.

6.4.6 Praktické vyučování a praktická příprava

- Při praktickém vyučování a praktické přípravě musí být pracoviště a jeho vybavení, včetně výrobních a pracovních prostředků a zařízení, v nezávadném stavu a musí odpovídat požadavkům předpisů k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci.

6.4.7 Základní povinnosti žáků na úseku požární ochrany

Žáci jsou zejména povinni:

- počínat si tak, aby nezavdali příčinu ke vzniku požáru;
- udržovat pořádek v prostorách školy;
- neprodleně hlásit závady na úseku požární ochrany učitelům (např. poškozené bezpečnostní značky, přenosné hasicí přístroje, požární hydranty apod.);
- neprodleně hlásit učitelům nedodržování předpisů o požární ochraně ostatními žáky nebo jinými osobami;
- v případě zjištění požáru postupovat dále podle požárních poplachových směrnic a evakuačního plánu.

Všem žákům je zejména zakázáno:

- kouřit cigarety, a jiné tabákové výrobky v objektech školy včetně venkovních prostorů;
- nosit, přechovávat a používat zapalovadla a pyrotechnické prostředky v objektech školy včetně venkovních prostorů;
- požívat a skladovat alkoholické nápoje v objektech školy včetně venkovních prostorů;
- nakládat v objektech školy včetně venkovních prostorů s hořlavými kapalinami, hořlavými a hoření podporujícími plyny a s dalšími požárně nebezpečnými látkami a předměty;
- provádět zásahy do elektrických či plynových zařízení, zakládat oheň, používat otevřený oheň a provádět další činnosti, které by mohly vést ke vzniku požáru;
- používat vyřazené nebo poškozené elektrické spotřebiče;
- umisťovat nebo ponechat materiál nebo jiné předměty na takových místech, kde by tímto byl znemožněn nebo ztížen přístup k únikovým cestám, únikovým východům, rozvodným zařízením elektrické energie, k hlavním uzávěrům vody, plynu, topení a jiných produktovodů, k věcným prostředkům požární ochrany (přenosné hasicí přístroje), k požárně bezpečnostním zařízením (požární hydranty), nebo by tímto bylo ztíženo či znemožněno jejich použití;
- trpět či přehlížet nedodržování předpisů o požární ochraně ostatními žáky nebo jinými osobami;
- poškozovat nebo bez zřejmého důvodu přemisťovat věcné prostředky požární ochrany, požární dokumentaci nebo požární a bezpečnostní značky (tabulky) z jejich určeného místa.

6.4.8 Zajištění první pomoci

První předlékařskou pomoc a ošetření jsou povinni zajistit všichni žáci a zaměstnanci školy. Pro toto ošetření jsou k dispozici lékárníčky umožňující poskytnout řádně první pomoc.

6.5 Charakteristika spolupráce se sociálními partnery

V této oblasti škola aktivně využívá potenciál na několika stupních. Především udržuje a rozvíjí pravidelné kontakty s těmito subjekty:

Rodinné zázemí

Jedná se o rozhodující sociální a kulturní prostředí, ve kterém se formují povahové rysy a kompetence dítěte a následně žáka školy, až do pozice zaměstnance firmy.

Škola klade důraz na pravidelný kontakt ještě dříve, než je žák na školu přijat. Účastí na třídních schůzkách žáků a jednáním s výchovnými poradci základních škol působí na rozhodnutí o budoucím povolání. Důraz je kladen na konkrétní akce, jako jsou opakované Dny otevřených dveří a tzv. „ochutnávky školy“ – návštěvy třídních kolektivů žáků 9. ročníků ve škole. Tyto akce jsou určeny jak pro žáky základních škol, tak pro jejich rodiče.

V momentě, kdy se zájemce o studium stane žákem školy, začíná pravidelná spolupráce třídního učitele formou osobního jednání s rodiči, zápisů v žákovských knížkách, informování o prospěchu a chování prostřednictvím dopisů i on-line informací prostřednictvím internetové verze školního systému Bakaláři (klasifikace, docházka, třídní kniha), nechybí ani kontakt výchovného poradce a v neposlední řadě také metodika prevence rizikového chování.

Spolupráci se zákonnými zástupci považuje škola za základ úspěšného absolvování studia, neboť rodinné zázemí je stěžejním prvkem, který působí na chování a jednání žáka v prostředí školy i mimo něj. Pravidelný kontakt s rodiči a vzájemnou informovanost považuje škola za nezbytnou a věnuje jim maximální pozornost. Velký důraz klade škola na tzv. měkké kompetence, jejichž absenci pocítují až zaměstnavatelé. Jedná se např. o odpovědnost za svěřené úkoly, vztah k práci a pracovnímu kolektivu, k plnění povinností, schopnosti řešit úkoly, problémy, umět se orientovat v pracovním prostředí a v novém kolektivu.

Podnikatelské subjekty v oboru

Spolupráce se sociálními partnery je u tohoto oboru vzdělání rozšířena a realizována jako praxe na pracovištích obchodních řetězců. Pracovníci těchto velkoobchodů provádí zaškolení žáků a doplnění jejich znalostí a dovedností. Praktická výuka je tímto obohacena o souborné informace z velkoobchodů (technologické informace a sortiment).

Úřad práce, hospodářská komora

Při výchovně-vzdělávací činnosti spolupracuje naše škola s Hospodářskou komorou ČR a Úřadem práce v regionu Chomutov, Most a Louny. Tito partneři se snaží být nápomocni při vzdělávání žáků. Jedním z příkladů je organizace a realizace Výstavy vzdělání, kde se naše škola prezentuje svými obory vzdělání.

Pro žáky 3. ročníků před ukončením vzdělávání na škole pořádáme pravidelné informativní besedy s pracovníkem Úřadu práce, kde jsou žáci informováni o možnostech dalšího pokračování ve vzdělávání, uplatnění na trhu práce a způsobech chování a jednání s budoucími zaměstnavateli atd.

Město Kadaň

Město Kadaň dlouhodobě spolupracuje se školou v oblasti práce se svými občany – mladými lidmi z vyložených lokalit s cílem jejich zapojení do vzdělávání. Podle svých možností podporuje školu finančně.

Světlo Kadaň, zapsaný spolek

Tato organizace poskytuje sociální služby širokému spektru osob nacházejících se v nepříznivé sociální situaci. Kromě sociálních služeb realizuje také další aktivity v oblasti primární prevence, v oblasti motivace osob ke studiu a návratu na trh práce a další akce zaměřené na práci s komunitou. Spolupráce s touto organizací je velice intenzivní na úrovni vedení školy i jednotlivých vyučujících a třídních učitelů, výchovného poradce, kariérového poradce a metodika prevence školy. Organizace zabezpečuje kontakt s rodinami žáků v nepříznivé situaci, doučování žáků a motivaci ke vzdělávání, nabídku vhodného využívání volného času mladých lidí atd.

Další spolupracující instituce

- Pedagogicko-psychologická poradna Kadaň;
- Oddělení sociálně-právní ochrany dětí MÚ Kadaň, Chomutov, Klášterec nad Ohří;
- základní školy (výchovní poradci);
- praktičtí lékaři pro děti a dorost, specialisté, dětský klinický psycholog;
- středisko výchovné péče;
- výchovné ústavy v případě žáků s poruchami chování.

Schvalovací doložka

Tento ŠVP byl projednán a schválen na zasedání školské rady dne 22. 6. 2021 a bude dle něho zahájena výuka žáků v oboru vzdělání Prodavač od 1. 9. 2021 počínaje prvním ročníkem.

Schváleno.

V Chomutově dne 31. 8. 2021

.....
PhDr. Marie Knížová
předsedkyně školské rady

.....
Ing. Jiří Mladý
ředitel

Revize dokumentu

Číslo re- vize	Datum revize	Kdo provedl	Důvod revize